„ლემი“ უარყოფს სახელისუფლებო ბლოკში გაერთიანებას A2

ნათელაშვილი შემოდგომაზე საპრეზიდენტო არჩევნების ჩატარებას მოითხოვს A3

"ხალხის პირისპირ" - ანკეტა B3

www.24hours.ge

24 საათი

ყოველდღიური

© გაზეთი 24 საათი

ოთხშაბათი, 9 აპრილი, 2003 წელი. №97 (309)

ფასი 50 თეთრი

პოლიტიკა

"ეროვნულ ძალთა გაერთიანება" - გუშინდელი და ხვალინდელი მოტივები

"ხელისუფლებაში მოვალთ, რათა ქვეყანაში მდგომარეობა ისევ სასიკეთოდ შევცვალოთ, როგორც ეს საკრებულოში მოსვლის შემდეგ გავაკეთეთ," - ამბობს ეროვნულ ძალთა გაერთიანების ლიდერი ზვიად ძიძიგური.

A3

უცხოეთი

სპარსეთის ყურის მესამე ომი მსოფლიოს უდიდესი ქვეყნების ინტერესთა სარკეში

ეჭვგარეშეა, რომ აღნიშნულ ბრძოლათაგან უპირველესი მსოფლიოს იმ ნავთობსაბადოებზე ბატონობის მიზნით გამართული ბრძოლაა, რომელთა დიდი ნაწილი, შემთხვევითობის წყალობით, სწორედ არაბული ქვეყნებისა და, განსაკუთრებით, სპარსეთის ყურეში არსებული სახელმწიფოების ტერიტორიებზე მოდის.

A4

ეკონომიკა

ინვესტიციები ჩრდილში ინაცვლებს

ანუ ჩვენი "კოლმეურნეობის" თავმჯდომარის არ იყოს - უცხოელი ინვესტორები შემოვლენ, ან არ შემოვლენ... ბაზარი საქონლით გაჯერდება, ან არ გაჯერდება... ხალხი დასაქმდება, ან არ დასაქმდება... და საერთოდ...

A6

სამართალი

ქისტი მწყემსები სასამართლო დარბაზიდან გაათავისუფლეს

გუშინ მოსამართლემ ბრალდებული ქისტები - რობიზონ მარგოშვილი და გიორგი კუშტანაშვილი - საოლქო სასამართლოს დარბაზიდან გაათავისუფლა. ქისტები, ჯერჯერობით, პოლიციის ზედამხედველობის ქვეშ იქნებიან.

A7

საზოგადოება

დღეს 9 აპრილია

მომავალ წელს 1989 წლის 9 აპრილი 15 წლისთავს მოითვლის. საბჭოური "მრგვალი თარიღების" ინერციით მომუშავე ჩვენი ხელისუფლებისთვის, შეიძლება, ის დღე უფრო დატვირთული იყოს. შეიძლება, იმ დღისთვის ქალაქში ამდენი ხნის დანაპირები ძეგლიც დაიდგას.

A8

ამინდი

თბილისი	20	
ქუთაისი	17	
ბათუმი	14	
სოხუმი	13	
ფოთი	14	
თელავი	19	
ზუგდიდი	14	
გორი	16	
ახმეტა	19	
ქიათურა	17	
გაგრა	11	
სამტრედია	16	

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიმართებაში

აშშ დოლარი	2.1699
ევრო	2.3220
გირვანქა სტერლინგი	3.3725
რუბლი	0.0694

საიდუმლო სერობა

ანუ მოკლულია თუ არა სადამ ჰუსეინი?

მელორ სტურუა
საქ. კორ. აშშ

მკითხველს ვაფრთხილებ – როგორც ვიყიდე, ისე ვყიდი. ასე რომ, მისმინეთ:

ორშაბათს, 7 აპრილს, დღის ორ საათზე, ერაყელი დიქტატორი სადამ ჰუსეინი თავის ვაჟებთან - ქუსაისა და უდაისთან ერთად, ბაღდადის საცხოვრებელ კვარტალში – ალმანსურში მივიდა. შევიდნენ ერთ-ერთ სახლში, რომელშიც რესტორანი იყო მოთავსებული. იქ მათ ოცდაათამდე კაცი ელოდა – ბაასის მმართველი პარტიისა და სახელმწიფო უშიშროების სამსახურის მეთაურნი. ეს ბაღდადიდან გაქცევის წინ ერაყის ხელმძღვანელობის უკანასკნელი შეხვედრა უნდა ყოფილიყო, რაღაც საიდუმლო სერობის უკანასკნელი ტრაპეზის მსგავსი.

მაგრამ საიდუმლო სერობა, როგორც ბიბლიიდან ვიცით, იმას ნიშნავს, რომ იქ იუდა ისკარიოტელიც იმყოფება. ასეთი იუდა ბაღდადის საიდუმლო სერობაზეც გამოჩნდა. მან ჰუსეინის ადგილსამყოფელი ამერიკის დაზვერვას შეატყობინა. დაზვერვამ კი იუდას ინფორმაცია მაღალ ინსტანციებს გადასცა. და უკვე ერთი საათის შემდეგ, ე.ი. დღის სამ საათზე, რესტორნის შენობას გამანადგურებელი დარტყმა მიაყენეს. ბომბდამშენმა მას ოთხი 2000-ფუნტიანი ბომბი - "ბუნკერბასტერები" დააყარა, რომლებმაც ირგვლივ ყველაფერი ნაცარტუტად აქციეს. ამ ადგილას მხოლოდ გიგანტური კრატერიღა დარჩა.

ამ აფეთქების შედეგად გაჩენილმა საინფორმაციო ტალღამ პირველად ტელეკომპანია "ეი-ბი-სი"-ს გადაუარა. ტელეკომპანიამ ადმინისტრაციის მაღალჩინოსანი ანონიმი წარმომადგენლის ინფორმაციაზე დაყრდნობით გვაცნობა, რომ სადამმა და მისმა ვაჟებმა მარადიულ სასუფეველში გადაინაცვლეს. მერე მას აჰყვა ტელეკომპანია "ფოქსიც", რომელმაც იგივე ვერსია გაიმეორა და იქვე სასწრაფოდ დასძინა, რომ პენტაგონი ამ ფაქტს არც ადასტურებს და არც უარყოფს. ექსპერტები შეაშფოთა იმ გარემოებამ, რომ, როგორც წესი, სადამი ერთდროულად ორივე შვილთან ერთად არ დადიოდა ხოლმე, ამჯერად კი მას ორივე ვაჟი ახლდა, თანაც რესტორანში წავიდნენ. ვაშინგტონმა "ფრთხილი ოპტიმიზმის" პოზიცია დაიკავა.

გაგრძელება A2 გვერდზე

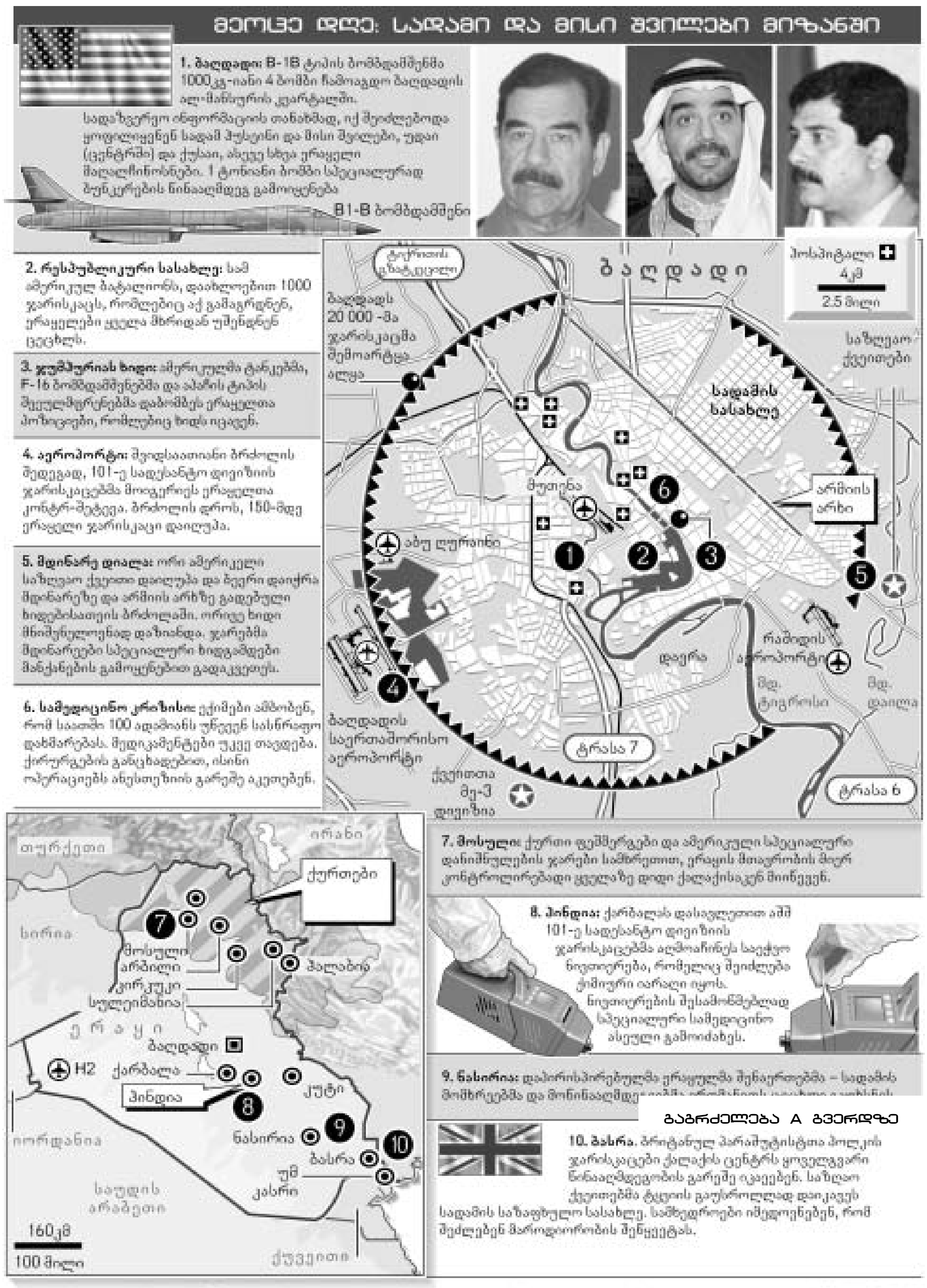

გაგრძელება A გვერდზე

წყარო: Pentagon briefings, U.S. Center for Defense Information, GlobalSecurity.org. Pictures: Associated Press © GRAPHIC NEWS

"ამცახარა" და ჭერგენია არძინბას კლანს უტევენ

თამარ ხორბალაძე

აფხაზური ციხის "გატეხვამ" აფხაზეთში არსებული სერიოზული პოლიტიკური კრიზისი, პრაქტიკულად, გააშიშვლა.

გუშინ საქართველოს უშიშროების საბჭოს მდივანთან სპეციალურად ამ საკითხზე გამართული შეხვედრიდან გამოსული თედო ჯაფარიძე და უშიშროების მინისტრი ვალერი ხაბურძანია სოხუმში განვითარებულ მოვლენებს პოლიტიკური ბრძოლის გამწვავებას უკავშირებდნენ. მათი ინფორმაციით, ლიხნში არძინბას ოპოზიციის შეკრებები იმართება, სადაც ამბობენ, რომ გაქცეულები ქართული მხარის მიერ კონტროლირებად ტერიტორიაზე არ იმყოფებიან.

ქართული მხარე გუშინ ირწმუნებოდა, რომ გაქცეულთა დასავლეთ საქართველოს ტერიტორიაზე ან კოდორის ხეობაში აღმოჩენის შემთხვევაში (სწორედ ასეთი ვარაუდები გამოითქვა გუშინ სოხუმში), ხელისუფლება შესაბამის ზომებს მიიღებს, თუმცა არ აზუსტებდა ამ "შესაბამისი ზომების" სახეობას.

აფხაზური ტელევიზიის ინფორმაციით, გენადი გაგულიამ არძინბას ჩააბარა გადადგომის შესახებ თხოვნა, რომელშიც ნათქვამია: **"აღნიშნული გადაწყვეტილება მიღებულია შექმნილი რთული საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ვითარების გამო. ჩვენ ვიმედოვნებთ, რომ ეს შესაძლებლობას მოგცემთ, განმუხტოთ ვითარება და მიიღოთ შესაბამისი გადაწყვეტილება ჩვენი საზოგადოებრიობისათვის საჭირბოროტო საკითხებთან დაკავშირებით. სამწუხაროდ, რეალობა დღეისათვის ასეთია, რომ ხალხში, რომელიც საზოგადოების ჯანმრთელ ფენას წარმოადგენს, გამოჩნდნენ ისეთი ადამიანები, რომლებიც თავისი მზაკვრული პოლიტიკური მიზნების განხორციელებისათვის მიმართავენ ისეთ ქმედებებს, რომელიც ახალგაზრდა სახელმწიფოს მომავლის საწინააღმდეგოდ არის მიმართული. ჩვენ გარწმუნებთ, რომ ჩვენი მდგომარეობით საზოგადოებაში, მომავალშიც ვიქნებით ერთგული თქვენი პოლიტიკისა და ჩვენი სახელმწიფოს კონსტიტუციური წყობისა".**

გაგრძელება A2 გვერდზე

ვის მოსჭრის კბილს 1999 წელს ნაჭამი ტყემალი, ხელისუფლებას თუ ოპოზიციას?

გუშინ სახელმწიფო მინისტრმა ოპოზიციური ფრაქციების რისხვა დაიმსახურა. ამის საფუძველი ავთანდილ ჯორბენაძის მიერ უმაღლესი საკანონმდებლო ორგანოს ლეგიტიმურობის ეჭვის ქვეშ დაყენება გახდა. "1999 წლის საპარლამენტო არჩევნები 300-400 ათასი ხმით გაყალბდა და ამის დამამტკიცებელი მასალები ხელთა მაქვს", - სახელმწიფო მინისტრის ამ მტკიცებულებაზე საპარლამენტო უმცირესობა მკვეთრად რეაგირებს.

გიორგი ასანიშვილი

"ავთანდილ ჯორბენაძეზე მაინცდამაინც დიდი წარმოდგენა არა გვაქვს, მაგრამ აქამდე გვეგონა, რომ მან ის მაინც იცოდა, სად რა უნდა ეთქვა. თუ მისი ბრალდებები დადასტურდება, "გაერთიანებული დემოკრატები" მზად ვართ, პარლამენტის რიგები დავტოვოთ," - აცხადებს პარლამენტარი ხათუნა ხოფერია.

გაგრძელება A2 გვერდზე

„სოხუმის იზოლატორიდან გაქცევა სპეცსამსახურების მიერ იყო ორგანიზებული„

ინგა ალავიძე

სოხუმის იზოლატორიდან პატიმრების გაქცევის შემდეგ გავრცელდა ინფორმაცია, რომ იზოლატორიდან გაქცეული ტუსაღები კოდორისკენ გაემართნენ. ამის გამო, კოდორის ხეობა განსაკუთრებული მეთვალყურეობის ქვეშ მოექცა. გაქცეულებს გუშინ მთელი დღის განმავლობაში ხეობის სიღრმეში მდებარე საცალფეხო ბილიკებზეც ეძებდნენ. ადგილობრივმა მოსახლეობამ ხეობის მისადგომები გაამაგრა. პრეზიდენტის რწმუნებული ემზარ კვიციანი ხეობას გუშინ მთელი დღის მანძილზე შვეულმფრენიდან ათვალიერებდა. **"დავათვალიერეთ ყველაფერი, ყველა უღელტეხილი შემოვიარეთ, მაგრამ საეჭვო არაფერი გვინახავს, გაქცეულთა კვალს ვერსად მივაგენით. მე თითქმის დარწმუნებული ვარ, რომ გაქცეულები კოდორის ხეობაში არ იმყოფებიან. მათი ადგილსამყოფელის**

გაგრძელება A7 გვერდზე

რუს კომუნისტებს ანერვიულებს საქართველოს მიმართ ლოიალობა

რუსუდან ნიკურაძე
საქ.კორ.მოსკოვში

საქართველო-აშშ-ს სამხედრო თანამშრომლობაზე რუსეთის სახელმწიფო სათათბიროს განცხადების ტექსტის განხილვა, რომელიც ჯერ 9, შემდეგ კი ვითომ 11 აპრილს დანიშნეს, გადადებულია გაურკვეველი ვადით.
ამ საკითხის განხილვა ორი კომიტეტის ერთობლივ სხდომას გადაულოცეს. რუსეთის პარლამენტის საერთაშორისო და დსთ-ს საქმეთა კომიტეტების გაერთიანებულმა სხდომამ კი საქართველო-აშშ სამხედრო სფეროში თანამშრომლობაზე შეთანხმების განხილვა სავარაუდოდ 16 აპრილისათვის გადადო.

- საქართველოში რატიფიცირებული საერთაშორისო ხელშეკრულების რუსეთის დუმის კედლებში განხილვას აუცილებლად უნდა ჰქონდეს რუსეთის ძალოვანი სტრუქტურებიდან მიღებული ოფიციალური ახსნა-განმარტება, თუ რა

გაგრძელება A2 გვერდზე

მადრიდული ფიესტა

კახა ფაჩუაშვილი

ჩემპიონთა ლიგა.
მეოთხედფინალის პირველი მატჩები

რეალი 3:1 მან. იუ.
აიაქსი 0:0 მილანი

ძნელია ემოციების გარეშე გადმოსცე ის სპექტაკლი, რომელიც "რეალმა" და "მანჩესტერ იუნაიტედმა" მადრიდში დადგეს. გუშინ ფეხბურთის გულშემატკივარმა ევროპის ორი დიდი გუნდის მატჩი იხილა. "რეალი" - "მანჩესტერ იუნაიტედის" წინააღმდეგ. ბევრმა სპეციალისტმა ამ მატჩს ვადამდელი ფინალიც კი უწოდა.

გაგრძელება B4 გვერდზე

REUTERS

რაულმა სპექტაკლში მთავარი როლი ითამაშა

A2 ინფორმაცია A3 პოლიტიკა A4 ომი A5 ომი A6 ეკონომიკა A7 სამართალი A8 საზოგადოება

B2 კულტურა B3 ანკეტა B4 სპორტი B5 სპორტი B6 განცხადებები B7 სტილი B8 სხვადასხვა

რუს კომუნისტებს ანერვიულებს საქართველოს მიმართ ლოიალობა

პირველი გვერდიდან

სახის დოკუმენტთან გვაქვს საქმე და როგორია ამაზე რუსეთის საგარეო საქმეთა, თავდაცვის, შინაგან საქმეთა სამინისტროების, რუსეთის უშიშროების საბჭოსა და უშიშროების ფედერალური სამსახურის პოზიცია. თუ რუსეთის პარლამენტის ორ კომიტეტს ხელთ არ ექნა იურიდიულად დადასტურებული რეკომენდაციები იმაზე, თუ რა საშიშროების შემცველია რუსეთისათვის საქართველო-აშშ-ს სამხედრო სფეროში თანამშრომლობაზე შეთანხმება, დუმა ვერ იმსჯელებს მხოლოდ ჩეხოევის განცხადების ტექსტის გარშემო, - განაცხადა "24 საათთან" საუბარში სათათბიროს საერთაშორისო საქმეთა კომიტეტის თავმჯდომარემ დიმიტრი როგოზინმა.

- ჩეხოევი კი გაჰყვირის, რომ რუსეთის ძალოვანი სტრუქტურებიდან მიღებული რეკომენდაციების შემდეგ რუსეთის პარლამენტის პოზიცია საქართველოსადმი უფრო გამწვავდებაო?

- პოზიციის გამწვავება არ არის გამორიცხული და, აი, რატომ: თუ ჩვენ რუსეთის უშიშროების საბჭო და უშიშროების ფედერალური სამსახური, მესაზღვრეთა პოზიციების გათვალისწინებით, ასევე თავდაცვის სამინისტრო და ჩვენი დიპლომატები, დაგვიდასტურებენ, რომ თბილისმა სინამდვილეში ხელი მოაწერა ისეთ დოკუმენტს, რომელიც რუსეთის სუვერენიტეტს ან მის ეროვნულ უსაფრთხოებას რაიმეთი ემუქრება, მაშინ ბუნებრივია, ჩვენი პოზიციაც ადეკვატური იქნება. ამ საკითხის განხილვაც იმიტომ გადავდეთ, რომ რუსეთის პარლამენტის განცხადების შემუშავება ნაჩქარევად მიგვაჩნია, ჩემს მიერ ჩამოთვლილი უწყებების მიერ პროფესიონალურად დამუშავებული ოფიციალური რეკომენდაციების გარეშე.

- როგორია თქვენი კომიტეტის პოზიცია ხსენებულ შეთანხმებაზე?

- ჩვენ მიგვაჩნია, რომ სოჭში პუტინისა და შევარდნაძის შეხვედრამ ორი ქვეყნის ურთიერთობებს დადებითი იმპულსი მისცა და ეს უნდა გავითვალისწინოთ. რუსეთის პარლამენტის დესრტუქციულმა ძალებმა საქართველოს პარლამენტის დესტრუქციულ ძალებს "მკვდარი კატა არ უნდა მიუგდონ", რაც უფრო გააღრმავებს ჩვენს შორის არსებულ კონფრონტაციას. ჩვენი კომიტეტი მიიჩნევს, რომ აშშ-სთან სამხედრო სფეროში თანამშრომლობით საქართველო უხეშად არღვევს ევროპაში ჩვეულებრივ შეიარაღებაზე არსებულ ხელშეკრულებასა და ასევე - სტამბულის შეთანხმებას. საქართველოდან რუსეთს სამხედრო ბაზები ამ შეთანხმებების თანახმად იმიტომ არ გაჰყავს, რომ ის ადგილი მერე ამერიკელებმა არ დაიკავონ. ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ იმისათვის, რომ საქართველოს შევახსენოთ ევროპაში ჩვეულებრივ შეიარაღებაზე არსებული ხელშეკრულებით ნაგულისხმევი ბალანსის დაცვის აუცილებლობა. ჩვენი კომიტეტის ასეთ პოზიციას დაეთანხმა დსთ-ს საქმეთა კომიტეტის ახალი თავმჯდომარე ანდრეი კაკოშინიც. კომიტეტების ხდომამ ასევე მიიღო გადაწყვეტილება, პარლამენტის განცხადების ტექსტიდან ამოღებულ იქნეს ანატოლი ჩეხოევის არგუმენტაცია აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთზე. ამოღებულ უნდა იქნეს ის სისულელეები, რაც რუსეთის პარლამენტის დისკრედიტაციას ახდენს.

"ყველაფერში ამერიკანისტი ანდრეი კაკოშინია დამნაშავე!" - ბობოქრობდნენ ორი კომიტეტის სხდომის შემდეგ კომუნისტები ჩეხოევი და ტიხონოვი. ისინი სხდომის შემდეგ კომპარტიის ფრაქციის შეკრებაზე გაეშურენ. გზადაგზა ჩეხოევმა ჟურნალისტებს ნიშნისმოგებით აცნობა, რომ 16 აპრილს მოსკოვში გამოძახებულნი არიან აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის პირველი პირები. ჩეხოევი ასევე ამტკიცებს, რომ პროცესი ამით არ დასრულებულა და რუსეთის სათათბიროს პოზიცია საქართველოსადმი კიდევ უფრო გამწვავდება.

დამკვირვებლების აზრით კი, საქართველო ამჯერადაც ლუკმუსის ქაღალდი აღმოჩნდა რუსეთ-ამერიკის ურთიერთობებში. რუსეთის უმაღლესი საკანონმდებლო ორგანოს პოზიცია საქართველო-აშშ-ს სამხედრო თანამშრომლობაზე იმის მაჩვენებელი იქნება, თუ რა მიმართულებას მიიღებს ანტიტერორისტულ კოალიციაში რუსეთის მონაწილეობა და როგორ შეძლებს იგი ამიერკავკასიაში საკუთარი ერვონული ინეტერესების გადარჩენას.

ვის მოსჭრის კბილს 1999 წელს ნაჭამი ტყემალი, ხელისუფლებას თუ ოპოზიციას?

პირველი გვერდიდან

იმას, რომ 1999 წლის საპარლამენტო არჩევნების დროს სხვადასხვა სახის დარღვევის ფაქტებს ნამდვილად ჰქონდა ადგილი, არც ოპოზიცია უარყოფს. მათი წარმომადგენლების თქმით, მთავარია იმის გარკვევა, რა მასშტაბით მოხდა გაყალბება და მოახდინა თუ არა მან გავლენა პარლამენტის შემადგენლობის ფორმირებაზე.

"ამიტომ, უნდა მობრძანდეს ავთანდილ ჯორბენაძე პარლამენტში და წარმოადგინოს ის მასალები, რომლის შესახებაც საუბრობს," - მოითხოვს ვიცე-სპიკერი გიგი წერეთელი. პარლამენტში სახელმწიფო მინისტრის მისვლის მიზანშეწონილობაზე საუბრობს ნინო ბურჯანაძეც, რომელიც, თავის მხრივ, დასძენს, რომ **"კანცელარიაში ასეთი რაღაცეები უშუალოდ არჩევნების წინ არ უნდა ახსენდებოდეთ."**

სპიკერატი აქტიურობს

როგორი განვითარებაც არ უნდა ჰქონდეს ამ საკითხს, ნაკლებად საფიქრებელია, რომ ხელისუფლებამ მისგან რაიმე ხეირი ნახოს. იმ შემთხვევაში, თუ 1999 წლის საპარლამენტო არჩევნების შედეგების დიდი მასშტაბით ფალსიფიცირება დადასტურდება, დღის წესრიგში დღევანდელი მთავრობისა და, საერთოდ, უმაღლესი აღმასრულებელი ხელისუფლების ლეგიტიმურობის საკითხი დადგება, ვინაიდან იგი "უკანონოდ არჩეული" პარლამენტის მიერ იქნება დამტკიცებული. ამასთან, სერიოზული პრეტენზიები გაჩნდება თავად შევარდნაძის მისამართითაც - საქართველოს პრეზიდენტი, როგორც ქვეყნის მეთაური, არჩევნების სამართლიანად ჩატარების გარანტი უნდა იყოს. ამასაც რომ თავი დავანებოთ, გახმოვანდება 2000 წლის საპრეზიდენტო არჩევნების დროს მომხდარი დარღვევების შესწავლისა და, აქედან გამომდინარე, დღევანდელი პრეზიდენტის ლეგიტიმურობის საკითხიც.

ამ შესაძლო გართულებების თავიდან ასაცილებლად, ხელისუფლების მხარდამჭერი ფრაქციები ავთანდილ ჯორბენაძის განცხადებით გამოწვეული ეფექტის გაუბრალოებას ცდილობდნენ. **"არჩევნების გაყალბებაზე მთელი საქართველო ლაპარაკობს და რა მოხდა, თუ ასეთი რამ ჯორბენაძემაც თქვა?"** - გაოცებული და მიამიტი სახით კითხულობდნენ ისინი.

ახსნა-განმარტებისთვის სახელმწიფო მინისტრის პარლამენტში მიწვევის აუცილებლობას უმრავლესობა ვერ ხედავს და, უკიდურეს შემთხვევაში, მხარს მხოლოდ იმას უჭერს, რომ ავთანდილ ჯორბენაძის ხელთ არსებული "მასალები" შესასწავლად, საარჩევნო დარღვევების მიზეზების შემსწავლელ პარლამენტის დროებით საგამოძიებო კომისიას (თავმჯდომარე ზაქარია ქუცნაშვილი) გადაეცეს. თუმცა, თავის მხრივ, ამ კომისიის თავმჯდომარე აუტკივარი თავის ატკივებას არ აპირებს.

"ძალიან არ მინდა ქარის წისქვილებთან მარტო ბრძოლა. 1999 წლის საპარლამენტო არჩევნების კანონიერების შესასწავლად, მინიმუმ, 80-90 დეპუტატის მხარდაჭერაა აუცილებელი. თანაც, თუ დარღვევები გამოვლინდება, ამით ვინ რას მოიგებს? მე მტრებს მოვიმრავლებ, საზოგადოება კიდევ ერთხელ გაღიზიანდება, სამართლებრივი თვალსაზრისით კი, ბევრი არაფერი შეიცვლება," - რეალობას თვალს უსწორებს ზაქარია ქუცნაშვილი.

მისგან განსხვავებით, უმრავლესობის დიდი ნაწილი პოლიტიკური პრაგმატიზმისგან შორს დგას და რეალობის ადეკვატური აღქმა უჭირს. ოპოზიციასთან ბრძოლაში რაიმე ტაქტიკური მონახაზის შერჩევა მათთვის უცხოა და სწორხაზოვნად მოქმედებენ. "თემატური უმრავლესობის" რიგითი წევრების არსენალში ერთადერთი იარაღი - აღმასრულებელი ხელისუფლებისადმი მაამებლური გამოსვლაა, რითაც თავიანთ მფარველებს დათვურ სამსახურს უფრო უწევენ.

"პოლიტიკური ალღო არ გყოფნით და არ იცით, როდის უნდა დასვათ წერტილი. როდესაც კამათის შეწყვეტა, ლოგიკურად, უფრო მომგებიანია, სწორედ მაშინ მოგინდებათ ხოლმე პრეზიდენტის ადვოკატობა და ამით საქმეს უფრო აფუჭებთ," - ახლაღა ასწავლის საპარლამენტო ცხოვრების ანაბანას პარლამენტის სპიკერი უმრავლესობის წარმომადგენლებს.

დებატები „03„-ის სამჯერ გამოძახების ნიუანსებზე

თბილისის მოსახლეობის სასწრაფო დახმარებით უზრუნველყოფის თემა საკრებულოში კვლავ ინტენსიურად ტრიალებს. გუშინ სოციალურ საკითხთა კომისიის სხდომაზე ორი ახალი პროგრამა გამოიტანეს, თუმცა ისინი "ნაციონალებისა" და "ლეიბორისტების" მიერ უკვე შემოთავაზებული ვარიანტების მოდიფიკაციას უფრო წარმოადგენდნენ. შეგახსენებთ, რომ "ლეიბორისტებს" სურდათ, სასწრაფო დახმარება სრულიად უფასო ყოფილიყო, ხოლო "ნაციონალები" სამი უფასო გამოძახების მომხრენი იყვნენ.

გუშინ მერიის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის საქალაქო სამსახურის უფროსის მოადგილემ, ვახტანგ სურგულაძემ დამსწრე საზოგადოებას ე.წ. შეჯერებული ვარიანტი გააცნო. ამ ვარიანტის მიხედვით, სრულიად უფასო მომსახურება იქნება: 0-16 წლამდე ბავშვებისთვის, ქუჩის შემთხვევებისა და სტიქიური უბედურებების დროს, კომისა და ტრავმული შემთხვევებისას, მშობიარობის დროს, ავტოსაგზაო შემთხვევების დროს (აქ დეტალები ზუსტდება) და მუნიციპალური ღონისძიებების დროს.

დანარჩენი თბილისელებისთვის და მათთან გათანაბრებული დევნილებისთვის უფასო იქნება სამი გამოძახება. იმ შემთხვევაში, თუ ბიუჯეტი ამოიწურება, პროგრამა გაგრძელდება ჩვეულებრივი თანაგადახდის წესით - როგორც დღეს, როცა პაციენტი სასწრაფოს გამოძახებისთვის იხდის 6 ლარს.

ამის შემდეგ "ლეიბორისტებმა" თავისი ახალი ვარიანტი წარმოადგინეს და ბრძანეს, რომ უფასო სასწრაფო მომსახურება სრულიად რეალურია.

ხანგრძლივი დებატების შემდეგ, რასაც განსაკუთრებულ დინამიკას მატებდა "ნაციონალი" ლევან მეტრეველისა და "ლეიბორისტი" გიორგი გუგავას უკომპრომისო პაექრობა, "03"-ს მთავარი ექიმი, დავით გველესიანი გამოვიდა და შეჯერებული ვარიანტისკენ გადაიხარა.

განხილვა ამით დამთავრდა. თუ რომელ პროგრამას მიენიჭება უპირატესობა, ეს იგივე კომიტეტის სხდომაზე 7-10 დღის შემდეგ გადაწყდება.

"24 საათი"

შეხვედრა წარსულთან (არჩევნებთან)

გიორგი ასანიშვილი

მომავალი საპარლამენტო არჩევნების შედეგების გაყალბების "პერსპექტივა" დეპუტატებს უკვე გადატანილ საარჩევნო ბატალიებთან აბრუნებს. პარლამენტარები 2 ივნისის ადგილობრივი არჩევნების დროს მომხდარ დარღვევებს იხსენებენ. საარჩევნო დარღვევების მიზეზების შემსწავლელმა დროებითმა საპარლამენტო კომისიამ გუშინ დეპუტატებს თავისი დასკვნა წარუდგინა. საინტერესოა, რომ ბოლო ათ წელიწადში პარლამენტი პირველად დაინტერესდა წარსულით და მისთვის თვალის შევლება მოინდომა. თუმცა, სასიამოვნო და გასახარი ბევრი ვერაფერი იხილა და მოისმინა.

ზაქარია ქუცნაშვილი

საპარლამენტო კომისიის თავმჯდომარე ზაქარია ქუცნაშვილი, 2 ივნისს მომხდარ საარჩევნო ყალთაბანდობებში, მთავარ დამნაშავედ ცენტრალურ საარჩევნო კომისიასა და საოლქო საარჩევნო კომისიებს მიიჩნევს და მათი გაუქმების მოთხოვნით გამოდის. ამასთან, იგი ქუთაისის საარჩევნო ოლქში (მთლიანად) და ფოთის ოთხ საარჩევნო უბანში არჩევნების შედეგების ბათილად ცნობის საკითხს აყენებს. გარდა ამისა, დროებითი კომისიის თავმჯდომარე აცხადებს, რომ საარჩევნო ადმინისტრაციებში შემავალი კონკრეტული დამნაშავე პირების მიმართ სისხლის სამართლის საქმე უნდა აღიძრას და ამომრჩევლის პოლიტიკური ნების ფალსიფიცირებისთვის, კანონის წინაშე მათ პასუხი უნდა აგონ.

ზაქარია ქუცნაშვილის თქმით, ქუთაისში არსებული 100 საარჩევნო უბნიდან - 31-ში გადამოწმების შედეგად აღმოჩენილი ცდომილება 1000 ხმას აღემატებოდა. **"18 უბანში მომხდარმა დარღვევებმა საერთო სურათი მნიშვნელოვნად შეცვალა. ამ უბნებში 28 ათასი ამომრჩეველია, რაც საოლქო ამომრჩეველთა 20 პროცენტს აღემატება და ამიტომ, არჩევნების შედეგები უნდა გაუქმდეს და ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნები ქუთაისში ხელახლა ჩატარდეს".**

ქუცნაშვილის განცხადებით, სერიოზული გაყალბება მოხდა ფოთშიც, რის გამოც არჩევნებში რამდენიმე გამარჯვებული საკრებულოს გარეთ დარჩა. **"ფოთში არსებული 26 საარჩევნო უბნიდან დარღვევები მოხდა 4-ში. მთლიანად გაბათილების საკითხს, ამ შემთხვევაში, ვერ ვაყენებთ, რადგან აღნიშნულ ოთხ უბანში ამომრჩეველთა რაოდენობა საარჩევნო ოლქის ელექტორატის 20 პროცენტს ვერ აღწევს. ამიტომ, მოვითხოვთ, რომ ხელახალი არჩევნები მხოლოდ ამ ოთხ უბანში ჩატარდეს",** - აცხადებს ქუცნაშვილი.

დროებითმა საპარლამენტო კომისიამ, ქუთაისისა და ფოთის გარდა, შეისწავლა ის დარღვევებიც, რომლებიც რუსთავში, წყალტუბოსა და დუშეთის რაიონებში, დაბა ხარაგაულში და წალკის რაიონის სოფელ გუმბათში მოხდა. თუმცა, იქ მომხდარი დარღვევების ანალიზისას, ქუცნაშვილი ძალიან კატეგორიული არ ყოფილა. დროებითი საპარლამენტო კომისიის თავმჯდომარემ პოლიტიკური დასკვნების გაკეთებაზეც შეიკავა თავი და გუშინდელ პლენარულ სხდომაზე არ დაუკონკრეტებია, ადგილობრივი არჩევნების შედეგების გაყალბებით რომელი პარტია დარჩა მოგებული და რომელი დაზარალდა.

„ლემი„ უარყოფს სახელისუფლებო ბლოკში გაერთიანებას

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ორგანიზაცია "ლემი", რომელიც 25 ათას წევრს აერთიანებს, უარყოფს პრეზიდენტ ედუარდ შევარდნაძის ხელმძღვანელობით შექმნილი სახელისუფლებო ბლოკის "ახალი საქართველოსთვის" შემადგენლობაში შესვლის შესახებ გავრცელებულ ინფორმაციას.

როგორც ორშაბათს პრაიმ-ნიუსს პარლამენტარმა ივერი ჭელიძემ განუცხადა, "ლემი" ჯერ კიდევ 1995 წლიდან არის გაწევრიანებული პრეზიდენტ ედუარდ შევარდნაძის გუნდში - "მოქალაქეთა კავშირში" და პოლიტიკური ურთიერთობები ახლადშექმნილ ბლოკშიც გრძელდება.

ამასთან, როგორც პრაიმ-ნიუსს აცნობა საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ორგანიზაცია "ერთიანი საქართველოს" თავმჯდომარემ ავთანდილ მარგიანმა, სამშაბათს შეკრებილმა სრულიად საქართველოს ორგანიზაცია "ლემის" მთავარ ნაფიცთა საბჭომ უარყო სახელისუფლებო ბლოკში "ახალი საქართველოსთვის" გაერთიანების ფაქტი და ამასთანავე გაირკვა, რომ ივერი ჭელიძე "ლემის" წევრიც კი არ არის, შესაბამისად კი მას ამგვარი განცხადების გაკეთების უფლება არ ჰქონდა.

"მრავალჯერ ტყავგამოცვლილ "მოქალაქეთა კავშირთან" "ლემს" არასდროს უთანამშრომლია და მომავალშიც არ აპირებს", - ნათქვამია "ლემის" მთავარ ნაფიცთა საბჭოს მიერ პრაიმ-ნიუსისათვის მიწოდებულ განცხადებაში.

"ლემი" 18 სხვა საზოგადოებრივ და პოლიტიკურ ორგანიზაციასთან ერთად "ერთიან საქართველოშია" გაერთიანებული.

"24 საათი"

"ამცახარა" და ჭერგენია არძინბას კლანს უტევენ

პირველი გვერდიდან

გუშინ ურთიერთსაწინააღმდეგო ცნობები ვრცელდებოდა იმის თაობაზე, ბოლოს და ბოლოს, დაითხოვა თუ არა ვლადისლავ არძინბამ მთელი მთავრობა. მაგალითად, თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის ვიცე-პრეზიდენტი ვალერი არშბა ირწმუნებოდა, რომ არძინბამ მთავრობის თხოვნა მხოლოდ ნაწილობრივ, ანუ ცალკეულ წევრებთან მიმართებაში დააკმაყოფილა. იგივეს ამბობდა აფხაზეთის უშიშროების მინისტრი. აფხაზეთა ლიდერის პრესმდივანმა რუსლან ხაშიგმა კი განაცხადა, რომ არძინბამ მთავრობა მთლიანად დაითხოვა.

მიუხედავად ყველაფრისა გუშინ გენადი გაგულიამ მთავრობის თათბირი ჩაატარა და მოწინააღმდეგე ძალებზეც ისაუბრა:

"ვინ გაუშვა დამნაშავეები? მათ, ვინც დაინტერესებულია დესტაბილიზაციით რესპუბლიკაში. ვიღაცამ ვიღაცა მოისყიდა, ვიღაცამ ვიღაცა გაყიდა. ჩვენთან არაფერი ასე იოლად არ ხდება..."

მინიშნება, ცხადია, კეთდებოდა ომის ვეტერანთა კავშირზე "ამცახარა" (ქართულად – "ნაპერწკალი"), რომელმაც ბოლო პერიოდში, სოციალური მოტივებით, მთავრობის წინააღმდეგ ბრძოლა განსაკუთრებულად გააააქტიურა.

ამ ორგანიზაციის ერთ-ერთი ლიდერი ყოფილი პრემიერ-მინისტრი ანრი ჯერგენიაა, რომლის ოპოზიციაში გადასვლისა, თავის მხრივ, არასოდეს სჯეროდა მეორე, უკვე სტაჟიან ოპოზიციურ ძალას "აიტაირას" (ქართულად "აღორძინება"). გუშინ გავრცელებულ მიმართვაში "აიტაირა" მოუწოდებს აფხაზეთის პოლიტიკურ პარტიებსა და მოძრაობებს, გამართონ შეხვედრა აფხაზეთის თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის პრეზიდენტთან და პარლამენტთან და, ქვეყნის პოლიტიკური კრიზისიდან გამოყვანის მიზნით, გადაუდებელი ღონისძიებები მიიღონ.

"აფხაზეთში სერიოზული პოლიტიკური კრიზისი იქმნება. ხელისუფლების დაუფიქრებელმა პოლიტიკამ, მათ მიერ სოციალური პრობლემების იგნორირებამ მიიყვანა საზოგადოება წინააღმდეგობებამდე... "აიტარა" დარწმუნებულია, რომ აფხაზეთი სახელმწიფოებრივი მართვის სისტემის რეფორმირებას საჭიროებს. პარლამენტმა აუცილებლად უნდა მიიღოს საკონსტიტუციო ცვლილებები, რომლებიც სახელისუფლებო ძალების გადანაწილებას უზრუნველყოფს. აუცილებელია დემოკრატიული არჩევნების ჩატარება. "აიტაირა" დაჟინებით ითხოვს საზოგადოებრივი კონსულტაციებისა და საერთო შეკრებების გამართვას. იმ შემთხვევაში, თუ ხელისუფლება კონსტრუქციულ დიალოგზე კვლავ უარს იტყვის და იგნორირებას გაუკეთებს საზოგადოებრიობას, ჩვენ მზად ვართ, მასიური საპროტესტო აქციები გავმართოთ," - ნათქვამია მიმართვაში.

თუმცა მანამ, სანამ საპროტესტო აქციების გამართვას "აიტაირა" გადაწყვეტს, "ამცახარას" ინიციატივით 10 აპრილს უკვე დაგეგმილია "გრანდიოზული ოპოზიციური მიტინგის" ჩატარება სოხუმში. მიტინგის მთავარი მოთხოვნა გენადი გაგულიას მთავრობის გადაყენება იქნება. თუ ამ მოთხოვნას არძინბა არ დააკმაყოფილებს, "გადასაყენებელთა" სიას მისი გვარიც შეუერთდება. არსებობს ეჭვი, რომ "ამცახარას" გააქტიურება პირდაპირ კავშირშია რუსეთის ინტერესთან, რომელსაც დღეს უკვე სოხუმში არძინბას და მისი მთავრობის ყოფნა ხელს აღარ აძლევს.

მოკლედ

თბილისი. პოლიტიკური გაერთიანება "მძლეველის" 16 აქტივისტის მიერ პრეზიდენტ ედუარდ შევარდნაძის თანამდებობიდან გადადგომისა და ვადამდელი საპრეზიდენტო არჩევნების ჩატარების მოთხოვნით კვირას "დედა ენის" ძეგლთან დაწყებული შიმშილობის აქცია 9 აპრილს დღის 2 საათამდე გაგრძელდება. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე თამაზ ნადარეიშვილი მომავალ კვირას საქმიანი ვიზიტით აზერბაიჯანს ეწვევა. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი.. პოლიტიკური ორგანიზაცია "ახალი მემარჯვენეების" გენერალური მდივანი, პარლამენტარი დავით საგანელიძე შემოდგომაზე დაგეგმილ საპარლამენტო არჩევნებში ორივე პრინციპით. მაჟორიტარული წესით და პარტიული საარჩევნო სიით იყრის კენჭს. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. ბლოკი "ნაციონალური მოძრაობა. დემოკრატიული ფრონტი" საპარლამენტო ჯგუფებს არ ურჩევს სპეციალური ეკონომიკური ზონების შესახებ ფრაქცია "აღორძინების" კანონპროექტის მხარდაჭერას, რადგან ის უვარგისია ქვეყნისთვის. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. ახალდაფუძნებული მოძრაობა "დიდი საქართველოსთვის", რომელიც აგრარიკოსთა და რეფორმატორთა კავშირის ლიდერებმა. სოფლის მეურნეობის ყოფილმა მინისტრმა ბაკურ გულუამ და შს ყოფილმა მინისტრმა, პარლამენტარმა რომან გვენცაძემ ჩამოაყალიბეს, შესაძლოა სახელისუფლებო საარჩევნო ბლოკს "ახალი საქართველოსთვის" შეუერთდეს. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. საქართველოს თავდაცვის მინისტრი დავით თევზაძე და ოპერატიული სამმართველოს უფროსი ვლადიმერ იმნაძე ამერიკელ სამხედრო ინსტრუქტორებთან ერთად რუმინეთში გაემგზავრნენ. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. "აღორძინება" არასერიოზულს უწოდებს „ახალი მემარჯვენეების" ინიციატივას. ბათუმში ჩაატარონ აქცია ლოზუნგით „არჩევნები გაყალბების გარეშე". **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. „მოქალაქეთა კავშირის" თბილისის ორგანიზაციის თავმჯდომარის მოადგილე მამუკა არეშიძე ეჭვობს, რომ მიუხედავად „გადამხელთა კავშირში" გაკეთებული განცხადებისა, ბადრი პატარკაციშვილი საპარლამენტო არჩევნებისას ნეიტრალური იქნება და მხარს არ დაუჭერს „ახალ მემარჯვენეებს" და „გაერთიანებულ დემოკრატებს". **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

ფოთი. ფოთის პორტიდან კონტეინერის მიმართულებით ამერიკელი სამხედრების კოლონის გადაადგილების ფაქტს, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროში არც უაყოფენ და არც ადასტურებენ. როგორც "ინტერ-პრესის" ქუთაისელი კორესპოდენტი იუწყება, კოლონა ქუთაისში არ შეჩერდა და გეზი აღმოსავლეთ საქართველოს მიმართულებით აიღო. **ინტერ-პრესი**

საიდუმლო სერობა

პირველი გვერდიდან

ბოლოსდაბოლოს, ყველა ამერიკული ტელეარხის ეკრანებზე გაჩნდა არაბული ტელეკომპანიების მიერ ნაჩვენები კადრები, გიგანტური ბულდოზერები რომელიღაც შენობის ნანგრევებს რომ თხრიდნენ ალ-მანსურის გარეუბანში, რომელიც პრეზიდენტის კომპლექსს ემიჯნებოდა. ექსპერტები, რომლებიც პროგნოზებს ამ კადრების ფონზე აკეთებდნენ, ამბობდნენ, რომ ამ მასივში შეუძლებელია იმის გარკვევა, დაიღუპნენ თუ არა სადამი და მისი მოციქულები. ცოტა მოგვიანებით ბაღდადის ოფიციალურმა წყარომ აღელვებულმა გვაცნობა, რომ ამერიკელებმა დაბომბეს საცხოვრებელი სახლები, დაიღუპა რვა მშვიდობიანი მოქალაქე, რამდენიმე ათეული ადამიანი დაიჭრა.

ძნელი სათქმელია, მართლა გაიმართა თუ არა საიდუმლო სერობა ალ-მანსურში და ჰქონდა თუ არა მას ბიბლიური დასასრული? შეგახსენებთ, რომ ეს ომი სპარსეთის ყურეში იმ შენობაზე იერიშით დაიწყო, სადაც თითქოსდა სადამი იმყოფებოდა (19 მარტი). იქიდან მოყოლებული არ ცხრება მითქმა-მოთქმა იმის შესახებ, ცოცხალია თუ არა სადამი. აპრილის საიდუმლო სერობის შემდეგ მითქმა-მოთქმა კიდევ უფრო გამძაფრდა.

ჯერჯერობით შეუძლებელია დაბეჯითებით ითქვას, ვის მხარეზეა სიმართლე. მე კი მაინც ვფიქრობ, რომ სიმართლე აშშ-ს შტაბ-მეთაურთა გაერთიანებული ჯგუფის თავმჯდომარის - რიჩარდ მაიერის მხარეზეა, რომელმაც განაცხადა: **"თუ სადამ ჰუსეინი ცოცხალია, მაშინ ის ყველაზე უმაქნისი გენერალია მთელ პლანეტაზე."** აქ ყველაფერი მართალია, გარდა ერთისა: სადამი გენერალი არ არის, ფელდმარშალია. მაგრამ ახლა ამას უკვე აღარა აქვს მნიშვნელობა.

გამომცემელი რუსთავი 2 პრინტი. მთავარი რედაქტორი მამუკა ფარჩუაშვილი. პაატა ვეშაპიძე (მმართველი რედაქტორი), ვახტანგ ნადირაძე (გამომშვები რედაქტორი), ირაკლი ლეჟავა (პასუხისმგებელი რედაქტორი). დამატებები: დედაქალაქი - დავით მაღრაძე, ლიტერატურა - მალხაზ ხარბედია, სამყარო - ქეთევან სადღობელაშვილი, სამართალი - ნიკოლოზ რურუა, სტილი - ბიძინა მაყაშვილი, მედიცინა - ზაზა ფარჩუაშვილი, ბიზნესი - გიორგი კალანდაძე, საბავშვო - ვალერი ჯინჭარაძე. ფოტო: ლევან ყიფიანი (რედაქტორი), ბესო გულაშვილი (მენეჯერი). დიზაინი: გიორგი კოკილაშვილი, გიორგი ხმალაძე. კომპიუტერული ცენტრი: თამაზ ჩხაიძე (მენეჯერი), მაია ყიასაშვილი, ლელა წიქარიშვილი, ბექა ბალარჯიშვილი, დავით გეგეჭკორი, დიმიტრი შალუტაშვილი, ირაკლი ბილაშვილი, ალექსანდრე შათირიშვილი, თენგიზ ქირია, პაატა ქორიძე. სტილი: ნანა ჯოხარიძე, ნინო სვანიძე, თამარ კვაჭანტირაძე, ჯუანშერ ტიკარაძე, ძიძია ძნელაძე, ლია თოფურია. რეკლამა - ზურა ჯაოშვილი.

"ეროვნულ ძალთა გაერთიანება" - გუშინდელი და ხვალინდელი მოტივები

ლენა მიქაძე

"როცა მიხეილ სააკაშვილის წიგნი პირველად წავიკითხე, ავღელდი. მისმა სიტყვებმა - "ჩვენ გველის გადამწყვეტი ბრძოლა საქართველოსთვისო", ზვიად გამსახურდია გამახსენა. მიხეილ სააკაშვილის გუნდის გარდა, რომელშიც, სხვა ხალხთან ერთად, ზვიდ ძიძიგურს ვხედავ, სხვა არჩევანი, ჩემი აზრით, არ არსებობს", - პრეზიდენტობის სავარაუდო კანდიდატ მიხეილ სააკაშვილს და საქართველოს პირველ პრეზიდენტს გუშინ, ოპერაში, განათლების ყოფილი მინისტრი და უზენაესი საბჭოს ყოფილი წევრი ლია ანდღულაძე ამსგავსებდა ერთმანეთს.

ეროვნული მოძრაობის გარიჟრაჟის პერიოდის ამსახველი კინოკადრების ფონზე, რასაც ჩოხებში გამოწყობილი, ხუთჯვრიანი და დავითის დროშებით "შეიარაღებული" ბიჭებიც ემატებოდნენ, "ეროვნულ ძალთა გაერთიანება-კონსერვატორებმა" პირველი ყრილობა გამართეს. ყრილობა ანშლაგით ჩატარდა. 947 დელეგატის გარდა, დარბაზი შეკრებაზე დასწრების მსურველ სააკაშვილ-ძიძიგურის მომხრეებს ვერ იტევდა. თუმცა, გადატენილ დარბაზში ე.წ. მეგობარი პარტიების ლიდერები, რატომღაც, არ ჩანდნენ.

მოლოდინისამებრ, პარტიის თავმჯდომარედ ზვიად ძიძიგური აირჩიეს. თანათავმჯდომარეების პოსტები თბილისის ვიცე-პრემიერ კახა შენგელიას და გაერთიანების აქტივისტ ბეჟან ჯავახიას ერგოთ. პარტიის პოლიტიკური საბჭოსა და კომისიის გარდა, აირჩიეს სარევიზიო კომისია და მრჩეველთა საბჭო, რომლის რეკომენდაციების საფუძველზეც პარტიის ლიდერები პოლიტიკური გადაწყვეტილებების მიღებას აპირებენ.

ჯერჯერობით კი, ეროვნულ ძალთა გაერთიანებას უახლოესი პერიოდის სამოქმედო გეგმა უკვე მოხაზული აქვს. პროგრამა-მინიმუმში, ზვიად ძიძიგურის განცხადებით, ნორმალური საარჩევნო კანონის მიღებაა,

ზვიად ძიძიგური და რომან გოცირიძე.

რისთვისაც ისინი ქუჩაში გამოსვლასაც არ მოერიდებიან. ამას გარდა, ძიძიგურს გადაწყვეტილი აქვს სახელმწიფო ტელევიზიის ხალხისათვის გადაცემა, რაშიც, საყოველთაო სურვილიდან გამომდინარე, დღევანდელი ხელისუფლებისათვის დათვლილი საეთერო წუთების დატოვება იგულისხმება; შემდეგ - "სახელმწიფო ენის შესახებ" კანონის სახელმწიფოს სასარგებლოდ ამუშავება. სასურველია ასევე, წინასაარჩევნო პერიოდში ოპოზიციურ პარტიებს შორის მემორანდუმის გაფორმება. ძიძიგურს იგი ერთგვარი "თავდაუსხმელობის პაქტის" სახით წარმოუდგენია, რომელიც შეიძლება პატრიარქმაც კი აკურთხოს. დასასრულ კი, პარლამენტში მოსვლის შემდეგ, დროებითი კომისიის შექმნა, რომელიც საქართველოს პირველი პრეზიდენტის საქმეს გამოიძიებს. **"შეიქმნება კომისია, რომელიც ზვიად გამსახურდიას სიკვდილის გარემოებებს შეისწავლის. მას თავი არ მოუკლავს, იგი ედუარდ შევარდნაძემ მოაკვლევინა. დაიკითხება როგორც ანზორ ბალუაშვილი, ავთანდილ მარგიანი, ავთანდილ იოსელიანი, ისე - ედუარდ შევარდნაძე,"** - აცხადებს ზვიად ძიძიგური.

სამომავლოდ, პარლამენტში დასაკითხად მიპატიჟების დაპირების გარდა, შევარდნაძეს გუშინ ულტიმატუმიც გაუგზავნეს: **"ან დაურიგოს თბილისელ პენსიონერებს სამი ლარით გაზრდილი პენსიები, ან უახლოეს მომავალში საკრებულო დააყენებს საკითხს პრეზიდენტის მარშრუტის თაობაზე და შევარდნაძეს კრწანისში წასვლა წყნეთის გავლით მოუწევს."** ულტიმატუმის ავტორი საკრებულოს თავმჯდომარე მიხეილ სააკაშვილი გახლდათ. მუქარის რეალობად გადაქცევის იმედი სააკაშვილს, ალბათ, იმიტომ აქვს, რომ პარლამენტისაგან განსხვავებით, საკრებულომ პრეზიდენტის მიერ ვეტოდადებული დადგენილება მაინც გაიტანა და ე.წ. მამასახლისებისა და რწმუნებულების ინსტიტუტი დააკანონა.

"ჩვენ დამარცხებულის, განადგურებულის იდეოლოგია თავს მოგვახვიეს. ჩაგვინერგეს, რომ რიგით მოქალაქეს, ახალგაზრდას არაფრის მიღწევა და შეცვლა არ შეუძლია ამ ქვეყანაში. რატომ არ გამოაქვეყნა ხელისუფლებამ შარშანდელი აღწერის შედეგები? - იმიტომ, რომ მილიონ-ნახევარი ადამიანი საქართველოდან არის გასული. თუ ასე გაგრძელდება, მალე საქართველოდან სამი მილიონი ადამიანი წავა," - ამხელდა აღმასრულებელ ხელისუფლებას დედაქალაქის საკრებულოს თავმჯდომარე მიხეილ სააკაშვილი. გამოსავლად საზოგადოებას მან საკუთარი თავი ანუ - **"ბლოკი, რომელსაც დამარცხებულის იდეოლოგია არა აქვს"** - შესთავაზა.

"ხელისუფლებაში მოვალთ, რათა ქვეყანაში მდგომარეობა ისევ სასიკეთოდ შევცვალოთ, როგორც ეს საკრებულოში მოსვლის შემდეგ გავაკეთეთ," - განმარტავდა პარტიის ლიდერი ზვიად ძიძიგური. სააკაშვილი კი, თავის მხრივ, დამსწრე საზოგადოებას საკრებულოს მიღწევებზე უყვებოდა. მათ რიცხვს კი დღეს, 9 აპრილს დაღუპულთა პატივსაცემად, პარლამენტის წინ მემორიალის აღმართვაც დაემატება.

ნორჩი თაობის დიდი ამბიციები

არც მათ დაიზარეს საარჩევნო კანონის დაწერა.

საარჩევნო კანონმდებლობის გაკეთილშობილება – ეს ის პრობლემაა, რომლის გადაწყვეტაზე ზრუნვას პოლიტიკური თუ არასამთავრობო ორგანიზაციები, როგორც წესი, არჩევნების წინ იწყებენ ხოლმე. იმის მიუხედავად, რომ ჩვენს ქვეყანაში არჩევნები თითქმის ყოველ წელს იმართება, პოლიტელიტას და არასამთავრობო ორგანიზაციების უმრავლესობას კანონმდებლობის დახვეწის სურვილი არჩევნებამდე მხოლოდ რამდენიმე თვით ადრე უჩნდებათ.

ჩვენ უკვე მივეჩვიეთ არჩევნების წინ პოლიტიკური სპექტრის გააქტიურებას და მოქმედი კანონმდებლობის კრიტიკას. ახლა ჯერი სრულიად ნორჩ თაობაზე მიდგა, რომელიც ჯერ არასამთავრობო ორგანიზაციათა გაერთიანებების სტატუსით მოქმედებს, მაგრამ უკვე ეტყობათ, რომ დიდ პოლიტიკაში მოსვლაზე უარს არ იტყვიან.

ერთ-ერთ ასეთ კოალიციას "მაოკი" ეწოდება, რაც "მიუმხრობელ არასამთავრობო ორგანიზაციათა კავშირს" ნიშნავს. მასში შემავალი სუბიექტების დასახელება ბევრისთვის, ალბათ, არაფრის მთქმელია. რიგითი მოქალაქისთვის ნამდვილად უცნობია, მაგალითად, "ახალგაზრდა ფინანსისტთა და ბიზნესმენთა ასოციაციის", "კავკასიის რეგიონული ინიციატივის", "მცირე და საშუალო ბიზნესის კონფედერაციის" წევრთა საქმიანობა. ამის მიუხედავად, ახალგაზრდებს ეს სულაც არ აშინებთ. ისინი პოლიტიკურ ელიტას კატეგორიულად სთხოვენ საარჩევნო კანონმდებლობის შეცვლას და იმ ვარიანტის მიღებას, რომელიც მათ მიერ არის მომზადებული.

მათ საკმაოდ დიდი ამბიციები აქვთ. თავად განსაჯეთ: მედიის წარმომადგენლებისთვის დარიგებული პრესრელიზის თანახმად, მათ მიერ შემუშავებული კანონპროექტების პაკეტში **"სრულად არის ასახული თანამედროვე დემოკრატიის მიღწევები და მაქსიმალურად არის აღკვეთილი მოსახლეობის მიერ თავისუფალი აზრის გამოხატვისთვის ხელისშემშლელი მომენტები, რაც არჩევნების დემოკრატიულად ჩატარების საშუალებას მოგვცემს".**

აქედან გამომდინარე, ამ კავშირს საკუთარი წინადადებების პაკეტი იმ სტრუქტურებისთვის უნდა გადაეცათ, რომლებიც სწორედ საარჩევნო კანონში ცვლილებებს ამზადებენ. "მაოკს" ეს არ გაუკეთებია. მეტიც: ამ ახალი კავშირის ახალგაზრდა წევრებს თითქმის არაფერი სმენიათ თუნდაც იმ სამთავრობო კომისიის შესახებ, რომელსაც პრეზიდენტის საპარლამენტო მდივანი მარიამ ცაცანაშვილი ხელმძღვანელობს და რომელშიც, წესით, სწორედ ასეთი ინიციატივები იხილება. "მაოკელებმა" ვერც პარლამენტის ინეტრფარქციულ ჯგუფს მიაწვდინეს ხმა. ერთადერთი, რაც მათ შეძლეს, ეს პრესკონფერენციის მოვწევა და ქვეყანაში შექმნილი პოლიტიკური ვითარების მიმოხილვა იყო (შესაძლოა, სწორედ ეს იყო მათი ნამდვილი მიზანი).

სამოქალაქო სექტორის აქტიურობა და პოლიტელიტის საქმიანობაზე მუდმივი მონიტორინგის განხორციელება ქვეყნის ნორმალური განვითარების ერთ-ერთი აუცილებელი პირობაა. სამწუხაროდ, "მაოკელების" გუშინდელ განცხადებებში სულ სხვა რამ იკითხებოდა – ამბიცია, აგრესია და "დიდ ავიაციაში" დამკვიდრების უდიდესი სურვილი...

ნათაძე ჩრდილოვან კაბინეტს ქმნის

მერაბ მეტრეველი

გუშინ, ჟურნალისტთა სახლში, პოლიტიკური გაერთიანება "მერაბ კოსტავას გზა – ერთობა" ნათაძის "სახალხო ფრონტს" შეერწყა. ასეთი "უპრეცედენტო გადაწყვეტილების" მიღება მათ ("ძლიერ პარტიას, რომელსაც მარტოც შეუძლია არჩევნების მოგება"), **"არსებული პოლიტიკური სიტუაციის განეიტრალების სურვილმა"** გადააწყვეტინა. არსებული პოლიტიკური სიტუაცია კი, მათი თვალთახედვით, ასეთია:

"ტოტალური სახელმწიფო-კლანური მმართველობის პირობებში ხელისუფლება მოქმედებს რა პრინციპით "გათიშე და იბატონე", მაქსიმალურად ქსაქსავს ეროვნულ ძალებს, ყველანაირად ცდილობს ქართველი ხალხისაგან სრულ იზოლაციაში მოაქციოს ეროვნული იდეოლოგიის მატარებელი პარტიები, თუ ცალკეული პიროვნებები." ამ ყველაფრის საწინააღმდეგოდ კი, ერთადერთი გზა არსებობს: **"აუცილებელია, ეროვნული მოძრაობის წიაღში აღმოცენებული პოლიტიკური პარტიებისა და ცალკეული პიროვნებების გაერთიანება უმძლავრეს ეროვნულ მოძრაობაში (ბლოკში), რომლის უმთავრესი მიზანი იქნება: ერთი მხრივ, მომავალ საპარლამენტო არჩევნებში სრული ალტერნატივის სახით დაუდგეს სახელისუფლო პარტიებს, ხოლო მეორე მხრივ - ფსევდოოპოზიციურ ძალებს, ანუ ხალხმა მომავალ არჩევნებში არჩევანი უნდა გააკეთოს ძალიან ცუდს (სახელისუფლო პარტიები), ცუდსა (ფსევდოოპოზიციური ძალები) და კარგს (ეროვნულ ძალებს) შორის."**

აი, ასეთი დიადი იდეებით შეპყრობილი ადამიანები შეუერთდნენ "სახალხო ფრონტს". გართიანების საწინააღმდეგო გუშინ არც ნათაძეს ჰქონდა რამე. პირიქით, იგი აპირებს, ყველა ეროვნული და დემოკრატიული ძალა შემოიკრიბოს. თუმცა, გუშინდელ ერთობლივ პრესკონფერენციაზე ყველაზე საინტერესო მაინც სხვა რამ იყო. ნათაძემ გამოაცხადა საქართველოში პირველი ჩრდილოვანი კაბინეტის შექმნის სურვილი. სამწუხაროდ, ეს ყველაფერი ჯერ მხოლოდ იდეის დონეზეა და ნათაძეს თავისი კაბინეტის მომავალ წევრებზე წარმოდგენაც კი არა აქვს. იგი საამისოდ კადრების შერჩევას და მათ "გამოწრთობას" აპირებს. **"ჩვენთან ისე კი არ არის, რომ ხალხი გვყავს და მათთვის ფუნქციებს ვეძებთ, ფუნქციები უამრავია და ვეძებთ ხალხს,"** – ამბობს ნათაძე, თანაც დასძენს, რომ ამ ხალხის დასახელება რაც შეიძლება გვიან უნდა მოხდეს, რათა **"ხელისუფლებამ მათზე ტერორი არ განახორციელოს".**

დაბოლოს: შევარდნაძისა და რჩეულიშვილის დამოკიდებულებასთან დაკავშირებით ბატონმა ნათაძემ ერთი ბიოლოგიური შედარება მოიყვანა: **"როცა ადამიანი უდაბნოშია და წყალი არა აქვს, მისი ორგანიზმი სითხის ნაკლებობას განიცდის, თუ ამ დროს შარდის ბუშტში არის რამე, ორგანიზმი მას უკან იწოვს. ასე შეიწოვა ხელახლა შევარდნაძემ რჩეულიშვილი".**

სახელისუფლებო საარჩევნო ბლოკში როლები განაწილდა

თამარ ხორბალაძე

გუშინ ავთანდილ ჯორბენაძესთან "მოქალაქეთა კავშირის" შტაბის მორიგი თათბირი გაიმართა, რომლის მთავარი სიახლეც ბლოკში "ავღანელთა კავშირის" შესვლა გახლდათ. ასევე კვლავ გავრცელდა ინფორმაცია, რომ ბლოკში დავით სალარიძე და ირაკლი ბათიაშვილიც შეიძლება ვიხილოთ.

ამჯერადაც განსაკუთრებით აქტიურობდა შეხვედრიდან გამოსული ვახტანგ რჩეულიშვილი, რომელმაც ბოლოდროინდელ ტრადიციას არ უღალატა და ახლა ნავთობკომპანიების წარმომადგენლებს ურჩია, რომ რუსეთის მაგალითს მიბაძონ და პრეზიდენტის ბლოკი დააფინანსონ.

თუ ქართული ნავთობბიზნესის რეალური მფლობელების ვინაობას გავითვალისწინებთ, ცხადი გახდება, რომ მათ ასეთი მოწოდება არც დასჭირდებათ. თუმცა, რჩეულიშვილის მიმართვა, სავარაუდოდ, საერთაშორისო ნავთობკომპანიის პრეზიდენტს გია ჭანტურიას ეხებოდა, რომელიც ბლოკში მისი გაერთიანების შესახებ "გამოჟონილი" ინფორმაციების მიუხედავად, საკუთარი პარტიული სიმპათიების ხმამაღლა დაფიქსირებას დღემდე გაურბოდა.

გუშინვე რკინიგზის შეფმა კაკო ჩხაიძემ განაცხადა, რომ რკინიგზა ბლოკის დაფინანსებას არ აპირებს. ეს განცხადება, რა თქმა უნდა, აბსოლუტურად გასაგებია, თუ იმ "მცირედ დეტალს" გავითვალისწინებთ, რომ რკინიგზა შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებაა 100-პროცენტიანი სახელმწიფო წილით, ანუ რკინიგზის თანხებით რომელიმე ბლოკის ოფიციალურად დაფინანსება, მეტი რომ არ ვთქვათ, კანონის აშკარა დარღვევაა. თუმცა, ჩვენც ვიცით და ორ არჩევნებში გამარჯვებულ შევარდნაძეს ხომ ყველაზე უკეთ მოეხსენება, როგორ უნდა მოხდეს სახელმწიფო თანხების პარტიულ ჯიბეში ხმამაღალი განცხადებების გარეშე გადადინება.

რაც შეეხება პარტიულ-ბლოკურ იერარქიას, რომლის შესახებაც ბოლო დღეებში ძალიან ბევრს საუბრობენ. მიუხედავად ვახტანგ რჩეულიშვილის არაერთგზის განცხადებისა იმის თაობაზე, რომ პარტიაში, შევარდნაძისა და ჯორბენაძის შემდეგ, მესამე კაცია, პარტიული იერარქიის სქემა ცხადყოფს, რომ შევარდნაძემ რჩეულიშვილს არც ერთი რეალური ბერკეტი არ ანდო.

როგორც უკვე ითქვა, ბლოკში პოლიტიკური საბჭოა ხელმძღვანელი ორგანო, რომელსაც სათავეში უშუალოდ საქართველოს პრეზიდენტი უდგას.

პოლიტიკური საბჭოს დაქვემდებარებაში გახლავთ საარჩევნო შტაბი, რომელსაც ავთანდილ ჯორბენაძე ხელმძღვანელობს.

აღმასრულებელი შტაბის ხელმძღვანელი კი ირაკლი გოგავაა, რომელსაც ძირითადი აღმასრულებელი საარჩევნო სტრუქტურები ემორჩილება და, შესაბამისად, გაცილებით მეტი და რეალური ბერკეტი აქვს, ვიდრე შევარდნაძის და ჯორბენაძის "მარჯვენა ხელს" - ვახტანგ რჩეულიშვილს.

ნათელაშვილი შემოდგომაზე საპრეზიდენტო არჩევნების ჩატარებას მოითხოვს

ვერიკო თევზაძე

"თითოეული დღე ჩვენი პრეზიდენტის მოღვაწეობისა არის აუნაზღაურებელი ზარალი, მიყენებული ქვეყნის მომავლისთვის. იმედია, ამას "ისიც" კარგად აცნობიერებს, არ არის უჭკუო პოლიტიკოსი, და მიიღებს ზომებს იმისთვის, რათა მისმა სახელისუფლებო უმრავლესობამ მხარი დაუჭიროს შემოდგომაზე საპარლამენტო და საპრეზიდენტო არჩევნების ერთდროულად ჩატარებას", - ლეიბორისტული პარტიის ლიდერი შალვა ნათელაშვილი საზოგადოებას საერთო-სახალხო განხილვისთვის სთავაზობს საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტს "საქართველოს კონსტიტუციაში ცვლილებების და დამატებების შეტანის" შესახებ.

ნათელაშვილი საკონსტიტუციო ცვლილებებს ითხოვს.

ლეიბორისტებმა კანონპროექტი ერთი წლის წინ შეიმუშავეს. ნათელაშვილის თქმით, პრეზიდენტმა და ოპოზიციურმა პარტიებმა იპლაგიატეს და ამ კანონპროექტიდან ბევრი რამ გადაიღეს. **"მნიშვნელოვანია ის მუხლი, რომლის თანახმადაც, მინიმალური ხელფასის დაბეგვრა იკრძალება. ხელფასი, პენსია და სხვა სახის კომპენსაცია არ შეიძლება საარსებო მინიმუმზე ნაკლები იყოს. გარკვეულმა პოლიტიკურმა ძალამ ინიციატივა ჩვენი კანონპროექტიდან გადაიღო და სახელფასო მინიმუმის თემაზე დებატებით თვენახევარი მოაცდინა პარლამენტი. პრეზიდენტმაც ბევრი რამ გადაიღო ამ კანონპროექტიდან. ღმერთმა ხელი მოუმართოთ, ოღონდ საქმე გააკეთონ და ამის გამო მათ არავინ შეეწინააღმდეგება."**

ლეიბორისტები ახალ სახელისუფლებო მოდელს გვთავაზობენ. **"საუბარია საპარლამენტო მოწყობაზე, რაც, ფაქტობრივად, ნახევრად საპრეზიდენტო რესპუბლიკაზე გადასვლას ნიშნავს".** კანონპროექტის მიხედვით, პარლამენტი შედგება ორი პალატის – რესპუბლიკის საბჭოს და სენატისგან. რესპუბლიკის საბჭო აირჩევა პროპორციული სისტემით, ოთხი წლის ვადით 70 დეპუტატისგან. სენატი აირჩევა მაჟორიტარული სისტემით, ხუთი წლით, 50 დეპუტატისგან. ლეიბორისტები გვთავაზობენ მინისტრთა კაბინეტის მოდელს პრემიერ-მინისტრის ხელმძღვანელობით. მინისტრთა კაბინეტს დააკომპლექტებს პარლამენტის ქვედა პალატა და არა პრეზიდენტი. **"პრეზიდენტს გამოეცალა მთავრობის ფორმირების პროცესი. მის ფუნქციაში რჩება ის, რაც ეგზომ იზიდავს – უცხოეთის დელეგაციების მიღება და ფრენა წინ და უკან",** - კანონპროექტის ძირითადი დებულებების გაცნობას შალვა ნათელაშვილმა საქართველოს ამჟამინდელი პრეზიდენტისადმი მიძღვნილი ლირიული გადახვევა დაურთო.

კანონპროექტი ითვალისწინებს ქვედა პალატის ვადამდე დათხოვნას; ასევე - მთავრობის გუნდურად გადაყენების წესს.

ლეიბორისტები ტერიტორიული მოწყობის ახალ წესს გვთავაზობენ. მხარეები და გუბერნიები უქმდება. რამდენიმე რაიონის გამსხვილების ხარჯზე იქმნება პრეფექტურები. პრეფექტს ირჩევს მოსახლეობა საერთო-სახალხო კენჭისყრით. **"ორი ავტონომია იარსებებს – აჭარისა და აფხაზეთისა. პრეფექტურებს ცენტრთან ექნებათ უნიტარული ურთიერთობა, ავტონომიებს - ფედერაციასთან მიახლოებული ურთიერთობა",** - განუმარტა ჟურნალისტებს შალვა ნათელაშვილმა.

ლეიბორისტების კანონპროექტი ცალკე ადგილს უთმობს საარჩევნო სისტემას. ნათელაშვილი ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ **"საარჩევნო სისტემა არ უნდა იყოს 118 ხმით მისაღები წესი; რომელიმე გამარჯვებულმა პარტიამ თავის გემოვნებას არ უნდა მოარგოს საარჩევნო მოდელი."** ლეიბორისტების საკანონმდებლო ინიციატივის მიხედვით, საარჩევნო კომისიები არჩევნებში მონაწილე პარტიების წარმომადგენლებით კომპლექტდება პარიტეტულ საწყისებზე. საარჩევნო კომისიებს არ გააჩნიათ კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების გამოცემის და არჩევნების შედეგების დამტკიცების უფლება.

საკონსტიტუციო ცვლილება ითვალისწინებს სახელმწიფოს მხრიდან ვალდებულებას მოქალაქეთა სოციალური დაცვის, უფასო სკოლამდელი და უმაღლესი განათლების, გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების და სხვა საჭირბოროტო საკითხების მოსაგვარებლად.

პროექტში ჩადებულია ანტიკორუფციული მუხლები. **"სახელმწიფო მოსამსახურეს ეკრძალება უცხოეთის ბანკებში ანგარიშის გახსნა, უცხოეთში უძრავი ქონების შეძენა. იკრძალება ნათესავების ურთიერთდაქვემდებარებით მუშაობა სახელმწიფო სამსახურში..."**

ლეიბორისტების საკონსტიტუციო ცვლილებების კანონპროექტი ერთი თვის შემდეგ პარლამენტს გადაეცემა განსახილველად. შალვა ნათელაშვილი კანონპროექტის ხელმომწერ 200 ათას ამომრჩეველს და საქართველოს დანარჩენ მოსახლეობას პირობას აძლევს: **"თუ ამ პარლამენტმა ჩვენს ინიციატივას ბოლომდე არ დაუჭირა მხარი, შემოდგომაზე, როცა ლეიბორისტული პარტია არჩევნების შემდეგ უმრავლესობაში მოვა, საქმეს დაავგირგვინებს".**

სოციალ-დემოკრატები როსტომ დოლიძის წინააღმდეგ

ბელა მახარაძე

"პარლამენტარი როსტომ დოლიძე სისხლის სამართლის დამნაშავეა!"- ეს ბრალდება გუშინ მას სოციალ-დემოკრატებმა წაუყენეს. როგორც გაირკვა, როსტომ დოლიძე, თურმე, კარგა ხანია, რაც ერევა პარტიის საქმიანობაში. მან რამდენჯერმე მიმართა იუსტიციის სამინისტროს წერილით, გაეუქმებინათ ამ პარტიისათვის რეგისტრაცია, მაგრამ, რამდენადაც გასაკვირი არ უნდა იყოს, სამინისტრომ მისი მოთხოვნა არ დააკმაყოფილა. როგორც პარტიის თავმჯდომარე ავთანდილ ველითაური აღნიშნავს, როსტომ დოლიძეს არაერთხელ დაურბევია პარტიის ოფისი. იგი მიმართავს ყველა ხერხს, რათა მოახდინოს პარტიის დისკრედიტაცია. **"ძალადობას მომავალი არა აქვს,"** - აცხადებენ სოციალ-დემოკრატები.

პარტიის თანათავმჯდომარე ხათუნა ჟორდანია აცხადებს, რომ როსტომ დოლიძეს ის ორჯერ დაუბარებია პარლამენტში და გამოუთქვამს სურვილი პარტიაში გაწევრიანებისა, უარის მიღების შემდეგ კი გაავრცელა ინფორმაცია, თითქოს სოციალ-დემოკრატების თავმჯდომარე და მისი თანათავმჯდომარე პარტიიდან გარიცხულები არიან, რაც სინამდვილეს არ შეეფერება. ამ საკითხთან დაკავშირებით სოციალ-დემოკრატები აპირებენ, რომ წერილობით მიმართონ პარლამენტის თავმჯდომარეს და მოითხოვონ დოლიძისათვის საპარლამენტო იმუნიტეტის მოხსნა. ასევე აპირებენ, დახმარება სთხოვონ გენერალურ პროკურატურას და სხვა შესაბამის ორგანოებს, რათა აღკვეთონ დოლიძის მიერ პარტიის დევნა.

სოციალ-დემოკრატების აზრით, დოლიძე აჭარბებს თავის უფლებამოსილებას და ბოროტად იყენებს თანამდებობას, რაც საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 322-ე მუხლით ისჯება ჯარიმით ან ხუთ წლამდე თავისუფლების აღკვეთით.

აღნიშნული პარტია არსებობს 1993 წლიდან და, მიუხედავად არჩევნებში დამარცხებისა, მას მოღვაწეობა არ შეუწყვეტია. **"ჩვენ მივმართავთ ყველა შესაძლო ხერხს და დავიცავთ პარტიას როსტომ დოლიძისაგან,"** –ამბობს ხათუნა ჟორდანია. როგორც პარტიის ლიდერები აცხადებენ, დოლიძე "გასოცდეკებას" ნატრულობს. ავთანდილ ველთაური დღეს ქვეყანაში არსებულ ოპოზიციურ პარტიებს ეჭვის თვალით უყურებს და აცხადებს, რომ ეს არის ფსევდოოპოზიცია და ისინი მხოლოდ სარგებლობენ ოპოზიციის სახელით, მოსახლეობას კი უწევს არჩევანის გაკეთება ცუდსა და უარესს შორის.

თავად პარტია მომავალ საპარლამენტო არჩევნებში მონაწილეობის მიღებას აპირებს. ჯერჯერობით, იგი თავს იკავებს დაასახელოს ის შესაძლო პარტიები, რომელთანაც გაერთიანდებიან. **"ჩვენ ვეძებთ ისეთ ძალას, რომელიც თვლის, რომ დღეს საქართველოსთვის რადიკალური ნაბიჯების გადადგმა დამღუპველია,"** – განაცხადა პარტიის თავმჯდომარემ ავთანდილ ველთაურმა, მაგრამ ბლოკის შექმნამდე მათ ურთიერთობა უნდა მოაგვარონ როსტომ დოლიძესთან, რადგან დღეს მათ საქმე სასამართლოში აქვთ.

კარის გაჯახუნების გარეშე

სადამის რეჟიმი უკანასკნელ დღეებს ითვლის

ჯული ფლინტი
ბეირუთიდან
IWPR

ისინი, ვინც სადამს კარგად იცნობენ, ყოველთვის ამბობდნენ, რომ იგი ჩუმად არ წავიდოდა. ამტკიცებდნენ, რომ თუ სადამის რეჟიმს როდესმე სერიოზული საფრთხე დაემუქრებოდა, იგი რაღაც წარმოუდგენელს ჩაიდენდა: დაარტყამდა ისრაელს, გამოიყენებდა ქიმიურ იარაღს, შურს იძიებდა მოღალატე არაბულ სახელმწიფოებზე, მოაწყობდა წარღვნას, დაწვავდა ნავთობის საბადოებს. ერთი სიტყვით, მოწინააღმდეგეს, უკაცრიელი მიწის გარდა, არაფერს დაუტოვებდა.

მაგრამ ახლა, როდესაც ამერიკული ტანკები ბაღდადის ცენტრში არიან, ბრიტანელები კი ბასრას აკონტროლებენ, ერაყელებმა ირწმუნეს, რომ სადამი, ბოლო ასწლეულის ერთ-ერთი უსასტიკესი დიქტატორი, კარის გაჯახუნების გარეშე წავა.

"ჩვენ ყოველთვის გვეგონა, რომ მას რაღაც სტრატეგია ექნებოდა, – ამბობს ალი ალავი, ლონდონში მცხოვრები ერაყელი ემიგრანტი, – გვეგონა, რომ სადამს უნდოდა კოალიცია კარგად გამაგრებულ ბაღდადში შეეტყუებინა. მაგრამ, აღმოჩნდა, რომ მას არავითარი სტრატეგია არ ჰქონია. მისი მუქარა იყო იაფფასიანი ბაქიაობა დიქტატორისა, რომელსაც საკუთარი ხალხის ტერორიზების გარდა, არაფერი შეუძლია. ახლა უკვე ნათელია, რომ მისი რეჟიმი ომის პირველივე დღეს გატყდა, თუმცა უმკასრში გაჩაღებული ბრძოლების შემხედვარე, ჩვენ ამას ვერ მივხვდით".

სადამი იმუქრებოდა, რომ მას მობილიზებული ჰყავდა 6 მილიონი ჯარისკაცი, ე.წ. "იერუსალიმის არმია". მაგრამ მაშინ, როდესაც რესპუბლიკურმა გვარდიამ და ფადაინებმა მომხვდურს ძლიერი წინააღმდეგობა გაუწიეს, "იერუსალიმის არმიამ", ისევე როგორც რეგულარულმა არმიამ, ყურადღება მხოლოდ იმით მიიპყრო, რომ საყურადღებო არაფერი გაუკეთებია.

"საკითხავი ის არის, სად არის არმია, – ამბობს საჰაბ ჰაკიმი, ლონდონში მოქმედი, ერაყში ადამიანის უფლებათა დამცველი ორგანიზაციის წარმომადგენელი, – ბასრაში ჩვენ არმიის ყაზარმებიც კი არ გვინახავს. ან ნაჯაფში სად იყო არმია? დადის ხმები, რომ ომის წინ სადამმა არმია განაიარაღა და მათი აღჭურვილობა რესპუბლიკურ გვარდიასა და ფადაინებს გადასცა, რადგან არმიას იგი არ ენდობოდა. ნაჯაფში ჯარისკაცები წმინდა ადგილებში იყვნენ გამაგრებულნი. კოალიციამ მათ პოზიციებთან ადგილობრივი ტომების წარმომადგენლები მოიყვანა და მეგაფონებით ჯარისკაცებთან დაალაპარაკა. ისინი მაშინვე დანებდნენ. ეს კი იმაზე მიანიშნებს, რომ არმია იშლება."

მაშინ, როდესაც სადამის რეჟიმი უკანასკნელ დღეებს ითვლის, ერაყელებს, რამდენიმე დღეა, ერთი რაკეტაც არ უსვრიათ, და ბაღდადშიც მოკავშირეებს საოცრად სუსტი წინააღმდეგობა გაუწიეს. ახლა ყველა ერაყელს აინტერესებს: სულ ბოლო მომენტში მაინც თუ გაიჯახუნებს სადამი კარს და გამოიყენებს მასობრივი განადგურების იარაღს? თითქმის ყველას სჯერა, რომ სადამს აქვს ქიმიური იარაღი, შეიძლება იმდენი არა, რამდენსაც კოალიცია ამტკიცებს, მაგრამ გარკვეული რაოდენობა მას უეჭველად აქვს.

"სადამს, შეიძლება, უნდოდეს მასობრივი განადგურების იარაღის გამოყენება, მაგრამ ამას ვერ შეძლებს, – ამბობს ჰასან ჩალაბი – სამართლის პროფესორი, რომელიც თავის დროზე ახალგაზრდა სადამს ასწავლიდა, – იგი მთელ მსოფლიოს უმტკიცებდა, რომ აკრძალული იარაღი არა აქვს. ახლა ის რომ გამოიყენოს, მაშინ ის ქვეყნებიც კი, რომლებიც ერაყს აქამდე მხარს უჭერდნენ, ზურგს შეაქცევენ. სადამი ახლა ძალზე დაბნეული იქნება. მან, ალბათ, არ იცის, რა უნდა გააკეთოს".

მართალია, არ არსებობს იმის უეჭველი მტკიცებულება, რომ სადამი ცოცხალია, მაგრამ ერაყელთა უმეტესობას სჯერა, რომ მათი ლიდერი ჯერ არ მომკვდარა. ის რომ მომკვდარიყო, ერაყის მმართველ წრეებში ეს ეცოდინებოდათ და ამბოხების მოწყობასაც შეეცდებოდნენ. ერაყის ელიტაშიც სადამი ბევრს სძულს. ჰუსეინს არა მხოლოდ თანამებრძოლების, არამედ თავისი საკუთარი ოჯახის წევრების სისხლში აქვს ხელები გასვრილი.

"ახლა მისი დღეები დათვლილია, – ამბობს დოქტორი ჩალაბი, - მაგრამ ის მაინც შეეცდება, ხალხი ბოლომდე გაურკვევლობაში ამყოფოს იმის თაობაზე, ცოცხალი იქნება იგი თუ მკვდარი".

იმის შესახებ, თუ რას იზამს სადამი სულ ბოლო წამს, ერაყელებს განსხვავებული მოსაზრებები აქვთ. ზოგიერთი ფიქრობს, რომ სადამი შეეცდება თავშესაფარი საზღვარგარეთ იპოვოს. უკვე დადის ხმები, რომ იგი კვირას, რუსეთის საელჩოს წარმომადგენლებთან ერთად გაემგზავრა. უმრავლესობას კი სჯერა, რომ სადამი მოინდომებს ისტორიაში შევიდეს, როგორც კაცი, რომელმაც სისხლის უკანასკნელ წვეთამდე დაიცვა ერაყი და არაბიზმი.

"სადამი ახლა თავის თავს წამებულად, არაბი ხალხის სიმბოლოდ მიიჩნევს, – ამბობს ღაზან ათიე, – ლონდონში მცხოვრები ერაყული ოპოზიციის კიდევ ერთი წარმომადგენელი - ის ახლა ფიქრობს, რომ ყველაზე სწორი იქნება, თუ იგი ბაღდადის დაცვისას მტრის ხელით დაიღუპება. მას სხვა არჩევანი არცა აქვს. არმიაში საბრძოლო სულისკვეთება დღითიდღე ეცემა. კოალიციამ ბაღდადს ალყა შემოარტყა. ეს ბერძნული ტრაგედიაა, რომელიც სისხლისღვრით დასრულდება."

კოალიცია ქუჩის ბრძოლებში ჩაერთო

ლევან ღირსიაშვილი

"მე არ ვიცი ცოცხალია თუ არა სადამ ჰუსეინი, მე ვიცი, რომ იგი აუცილებლად დაემხობა" – განაცხადა გუშინ პრეზიდენტმა ბუშმა ჟურნალისტის კითხვის საპასუხოდ. სადამის სავარაუდო ადგილსამყოფელის დაბომბვის შედეგებზე ამერიკული სარდლობაც გადაჭრით ვერაფერს ამბობს.

გუშინდელი დღე განსაკუთრებით მძიმე აღმოჩნდა ჟურნალისტებისათვის. გუშინ სამი მათგანი დაიღუპა. როიტერის უკრაინელი ოპერატორი, ტარას პროციუკი და ესპანელი ოპერატორი ხოზე კოუზო ამერიკული ტანკის მიერ სასტუმრო პალესტინის დაცხრილვას შეეწირნენ. მოკავშირეთა სარდლობის ინფორმაციით, სასტუმროდან ცეცხლი ერაყელმა სნაიპერმა გახსნა. შენობაში მყოფი ჟურნალისტები კი ამბობენ, რომ სასტუროდან არავის გაუსვრია და ჯარისკაცებმა ტელეკამერა სნაიპერის შაშხანის დურბინდად ჩათვალეს. ესპანეთმა და ევროკავშირმა, ისევე როგორც ჟურნალისტთა დაცვის საერთაშორისო ასოციაციამ ამ შემთხვევის გამო ამერიკელებისაგან ახსნა-განმარტება მოითხოვეს.

გაცილებით უფრო წინააღმდეგობრივი რეაქცია გამოიწვია ამერიკული გამანადგურებლის მიერ ბაღდადში ალ-ჯაზირას ოფისის დაბომბვამ, რომლის შედეგადაც ერთი ჟურნალისტი დაიღუპა და რამდენიმე დაიჭრა. ტელეკომპანია ამტკიცებს, რომ მისი ოფისი განზრახ დაიბომბა. რაკეტები მოხვდა ასევე აბუდაბის ტელევიზიის საკორესპონდენტო პუნქტსაც, რომელიც მთლიანად განადგურდა.

გუშინ აშშ-ის სამხედრო დანაყოფები ბრძოლებს უკვე ბაღდადის ქუჩებში აწარმოებდნენ. მას შემდეგ, რაც ორშაბათს ამერიკულმა მე-3 ქვეითმა დივიზიამ ბაღდადის ცენტრში პრეზიდენტ სადამ ჰუსეინის მთავარი სასახლე დაიკავა, კოალიციამ ერაყის დედაქალაქში თავისი საკონტროლო არეალის გაფართოება დაიწყო.

გუშინ დილიდანვე პრეზიდენტის სასახლის გარშემო ტყვიამფრქვევების და არტილერიის გამოყენებით მძიმე ბრძოლები გაიმართა. ერაყის დედაქალაქიდან საერთაშორისო საინფორმაციო წყაროების ცნობით, პრეზიდენტის სასახლის გარშემო განლაგებულმა ამერიკულმა ტანკებმა და ჯავშანტექნიკამ სამთავრობო კვარტალის მიმართულებით დაიწყო სვლა. ამავე რაიონშია განთავსებული ერაყის ინფორმაციის სამინისტრო. მძიმე ტექნიკის გადაადგილებას ჰაერიდან სამხედრო ავიაცია უმაგრებდა ზურგს. **"ეს ძალზე სიმბოლურია. ბრძოლა უკვე ხელისუფლების გულში მიდის,"** იტყობინებოდა სააგენტო "როიტერის" კორესპონდენტი ადგილიდან. გავრცელებული ინფორმაციით, ერთ-ერთმა ამერიკულმა "აბრაჰამსის" ტიპის ტანკმა ბაღდადში მდინარე ტიგროსზე მდებარე ხიდის გადალახვაც მოახერხა.

პრეზიდენტის სასახლის აღების შემდეგ, ნომერ პირველ ამოცანად კოალიციის ჯარებისათვის ერაყული პროპაგანდის გაუვნებელყოფა იქცა. ამიტომ, გუშინ დილიდანვე ავიაციის მთავარ სამიზნეს სამთავრობო შენობების და კომუნიკაციების განადგურება წარმოადგენდა. სააგენტო "ფრანს პრესის" ცნობით, გუშინ მაუწყებლობა შეწყვიტა ერაყის სახელმწიფო ტელევიზიამ, რომელიც ომის დაწყების დღიდანვე ავიაციის გამუდმებული დარტყმების მიუხედავად მუშაობას განაგრძობდა. აღსანიშნავია, რომ ბაღდადში ტელეეთერის გათიშვამდე ერთი დღით ადრე, მუშაობა შეწყვეტილი ჰქონდა ახალი ამბების რედაქციას. მის მაგივრად, ერაყის ტელევიზია ხალხით გარშემორტყმული სადამ ჰუსეინის ძველ კადრებს უჩვენებდა.

კოალიციის ტანკები ბაღდადის ქუჩებში

ტელეეთერის გათიშვის შემდეგ, ერაყული პროპაგანდა რადიოთი ახერხებს მუშაობის გაგრძელებას. რადიომ მხოლოდ 20 წუთით შეწყვიტა მაუწყებლობა, რის შემდეგაც სადამ ჰუსეინის სადიდებელი სიმღერები ააჟღერა. **"სადამი ჩვენია და ჩვენ მასთან დავრჩებით სიკვდილამდე. ის ჩვენი სადამია და მას სისხლის უკანასკნელ წვეთამდე დავიცავთ,"** ბაღდადიდან სიმღერის ტექსტს გადმოსცემს "როიტერის" კორესპონდენტი. მაგრამ, როგორც ჩანს, ამას უკვე აღარავითარი მნიშვნელობა აღარ აქვს. კოალიციის ჯარები ბრძოლებს უკვე ბაღდადის ცენტრალურ ქუჩებში აწარმოებენ. ისინი აცხადებენ, რომ ტელეეთერის გათიშვა მათ ერთ-ერთ უმთავრეს ამოცანას წარმოადგენდა. **"რასაკვირველია, ჩვენ გვსურდა სადამისათვის სიცრუის გავრცელების შესაძლებლობები მოგვესპო და ჩვენ ამას მივაღწიეთ",** - აცხადებს მე-3 ქვეითი დივიზიის მაიორი მაიკლ ბირმინგემი.

ბაღდადიდან საინფორმაციო წყაროების ცნობით, კოალიციის ჯარებს ერაყელები მაინც საგრძნობ წინააღმდეგობას უწევენ. მათ "აპაჩის" ტიპის ვერტმფრენის დაზიანებაც შეძლეს, რომელმაც ბაზაზე დაბრუნება და უვნებლად დაშვება მაინც მოახერხა. ამერიკელი სამხედროები აცხადებენ, რომ ერაყელთა წინააღმდეგობა ქაოტური და არაორგანიზებულია.

გუშინ დილით, ამერიკულმა "აბრაჰამსებმა" ქალაქის ცენტრისკენ მხოლოდ ორ მილით წაიწიეს წინ. აშშ-ის სამხედრო წარმომადგენლები აცხადებენ, რომ ბაღდადში კონტროლს აფართოვებენ და ნელ-ნელა **"ერაყის არმიას ანადგურებენ."** თუმცა, აღსანიშნავია, რომ ბაღდადში ერაყის რეგულარული არმიის მოქმედება არ შეინიშნება. კოალიციის ჯარებს სადამის ფადაინები და სახალხო ლაშქრის მებრძოლები უწევენ წინააღმდეგობას.

ბაღდადში ინტენსიური ქუჩის ბრძოლების მიუხედავად კვლავ არენაზე ჩანს ერაყის ხელისუფლების მთავარი პროპაგანდისტი – ინფორმაციის მინისტრი მოჰამედ საიდ ალ-საჰეფი. **"მოწინააღმდეგე ან ჩაგვბარდება, ან თავიანთ ტანკებში ამოიწვებიან. ბაღდადი შემოჭრილ მტერს საკადრის პასუხს გასცემს,"** ისევ ძველებური რიხით აცხადებს ალ-საჰეფი.

მაგრამ კოალიციის ჯარები როგორც ჩანს დასახული გეგმის თანახმად მოქმედებენ და ერაყელთათვის ჩაბარებაზე არც კი "ოცნებობენ". მიუხედავად იმისა, რომ სადამ ჰუსეინის ტაქტიკა - მტრის ქუჩის ბრძოლებში ჩათრევა და ამით მისთვის დიდი ზარალის მიყენება თავიდანვე იყო ცნობილი, მოკავშირეთა სამხედრო ხელმძღვანელობას ამ "შემოთავაზებაზე" უარი არ უთქვამს. პირიქით: შეიძლება ითქვას, რომ ორშაბათიდან ბაღდადში უკვე ქუჩის ბრძოლები მიმდინარეობს, რომელშიც კოალიციის ავიაცია კვლავინდებურად აქტიურად მონაწილეობს. მაგრამ ამჟამად უკვე ტაქტიკა შეცვლილია. მოკავშირეები ძირითადად საბრძოლო ვერტმფრენებს იყენებენ და მათი დახმარებით ქვეითი რაზმების წინსვლას უზრუნველყოფენ.

გუშინ დილიდანვე "ა-10" ტიპის თვითმფრინავებმა მასირებული შეტევა მიიტანეს ერაყის დაგეგმვის სამინისტროზე. პარალელურად ორმა "აპაჩიმ" სარაკეტო დარტყმები განახორციელა და ტყვიამფრქვევებით დაცხრილა ბაღდადის სამხრეთ-აღმოსავლეთით განლაგებული სამხედრო ბანაკი, რომელშიც კოალიციის სამხედრო წარმომადგენლების ეჭვით, რესპუბლიკური გვარდის დანაყოფები იყვნენ განთავსებულები.

ავიაციისვე მხარდაჭერით, ორმა ამერიკულმა "აბრაჰამსმა" მოწინააღმდეგის მხრიდან მასირებული ცეცხლის მიუხედავად დედაქალაქის ცენტრში ჯუმხურიას ხიდზე საბრძოლო პოზიციები დაიკავეს. ამერიკელთა კიდევ ოთხი ტანკია გამაგრებული სადამის სასახლის ეზოში, რომლებიც ერაყელთა გააფთრებულ შეტევებს იგერიებენ.

როგორც ჩანს, ბაღდადში კოალიციის დანაყოფებს მართლაც ძლიერი წინააღმდეგობა შეხვდათ. ამერიკული ქვეითი ჯარის დასახმარებლად, სააგენტო "ფრანს პრესის" ცნობით, კოალიციის დანარჩენი დივიზიები მიემართებიან. სააგენტო იტყობინება, რომ მათი სიმრავლისგან ბაღდადის შესასვლელში ჯავშანტექნიკის საცობებიც კი წარმოიქმნა, რის გამოც დაჭრილების უსაფრთხო ადგილზე გადაყვანა სულ უფრო და უფრო რთულდება.

ამავე დროს ცნობილი ხდება ბაღდადში მშვიდობიან მოსახლეობაში პანიკის ნიშნების თაობაზე. თუკი, დედაქალაქის მცხოვრებლები დაბომბვების მიუხედავად ომის დაწყების პირველ დღეებში სიმშვიდეს ინარჩუნებდნენ, ახლა ისინი უკვე მასიურად და ქაოტურად ცდილობენ ცეცხლმოდებული დედაქალაქის დატოვებას. ბაღდადის საავადმყოფოები კი, საერთაშორისო წითელი ჯვრის ცნობით უკვე გადატენილია დაჭრილებით. მედპერსონალი მედიკამენტების და სასმელი წყლის მწვავე დეფიციტს განიცდის. ბაღდადში კი გააფთრებული ქუჩის ბრძოლები გრძელდება.

ერაყის მომავალი უკვე გადაწყვიტეს

ერაყის დედაქალაქში გადამწყვეტი ბრძოლების მიმდინარეობის პარალელურად პოსტსადამისეული ერაყის მოწყობის საკითხებზე აშშ-ის პრეზიდენტმა ჯორჯ ბუშმა და დიდი ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრმა ტონი ბლერმა იმსჯელეს. მათი შეხვედრა ჩრდილოეთ ირლანდიაში, ჰილსბორის სასახლეში გაიმართა. მოკავშირეებმა მიაღწიეს შეთანხმებას იმასთან დაკავშირებით, რომ ომის შემდგომ ერაყში ძირითადი როლი გაეროს დაეკისრება. თუ კონკრეტულად რაში მდგომარეობს "ძირითადი როლი," ჯერჯერობით გაურკვეველია.

ჯორჯ ბუშის განცხადებით, ერაყის სამართავად თავდაპირველად დროებითი ადმინისტრაცია ჩამოყალიბდება, რომელშიც **"შევლენ როგორც თავად ერაყში მცხოვრები ერაყელები, ასევე რეჟიმის მიერ განდევნილი ერაყის მოქალაქეები."** მისი თქმით, ეს იქნება დროებითი მთავრობა, რომლის შემდეგაც ერაყს ახალი დემოკრატიული ხელისუფლება ჩაუდგება სათავეში. აშშ-ის ადმინისტრაცის მეთაურის განცხადებით, გაეროს ამ ახალ დროებით ადმინისტრაციაზე გავლენის შესაძლებობა მიეცემა.

როგორც ცნობილია, აშშ უკანასკნელ დრომდე წინააღმდეგი იყო, რომ გაეროს ომის შემდგომ ერაყში ჰუმანიტარული საკითხების გადაწყვეტის გარდა, სხვა პრობლემებიც მოეგვარებინა. როგორც ჩანს, ჰილსბოროს სასახლეში, ტონი ბლერმა თავის ამერიკელი მოკავშირის დარწმუნება შეძლო იმაში, რომ საერთაშორისო საზოგადოებას შეუძლია ერაყში დროებითი ადმინისტრაციის შექმნის საკითხში გარკვეული როლის შესრულება.

ამ ნაბიჯამდე კი, მოკავშირეებს ჯერ მთავარი ბარიერი – ბაღდადი აქვთ გადასალახი. ბაღდადში კი ქუჩის ბრძოლები გრძელდება.

ერაყის შემდეგ რიგში სირიაა

აშშ-ს მაღალჩინოსნები სირიაში მმართველი რეჟიმის მშვიდობიან შეცვლაზე ლაპარაკობენ

გავლენიანი ამერიკული გაზეთი "ვაშინგტონ პოსტი," ამერიკის ადმინისტრაციის ყოფილი და ამჟამინდელი მაღალი თანამდებობის პირებზე დაყრდნობით იუწყება, რომ ბუშის ადმინისტრაციაში მყოფ კონსერვატორებს სირიაში მთავრობის შეცვლა სურთ, მაგრამ მათ ამის განხორციელება მშვიდობიანი საშუალებებით უნდათ.

კვირას თავდაცვის მინისტრის მოადგილემ პოლ ვოლფოვიცმა განაცხადა, რომ "სირიაში ცვლილებები უნდა მოხდეს". თავდაცვის მინისტრმა დონალდ რამსფელდმა დამასკო ერაყის პრეზიდენტის, სადამ ჰუსეინის სამხედრო დახმარებაში დაადანაშაულა. "სირიელებმა უნდა იცოდნენ..., რომ ისინი პასუხს აგებენ", - აღნიშნა ამერიკის თავდაცვის მინისტრმა "ენ-ბი-სი"-ზე გამოსვლისას.

ვოლფოვიცსა და სხვა მაღალი თანამდებობის პირებს არ დაუკონკრეტებიათ, როგორ უნდა მოხდეს რეჟიმის მშვიდობიანი ცვლილება სირიაში. ბევრი მიიჩნევს, რომ ერაყში ომის წარმატებით დასრულება სწორედ ის სტიმული იქნება, რომელიც მთელ რეგიონში ავტორიტარული რეჟიმების შერყევას დაუდებს სათავეს.

"მე ვფიქრობ, რომ ბევრი ქვეყანა, მათ შორის – სირია, ერაყის ომიდან სათანადო მესიჯს მიიღებს, რომ უმჯობესია საერთაშორისო თანამეგობრობის სტანდარტებთან ნებით დაახლოება, მასობრივი განადგურების იარაღის ხელში ჩაგდებაზე უარის თქმა და ტერორიზმის სახელმწიფო პოლიტიკაში არგამოყენება," - აღნიშნა ვოლფოვიცმა.

ბუშის ადმინისტრაციის გულმხურვალე მხარდამჭერმა, ცენტრალური სადაზვერვო სააგენტოს ყოფილმა დირექტორმა ჯეიმს ვულსიმ ლოს-ანჯელესის უნივერსიტეტში შეკრებილ აუდიტორიას განუცხადა, რომ სირიის "ფაშისტური" რეჟიმი უნდა შეიცვალოს. ჯეიმს ვულსი, სავარაუდოდ, ერაყის გარდამავალ მთავრობაში ერთ-ერთ სამინისტროს ჩაიბარებს.

სირიის მთავრობამ რამსფელდის ზემოთ მოყვანილი განცხადება მუქარად აღიქვა. ამერიკის ადმინისტრაციის წარმომადგენლებს რამდენიმე განცხადების გააკეთება მოუხდათ, რათა სირიის მთავრობა დაემშვიდებინათ. "ამერიკის ადმინისტრაციაში არავინ ლაპარაკობს სირიის, ან ირანის დაპყრობაზე", - განაცხადა სახელმწიფო მდივანმა კოლინ პაუელმა ლონდონში გამომავალ არაბულ გაზეთ "ალ-ჰაიათთან" ინტერვიუში 5 აპრილს. "ჩანს, რომ ძალიან ბევრს სურს, ჩვენ ოკუპანტობაში დაგვადანაშაულოს", - დასძინა მან.

გაერთიანებული შტაბების თავმჯდომარემ, გენერალმა რიჩარდ მაიერსმა ორი დღის წინ უარყო გასული წლის დეკემბერში ისრაელის პრემიერ-მინისტრის არიელ შარონის მიერ გაკეთებული განცხადება - თითქოს, ერაყმა საკუთარი ქიმიური და ბიოლოგიური იარაღი სირიაში გადამალა. ამავდროულად, ამერიკის დაზვერვის წარმომადგენლებმა განაცხადეს, რომ მათ დაცვის თანხლებით სირიაში მიმავალი რამდენიმე ერაყული სატვირთო მანქანა შენიშნეს, თუმცა, რით იყო ეს მანქანები დატვირთული, მათთვის უცნობია.

დამასკოს მოწინააღმდეგეთა ძირითად არგუმენტს წარმოადგენს ის, რომ სირიამ თავშესაფარი მისცა ისლამური წინააღმდეგობის მოძრაობას (ჰამასი), ისლამურ ჯიჰადსა და ჰეზბოლას, რომლებიც ისრაელში ტერორისტულ აქტებს ახორციელებენ. ცსს-ს მოხსენებების თანახმად, სირია ის სახელმწიფოა, რომელიც ფლობს, ან ცდილობს შექმნას ქიმიური ან ბიოლოგიური იარაღი და მათი გადამტანი რაკეტები.

თავდაცვის მრჩეველთა საბჭოს ყოფილმა თავმჯდომარემ და რამსფელდთან ძალზე დაახლოებულმა პირმა რიჩარდ პერლმა ორი დღის წინ განაცხადა, რომ "შესაძლებელია, დამასკოში ჩახვიდე და ნებისმიერ ტაქსის მძღოლს სთხოვო სხვადასხვა ტერორისტული ორგანიზაციების ოფისში მიყვანა. ეს არის ის სახელმწიფო, რომელიც მსგავს ჯგუფებს მასპინძლობს და, პრაქტიკულად, არც მალავს ამას".

პერლის თქმით, "რეჟიმის შესაცვლელად სხვადასხვა გზები არსებობს. მე ვიმედოვნებ, რომ ავღანეთის შემდეგ, ერაყის მაგალითი საკმაოდ დამაჯერებელი აღმოჩნდება". "არსებობს რაღაცეები, რისი გაკეთებაც შეგვიძლია და არსებობს ისეთი რამეებიც, რისი გაკეთებაც ჩვენ არ შეგვიძლია... ჩვენ არ ვაპირებთ დემოკრატიისათვის მთელ მსოფლიოში ომის დაწყებას...ჩვენ უნდა გამოვიყენოთ ამერიკული გავლენის ყველა ინსტრუმენტი, რათა ამ მიზანს [დემოკრატიზაციას] მივაღწიოთ. ამ ინსტრუმენტთა უმრავლესობა კი სამხედრო არ არის", - აღნიშნა 25 მარტს ნეოკონსერვატულ "ამერიკელ მეწარმეთა ინსტიტუტში" გამოსვლისას რიჩარდ პერლმა.

წლების განმავლობაში სირიის მიმართ წარმოებული პოლიტიკისადმი ამერიკის ხელისუფლებაში აზრთა სხვადასხვაობა არსებობდა.

ვოლფოვიცი, ყოველთვის, სირიის ხელისუფლებასთან ნებისმიერი ფორმით თანამშრომლობის კატეგორიული წინააღმდეგი იყო. წინა ადმინისტრაციის ერთ-ერთი წარმომადგენლის მტკიცებით, 1991 წელს, როდესაც ვოლფოვიცი პოლიტიკის საკითხებში პენტაგონის შეფის მოადგილე იყო, სირიამ შეერთებულ შტატებს ერაყის წინააღმდეგ თანამშრომლობა შესთავაზა, მაგრამ ვოლფოვიცმა ეს წინადადება დაბლოკა.

2001 წლის ტერორისტული აქტების შემდეგ, ცსს-სა და სირიის სადაზვერვო სამსახურებს შორის თანამშრომლობა დაიწყო, რადგან უსამა ბინ ლადენი და ალ-ქაიდა დამასკოში არსებულ საერო ხელისუფლებასაც დაუპირისპირდნენ.

რამსფელდის მიერ ერაყის დახმარებაში სირიისა და ირანის დადანაშაულებამ არა მარტო თეთრი სახლი, არამედ ცსს-ც გააკვირვა, რომელსაც იარაღის ერაყიდან სირიაში ან სირიიდან ერაყში გადაადგილებაზე ინფორმაცია არ გაუვრცელებია.

ასეა თუ ისე, რამსფელდის განცხადებებმა ახლო აღმოსავლეთში არსებული გართულებული ვითარება კიდევ უფრო დაძაბა. რეალურად, რა ზომებს მიმართავს აშშ-ს ადმინისტრაცია ერაყის მეზობლების მიმართ, ან რა საპასუხო ნაბიჯებს გადადგამენ რეგიონის სახელმწიფოები, უახლოეს მომავალში გამოჩნდება.

ჯეოსელის გაზაფხულის მწვანე აქცია
დარეკეთ 7055 და დარგეთ 1 ხე საქართველოს დედაქალაქში
ერთი ზარის საფასურია 1 ლარი (მხოლოდ ჯეოსელის აბონენტებისათვის)
ჯანში ჩატარებულ 2001 წლის GSM კონგრესზე ჯეოსელის მწვანე აქციამ გაიმარჯვა ნომინაციაში "GSM და საზოგადოება"

არაბული რაკურსი

სპარსეთის ყურის მესამე ომი მსოფლიოს უდიდესი ქვეყნების ინტერესთა სარკეში

ბურჰან ღალიუნი
არაბი პოლიტოლოგი

არაბები დამცირებას ადვილად არ ივიწყებენ.
REUTERS

ამერიკის შეერთებული შტატები ცივი ომის დასრულების შემდეგ მსოფლიო ბატონობის ილუზიით ცხოვრობს. როცა იგი ერაყის წინააღმდეგ ომს იწყებდა, სხვა არაფერზე აპელირებდა იმის გარდა, რომ ამ ომით ახორციელებს სტრატეგიას, რომელიც არაბული და ისლამური ქვეყნების წინააღმდეგ დასავლეთის გამარჯვების გარანტიას იძლევა.

ეჭვგარეშეა, რომ აღნიშნულ ბრძოლათაგან უპირველესი მსოფლიოს იმ ნავთობსაბადოებზე ბატონობის მიზნით გამართული ბრძოლაა, რომელთა დიდი ნაწილი, შემთხვევითობის წყალობით, სწორედ არაბული ქვეყნებისა და, განსაკუთრებით, სპარსეთის ყურეში არსებული სახელმწიფოების ტერიტორიებზე მოდის. ამერიკელთა რწმენით, შეუძლებელი და მეტიც, მიუღებელია იმ საბადოთა არაბების ხელში დატოვება, მსოფლიო ენერგეტიკული მატარებლების უმნიშვნელოვანეს წყაროებს რომ წარმოადგენენ და რომელთა ღირებულებაც მომავალ საუკუნეებში კიდევ უფრო მეტად გაიზრდება, მაშინ, როცა არაბული ქვეყნები არაცივილიზებული, არასამრეწველო, გონებისა და კულტურის მხრივ ჩამორჩენილი სახელმწიფოები არიან, და რაც მთავარია, მტრობენ დასავლურ ცივილიზაციას, ანუ ნებას არ აძლევენ მას, გაბატონდეს მათ ეკონომიკაზე, ანდა, მათი სტრატეგიული ობიექტები გამოიყენოს.

მეორე ბრძოლა, რომელსაც დასავლეთი, ნახევარ საუკუნეზე მეტია, უმწვავესი ფორმით ახორციელებს არაბთა წინააღმდეგ, ისრაელის საბოლოო დაფუძნებაა რეგიონში, რათა დასავლური თვალთახედვით მისაღები ფორმით გადაწყდეს სიონიზმის პრობლემა, რომელიც უეჭველად ასხეულებს საკუთარ თავში ყველაზე უფრო ღრმა მორალურ დეკადანსს, რასაც კი თანამედროვე დასავლური თანამეგობრობა იცნობდა და იცნობს.

მესამე ბრძოლა კი არის ის, რასაც შეიძლება ცივილიზაციათა კონფლიქტი ეწოდოს და რომლის მიზანიც, დასავლეთის წარმოდგენით, რეალურად, სხვა არაფერია, გარდა აზროვნებისა და სულიერი ცხოვრების იმ გაბატონებული წესის მოშლა-მორღვევა, არაბები და მუსლიმები მათ და მთლიანად დასავლურ ცივილიზაციას იდუმალად რომ უპირისპირებენ; აზროვნების წესი, რომელმაც წარმოშვა ის ერთგვარი პროტესტი და წინააღმდეგობა, უკანასკნელი ორი საუკუნის განმავლობაში "მსოფლიო ტერორიზმის" სახე მიიღო.

ამერიკის შეერთებული შტატები, სხვა ევროპულ ქვეყანათა მსგავსად ფიქრობს, რომ "მსოფლიო ტერორიზმი", რომლის სიმწარეც 2001 წლის 11 სექტემბერს იწვნია, სწორედ ამ მუსლიმურ-არაბული აზროვნების წესის გამოხატულება იყო და არა - დასავლეთის მიერ ათწლეულების განმავლობაში წარმოებულ პოლიტიკაზე საპასუხო რეაქცია. პირიქით, ამ ყველაფრის ერთადერთ მიზეზად არაბულ-ისლამური კულტურის რეაქციულ-მტრული და რელიგიურ-ფანატიკური ხასიათი გამოცხადდა.

ეს თვალსაზრისი იმდენად ძლიერია, რომ დღეს საბოლოოდ ამერიკის შეერთებული შტატები ერაყში ომით სხვას არაფერს აკეთებს, გარდა დასავლეთის სტრატეგიული მიზნებისა და ამოცანების მსახურებისა. ამიტომაც არ შეუძლიათ ამერიკელებს ევროპისა და, განსაკუთრებით, საფრანგეთის პოზიციის გაგება მიმდინარე ომთან დაკავშირებით და ამიტომაც განიხილავენ მას, როგორც მტრულ, მავნებლურ პოზიციას, რომელიც მხოლოდ ფრანგებისათვის დამახასიათებელი პირველობისა და ლიდერობისადმი მისწრაფებით არის განპირობებული.

ამერიკელთა აზრით, ევროპელებს ზემოხსენებულ კონფლიქტებთან მიმართებაში სხვადასხვა სტრატეგიული მიდგომა არ აურჩევიათ. ნებისმიერ სტრატეგიას თავისი ლოგიკა და რაციონალიზმთან მიახლოებული ზღვარი აქვს. ევროპელები კი ერთადერთი, რეალური და სწორი ამერიკული სტრატეგიის წინააღმდეგ მხოლოდ და მხოლოდ მათი ისტორიული სიამაყის, ანდა მსოფლიოში ამერიკის ჰეგემონიის მიუღებლობის გამო გამოდიან. უფრო ზუსტად, მათ ამ რეალური ჰეგემონიის აღიარებაც კი აღიზიანებთ.

როცა ამერიკელები დაჟინებით იმეორებდნენ, რომ გაერო-ს უშიშროების საბჭოს დადგენილების მიუხედავად, ანუ იმის მიუხედავად, დაეთანხმებოდა თუ არა ევროპა ამ აქციას, ომი მაინც დაიწყებოდა, ისინი დარწმუნებულნი იყვნენ, რომ ამ ასპარეზზე, ანუ უშიშროების საბჭოს ფარგლებში საკითხი მათ მიერ არაბული და მასთან ბუნებრივად გაიგივებული ისლამური სამყაროს წინააღმდეგ ბრძოლის წამოწყებად იმდენად არ განიხილებოდა, რამდენადაც ამერიკული ჰეგემონიისადმი კონფლიქტის გაჩაღებად აღიქმებოდა, ამ სიტყვის კონკრეტული თვალსაზრისით.

ამერიკელები კი მზად არიან, მიზნის მისაღწევად ნებისმიერი საფასური გადაიხადონ, თუნდაც საქმე დასავლური კოალიციის დაშლამდეც მივიდეს. შეერთებული შტატების აზრით, რა შეცდომა უნდა იყოს იმაში, რომ მსოფლიო ენერგეტიკულ წყაროებზე მონოპოლიის უფლება არაბებს ხელიდან გამოგლიჯონ. ამ ენერგეტიკულ წყაროებთან ხომ თავს იყრის დასავლეთის ყველა სამრეწველო შარაგზა, მაშინ როცა არაბებს მთელი ეს სიმდიდრე მხოლოდ იარაღის შესაძენად, საეჭვო რეპუტაციის ორგანიზაციათა განსამტკიცებლად და მსოფლიო ტერორიზმის დასაფინანსებლად ესაჭიროებათ.

ამერიკელები კითხულობენ - რით არის გაუმართლებელი მსოფლიოს უსასტიკესი და ყველაზე უფრო ტირანული რეჟიმის დასამხობად წამოწყებული ომი, რომელიც ამ ტირანიის ამერიკის ადმინისტრაციის მეთვალყურეობით დამყარებული რეჟიმით შეცვლას ითვალისწინებს, რათა ამის შედეგად სხვა დრომოჭმული არაბული სისტემებიც თანამედროვე პოლიტიკური ცხოვრების მოთხოვნათა შესაბამისი წყობილებებით შეიცვალოს?

რა შეცდომაა, თუკი მიმდინარე ომი გააძლიერებს ისრაელის პოზიციებს და ამ ქვეყანას საშუალებას მისცემს, არაბული და ისლამური სამყაროს საწინააღმდეგოდ, გაამყაროს საკუთარი უსაფრთხოება და სტაბილურობა; იმ სამყაროსი, რომელიც თავისი ნაციონალური განხვავებულობისა თუ დასავლეთთან ებრაელების განსაკუთრებული კავშირების გამო, ისრაელის სახელმწიფოს არსებობას ვერ ეგუება?

რატომაა შეცდომა ომი, რომელიც დასავლეთის ძალას, ნებას, მიზანსწრაფულობასა და უპირატესობას წარმოაჩენს იმ არაბული სამყაროს პირისპირ, დღემდე პროტესტის, შუღლისა და მღელვარებისათვის თავი რომ ვერ დაუნებებია. ომი, რომელიც გზას მოუჭრის ტერორიზმსა და აგრესიას და გადაჭრის დვრილს, საიდანაც ეს მახინჯი მოვლენა იკვებება?

ამერიკული საზოგადოებრივი აზრი დარწმუნებულია, რომ შეერთებული შტატები საშიშროების იმ უთვალავი წყაროს წინააღმდეგ, რომლის წინაშეც დგანან დასავლეთი და, ზოგადად, განვითარებული ქვეყნები მესამე ათასწლეულის დასაწყისში, პირად კი არა, საზოგადო ომს აწარმოებს. თუმცაღა, ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ფაქტორი, რამაც საგრძნობლად შეასუსტა თავის დაკრულზე მოცეკვავე ამერიკის პიტალო ენთუზიაზმი, იყო ის საპროტესტო გამოსვლები, ევროპული ქვეყნების, და განსაკუთრებით, იმ ქვეყანათა ქალაქებში რომ მოეწყო, რომელთა მთავრობებიც ამერიკის გეგმებს ოფიციალურად ეთანხმებოდნენ და თანადგომას უცხადებდნენ. რომში, მადრიდსა თუ ლონდონში გამართული ეს საპროტესტო აქციები მძლავრი დარტყმა აღმოჩნდა შეერთებული შტატების თავდაჯერებულობისათვის, რომელსაც მტკიცედ სწამდა, რომ დასავლეთის ინტერესების შესაბამისად მოქმედებდა და ურყევად სჯეროდა, რომ მიუხედავად პოლიტიკური ქულების დაგროვების მიზნით ზოგიერთი დასავლური ქვეყნის ხელმძღვანელის მიერ ამერიკის პოზიციასთან დაპირისპირებისა, დასავლური საზოგადოებრივი აზრი ამერიკის სტრატეგიულ მიზნებსა და ამოცანებს მთლიანად და უპირობოდ ემხრობოდა.

ამერიკისათვის ეს მოულოდნელი დარტყმა კიდევ უფრო გააძლიერა იმ გარემოებამ, რომ გაერო-ს უშიშროების საბჭოს მუდმივმა წევრმა ზოგიერთმა ქვეყანამ, შეერთებული შტატებისთვის საერთაშორისო სამართლის დარღვევაში ხელის შეშლის მიზნით, ახლო აღმოსავლეთში ამ ქვეყნის მიერ წარმოებული ომის წინააღმდეგ ვეტოს უფლების გამოყენებაზე დაიწყო საუბარი. ეს იმ დროს, როცა ამერიკის მთავრობას ერთი წუთითაც არ გაუვლია გონებაში, რომ შესაძლებელი იყო, რომელიმე სახელმწიფოს, მით უფრო, უშიშროების საბჭოს მუდმივ წევრ ქვეყანას, ისეთს, როგორიც საფრანგეთია, მისი საწინააღმდეგო პოზიცია აერჩია და უფრო მეტიც, ამერიკის ამოცანების ჩაშლის მიზნით, ვეტოს უფლების გამოყენებაც დაექადნა. ამ ახალმა გარემოებებმა კონფლიქტის პოლიტიკური გზით მოგვარების აუცილებლობაზე საუბრები განავითარა და ზოგიერთი ჟურნალისტი თუ ანალიტიკოსი აღნიშნულ საკითხში დაშვებულ შეცდომებზე აალაპარაკა. თუმცა, შეცდომებზე დაფიქრებას ხელი არ შეუშლია იმისათვის, რომ შეერთებული შტატების საზოგადოებრივი აზრის სარკეში საფრანგეთი მოღალატის რანგში წარმოჩენილიყო, რომელმაც არა მხოლოდ ამერიკას, არამედ მთელ დასავლურ თანამეგობრობას უღალატა.

ამერიკელთა თვალთახედვით, საფრანგეთმა შტატების ადმინისტრაციისათვის ხელის შეშლის საქმეში ძალიან "გაუტია" და თუ პარიზი საკუთარ მავნებლურ პოლიტიკას თავს არ დაანებებს, ამისათვის ცხოვრების ყველა სფეროში ძალიან ძვირი საფასურის გადახდა მოუწევს, როცა ევროპა ამერიკის ანალოგიური მუქარების წინაშე აღმოჩნდება.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ევროპული საზოგადოებრივი აზრი ერაყში ომისადმი თავიდანვე მკვეთრად უარყოფითად იყო განწყობილი. სოციოლოგიურ გამოკითხვათა მიხედვით, ევროპელთა 80% ომის წინააღმდეგი გახლდათ. თუმცა, მათ პროტესტსა და გაღიზიანებას იწვევდა არა იმდენად ომი, რამდენადაც ლიდერის ის მანტია, რომელიც ამერიკამ მხრებზე თვითონ, სხვათა აზრის გაუთვალისწინებლად წამოისხა; აგრეთვე, ლიდერის ცნების ის ამერიკული, მეტისმეტად თავისებური გაგება, სხვათაგან ხმისამოუღებელ მორჩილებას რომ მოითხოვს და ყოველგვარ საერთო ინიციატივას საფუძველშივე გამორიცხავს.

■ ■ ■

ევროპელებმა ერაყის წინააღმდეგ მესამე ომში შეერთებული შტატების მხრიდან მსოფლიო ერთპიროვნული ჰეგემონიისაკენ მისწრაფება და ამის შედეგად მრავალპოლუსიანი მსოფლიოს ერთპოლუსიან სამყაროდ გადაქცევისათვის ზრუნვა უფრო დაინახეს, ვიდრე ენერგოშემცველების სიმდიდრეთა სათავეებიდან არაბთა მოცილების, თუ ისრაელის საკითხის ერთხელ და სამუდამოდ გადაჭრისათვის მეცადინეობა, რის შედეგადაც რეგიონში პოლიტიკური, სააზროვნო და რელიგიური კლიმატი შეიცვლება.

მაგრამ ევროპელები ხედავენ, რომ ის, რაც დასავლეთისა და სამრეწველო ქვეყნების ინტერესების გათვალისწინებით, ნავთობისათვის გაჩაღებული ომის სახელით ინათლება, სინამდვილეში, მსოფლიოს უმნიშვნელოვანეს ენერგეტიკულ წყაროებზე ამერიკული ჰეგემონიისათვის წარმოებული ბრძოლაა, რათა შეერთებულ შტატებს შესაძლებლობა ჰქონდეს, ეს ბუნებრივი სიმდიდრე სხვა ქვეყნებზე ზეწოლისათვის გამოიყენოს და ამგვარად აიძულოს დანარჩენები, ვაშინგტონის ეკონომიკურ თუ სტრატეგიულ კაპრიზებს დაემორჩილონ.

მაგალითისათვის არაბულ-ებრაული კონფლიქტიც გამოდგება. თუ ეს კონფლიქტი "დიდი ისრაელის" ინტერესთა შესაბამისად გადაიჭრა, რომელიც უზარმაზარ გეოგრაფიულ არეალზე გადაიჭიმება და რეგიონის სახელმწიფოთა უსასტიკეს ცენზორად მოგვევლინება, ისრაელი და მისი სამხედრო არსენალი ამერიკულ გეგმებზე მიებმება, რაც საბოლოოდ, მასაც იმ სტრატეგიის ყურმოჭრილ მონად აქცევს, მხოლოდ შტატების ადმინისტრაციის ინტერესებს რომ ემსახურება. არაბულ რეგიონში არსებული პოლიტიკური, კულტურული და რელიგიური ინსტიტუტების ცვლილება კი ამერიკელთა მხრიდან ახლო აღმოსავლეთის სინამდვილის უცოდინარობაზე მიუთითებს. ამერიკელები ცდილობენ, დასავლური მაგალითები არაბულ და ისლამურ ქვეყნებშიც გაავრცელონ და ამ ქვეყნებს თავს ღირებულებათა საკუთარი სისტემა მოახვიონ. ამგვარ გეგმებს კი, ადრე თუ გვიან, უსათუოდ ჩაშლა ემუქრება და სხვა შედეგს არ მოიტანს, გარდა იმისა, რომ რეგიონის ისედაც მყიფე სტაბილურობას დღევანდელზე უარესად შეარყევს. ეს კი, მომავალში უფრო მეტად გაამრავლებს იმ საშიშროებას, ევროპას რომ არაბული საზღვრებიდან დაემუქრება.

■ ■ ■

სინამდვილეში, გარკვეული სპეციფიკური პოზიციების გათვალისწინებით თავისებურად, ამერიკაცა და ევროპაც, ორივე მართალია. შეერთებული შტატები, ერაყთან ომის წამოწყებით, მიზნად ისახავს რეგიონში ისლამური და არაბული რეალობის იმგვარ ცვლილებას, რომელიც ჰარმონიულად თანხვდება დასავლეთის საჭიროებებსა თუ მისწრაფებებს ეკონომიკური, სტრატეგიული, კულტურული და პოლიტიკური ასპექტების თვალთახედვით; რათა არაბულ-ისლამური სამყარო დაუბრუნდეს თავის რეალურ, ბუნებრივ პოზიციებს, ანუ იქცეს დასავლეთის გავლენის ქვეშ მყოფ რეგიონად, რომელიც მუდმივად იდგება იმ კრიზისული სიტუაციების პირისპირ, რომლისთვისაც თავი დღემდე რომ ვერ დაუღწევია. საქმე ისაა, რომ არავინ იცის, მომავალშიც დააღწევენ თუ არა არაბები თავს ამ კრიზისებს, თუკი სიტუაცია ასევე გაგრძელდა და ყველაფერს დასავლეთის პოლიტიკური და იდეოლოგიური ზეწოლისაგან გათავისუფლების მისწრაფებაც თან დაერთო. ყოველივე ეს კი არა მარტო ამერიკის ეროვნული ინტერესების, არამედ მთლიანად დასავლური თანამეგობრობის წისქვილზე დაასხამს წყალს.

ალბათ, ამიტომაც ფიქრობს ზოგიერთი ამერიკელი, რომ ამ ომში ამერიკამ თავის თავზე უმძიმესი მისია აიღო და დასავლეთის ინტერესების იმაზე მეტად გამყარებას ცდილობს, ვიდრე მატერიალური თუ სულიერი საერთო სახალხო ალაფის მოხვეჭაა. ამიტომაც, ამერიკა ამ მიზნისაკენ მიმავალ გზაზე ევროპელთა მხრიდან კრიტიკასა და მავნებლობას კი არა, თანადგომასა და მადლობას იმსახურებს.

თავის მხრივ, თავისუფლების მოყვარე ევროპაც სავსებით მართალია, როცა ძალისმიერ პოლიტიკაში ამერიკის ძირითადი სტრატეგიული ინტერესების განხორციელების საშუალებას ხედავს. ეს ძალისმიერი პოლიტიკა კი საბოლოოდ იმ უამრავი საფრთხით დასრულდება, რომელთა წინაშეც წინათ თვითონ ევროპა იდგა არაბულ-ისლამურ ქვეყნებში აგორებული ეროვნულ-განმათავისუფლებელი ბრძოლების ფონზე.

თუმცაღა, გერმანიის ცალსახა პოზიციის გამოკლებით, რომელიც ომის წინააღმდეგ გამოდიოდა და მხარს სიტუაციის პოლიტიკურ დარეგულირებას უჭერდა, არც ერთ ევროპულ ქვეყანას, არც ამერიკის სტრატეგიული მიზნების და არც თვით ბრძოლის, როგორც ამ მიზანთა მიღწევის საშუალების, წინააღმდეგ პროტესტი არ გამოუთქვამს. უკმაყოფილება, ძირითადად, ამერიკის ტაქტიკამ გამოიწვია, რომელმაც ომის დაწყების გადაწყვეტილება მხოლოდ თავისი ეროვნული ინტერესების გათვალისწინებით მიიღო და ამის შესახებ საკუთარ მოკავშირეებს არც კი მოთათბირებია. მათ მარტოოდენ უკარნახა თავისი გადაწყვეტილება და მოსთხოვა, უპირობოდ მიეღოთ ის, რაც ამერიკელმა ეროვნული უსაფრთხოების ექსპერტებმა და მმართველი ადმინისტრაციის ვიწრო წრეებმა გადაწყვიტეს.

ამ ფონზე გაუგებარი არ უნდა იყოს საფრანგეთის პოზიცია, რომელიც აცხადებს: ჩვენ ამერიკის შეერთებული შტატების გვერდით ვდგავართ, მაგრამ არ ვეთანხმებით ომის წარმოების მისეულ ტაქტიკას, რადგან საკუთარ ისტორიულ გამოცდილებაზე დაფუძნებული ტაქტიკა გაგვაჩნია, რომელიც საერთო მიზნების განხორციელების უფრო მყარ გარანტიას იძლევა. თანაც, ჩვენი აზრით, არც ერაყული რეჟიმის და არც სხვა რომელიმე არაბული ინსტიტუციონალური წყობის რღვევა ნავთობსაბადოებზე სასურველი ჰეგემონიის მოპოვების საშუალებად ვერ გამოდგება. პირიქით, ამან შეიძლება დაუსრულებელ პროტესტსა და დაპირისპირებას გაუხსნას კარი და რეგიონში სტაბილურობის მიღწევა შეუძლებელი გახადოს.

ფრანკოფონული ქვეყნების აზრით, პალესტინის ავტონომიის დამხობა და, შესაბამისად, ისრაელის ამბიციების ნებაზე მიშვება ამ ტერიტორიაზე, თავად ისრაელს უსაფრთხოებასა და მშვიდობას ვერ მოუტანს და იუდეველთა საკითხს ერთხელ და სამუდამოდ ვერ გადაჭრის. პირიქით, ეს ამბავი შესაძლოა, უფრო სასტიკი რელიგიური ექსტრემიზმისა და ტერორიზმის წყაროდ მოგვევლინოს. არაბული ინსტიტუციონალიზმის რღვევა კი, რეგიონში დასავლეთის ზეგავლენის გაუთვალისწინებელ საფრთხეთა წინაშე დაყენების გარდა, სხვა პოზიტიურ შედეგს ვერ გამოიღებს.

მოკლედ რომ ვთქვათ, ევროპელები შეერთებული შტატების ანალიზს კი არ ეწინააღმდეგებიან, არამედ მკურნალობის იმ მეთოდს, რასაც ამერიკის შეერთებული შტატები სნეულების აღმოსაფხვრელად სთავაზობთ. მათ სჯერათ, რომ შტატებს არაბებთან ურთიერთობისა და მათი გაგებისათვის საჭირო ცოდნა და გამოცდილება არ გააჩნია. ამ თვალსაზრისით, ამერიკელთა და ევროპელთა პოზიციებს შორის განსხვავება ძალიან ჰგავს ებრაელი ლეიბორისტებისა და ლიქუდისტების პოზიციათა სხვაობას პალესტინაში.

■ ■ ■

ზუსტად იმდენად, რამდენადაც არაბები ეროვნული თუ საერთო ინტერესების სწორად შეფასებისა და ამ ინტერესთა დაცვისათვის აუცილებელ პოლიტიკას საჭიროებენ, ძნელია მათგან ერთიან რეაქციასა თუ გაერთიანებულ არაბულ სტრატეგიას ველოდოთ, რომელიც უსაფრთხოების საერთაშორისო სტრატეგიებს ცოტათი მაინც ემსგავსებოდა. სწორედ ამითაა განპირობებული ის, რომ არაბული ქვეყნები დიდი სახელმწიფოების კონფლიქტისა და კონკურენციის ობიექტებად არიან ქცეულნი ისე, რომ თვითონ აღნიშნული კონფლიქტების მხარედ და მონაწილედ არ განიხილებიან.

ილუზია იქნებოდა იმაზე ფიქრი, რომ საერთაშორისო დაპირისპირებებით გადაქანცულმა არაბულმა საზოგადოებრივმა აზრმა ზემოაღნიშნული გამოკვეთილი სტრატეგია წარმოადგინოს მაშინ, როცა ამჟამად არ არსებობს არანაირი საფუძველი და არაბებიც სრულიად არ იღწვიან იმისათვის, რომ შექმნან ნოყიერი ნიადაგი, რაც მათ საშუალებას მისცემს, გამოჩნდნენ როგორც ერთიანი მხარე, ანდა, როგორც საერთო ინტერესების დამცველნი მიმდინარე კონფლიქტში.

რაც შეეხება ცალკეული არაბული ქვეყნების დამოკიდებულებას აღნიშნული საკითხისადმი, უნდა ითქვას, რომ მათი ეროვნული ინტერესები ერთმანეთისაგან დიამეტრალურად განსხვავებულია. თუ რეგიონის ზოგიერთი სახელმწიფო ამერიკელთა მოთხოვნებს სრულ მორჩილებას უცხადებს და ნებაყოფლობით დგება მათ სამსახურში, სხვანი საკუთარ არსებობასაც კი შეერთებულ შტატებს უმადლიან. მათი მიმართება დიდი ქვეყნების სტრატეგიული გეგმებისადმი თითქმის არაფრით განსხვავდება ისრაელში მცხოვრები არაბული უმცირესობის დამოკიდებულებისაგან ამ ტერიტორიაზე მოქმედი ორი მძლავრი სიონისტური პარტიისადმი. ეს არის მუდმივი მერყეობა საკუთარი ხმების ან შეერთებული შტატების ან ევროსაბჭოსადმი მიყიდვისას.

თუკი არაბული ქვეყნების დაქსაქსულობა საშუალებას არ აძლევს მათ, შეიმუშაონ ერთიანი პოზიცია, რეგიონში დიდი ქვეყნების სტრატეგიათა ზეგავლენას რომ გააწონასწორებდა, ამ სახელმწიფოებს შიგნით არსებული დაპირისპირებანი თუ საზოგადოებისა და მთავრობის ტრადიციული გაუცხოება შეუძლებელს ხდის დამოუკიდებელი და თავისთავადი საგარეო პოლიტიკის წარმოებას. ამიტომაც ვერც ერთი არაბული ქვეყანა ვერ მოახერხებს, საკუთარი თავი მიმდინარე კონფლიქტის მხარედ წარმოადგინოს და ეროვნული ცხადი და ძლიერი პოლიტიკა აწარმოოს, რომელიც ერთიან არაბულ სტრატეგიას მოემსახურება. ზემოთქმულიდან გამომდინარე, იოლად აიხსნება არაბული ფაქტორის სრული არყოფნა მოვლენათა ავანსცენაზე იმ ომის ჟამს, რომელმაც სხვა ნებისმიერ ომზე მეტად, რეგიონის ბედი და მომავალი უნდა გადაწყვიტოს. ეს ვითარება გვიჩვენებს, რომ არაბული სამყარო რომელიღაც პატარა, შორ ქვეყანასავით პასიური მეთვალყურის უნიათობით უცდის ევროპისა და ამერიკის ინტერესთა კონფლიქტის შედეგებს, როცა არაბული სამყაროს ავლადიდებას ალაფივით ინაწილებენ და ამ სამყაროში საკუთარი გავლენის სფეროებს საზღვრავენ.

■ ■ ■

მწარე სიმართლე, ამ ყოვლისმომცველი არაბული უნიათობისა თუ ევროპისა და ამერიკის ფორმალურ შეთანხმებათა მიღმა რომ იმალება, სიმართლე, რომლის ჩაყლაპვაც არაბულ სამყაროს უახლოეს მომავალში მოუწევს, ევროპული თუ მსოფლიო საზოგადოებრიობის სააზროვნო სტერეოტიპთა დამკვიდრება იქნება, რის მიხედვითაც არაბული საზოგადოებრივი ელიტა რეგიონის მართვის საქმეში უძლურია. ეს კი არაბული ქვეყნების საერთაშორისო ორგანიზაციათა მუდმივი პროტექტორატის ქვეშ ყოფნას გამოიწვევს, რაც ფაქტობრივად, არაბული სამყაროსათვის ტრადიციული კოლონიალისტური მეთოდებით მსჯავრის გამოტანის ტოლფასი იქნება. ამერიკელებმა არაერთხელ განაცხადეს, რომ განზრახული აქვთ, ერაყში ამერიკული სამხედრო ხელისუფლება დაამყარონ. საერთაშორისო საზოგადოებრიობამ ეს განცხადებები შეერთებული შტატების სიმტკიცის გამოხატულებად აღიქვა და ამასთან დაკავშირებით არანაირი პროტესტი არ გამოუთქვამს, რადგანაც არავინ დაფიქრებულა იმაზე, რომ ასეთი განცხადებებითა და ქმედებებით, პრაქტიკულად, წარსულის კოლონიალისტურ მემკვიდრეობას ვუბრუნდებით.

გაზეთი ***"ალ-აჰრამი"*** *ეგვიპტე*
არაბულიდან თარგმნა
გიორგი ლობჟანიძემ

`გაერთიანებული დემოკრატები„ სპეცეკონომზონების კანონპროექტს აჭაშნიკებენ

ხვალ "აღორძინებას" "გაერთიანებული დემოკრატები" ზურგს გაუმაგრებენ.

გიორგი გახელაძე

"აღორძინების" მიერ ინიცირებულ კანონპროექტს "სპეციალური ეკონომიკური ზონების (სეზ) შექმნის შესახებ" ხუთშაბათს პარლამენტის სხდომაზე პირველი მოსმენით განიხილავენ და ეს ბევრწილად "გაერთიანებული დემოკრატების" დამსახურება იქნება. დემოკრატების ფრაქციას გუშინ ამ საკანონმდებლო ინიციატივის საგანგებო მოსმენა ჰქონდა. ზურაბ ცქიტიშვილმა, მისივე თქმით, გაახმოვანა ჟვანიას მთელი გუნდის პოზიცია: ***"გაერთიანებული დემოკრატები მხარს დაუჭერენ ამ საინტერესო კანონპროექტის მხოლოდ განხილვის დაწყებას, თუმცა ჩვენ მოგვიწევს ახსნა – რატომ შევეწინააღმდეგეთ თავისუფალი ეკონომიკური ზონების იდეას 1997 წელს."*** *მან, ფრაქციის თავმჯდომარე გიორგი ბარამიძესთან ერთად, რამდენჯერმე გაიმეორა, რომ "აღორძინებასთან" გარიგება არ მომხდარა.*

გუშინ "გაერთიანებული დემოკრატები" "სპეციალური ეკონომიკური ზონების" შესახებ კანონპროექტის ჩასწორებული ვარიანტის მსმენლები იყვნენ, მომხსენებელი კი - "აღორძინება", კერძოდ ანზორ გოგიტიძე. შეხვედრის აპოლიტიკურობას ორივე მხარე განსაკუთრებით აღნიშნავდა. ყოველ გამომსვლელს თავის ვალდებულებად მიაჩნდა მადლობა ეთქვა მეორე მხარისათვის "კონსტრუქციული შენიშვნებისა და თანამშრომლობისათვის", ამასთან გაკვრით მაინც ეხსენებინა კანონპროექტის პრინციპული მოწინააღმდეგეების აკვიატებულობა ან ფსევდოპატრიოტიზმი. "აღორძინებისა" და "დემორატების" გაკიცხვა ყველაზე მეტად პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის დასკვნას ერგო.

საკუთრივ სპეციალური ეკონომიკური ზონების იდეასა თუ მსოფლიო გამოცდილებაზე ბევრი ითქვა დადებითიცა და უარყოფითიც. მაგრამ, საგულისხმოა ინიციატორთა კატეგორიული განცხადება, რომ კანონი უნდა ამოქმედდეს ქვეყნის ეკონომიკური უსაფრთხოების გათვალისწინებით. ამასთან, ანზორ გოგიტიძემ გუშინ ვერა და ვერ გასცა თუნდაც მიახლოებითი პასუხი კითხვას: **"რა ეკონომიკურ ეფექტს მისცემს ასეთი ზონების შექმნა საქართველოს?"**. თუმცა, ზურაბ ცქიტიშვილის დაჟინებულ მოთხოვნას სამოდელო გაანგარიშების წარმოდგენის თაობაზე მან უპასუხა, რომ ბათუმის პორტის ორი ნავმისადგომის მაგალითზე ამას აუცილებლად გააკეთებენ ორშაბათამდე.

გიორგი ბარამიძე არ ფარავდა კმაყოფილებას, რომ "გაერთიანებული დემოკრატების" წარდგენილი შენიშვნები და წინადადებები სრულად აისახა კანონპროექტის ახალ ვერსიაში. შეხვედრის მონაწილეთა აზრით, სწორედ, სპეციალური ეკონომიკური ზონის სტატუსისა და მართვის მოდელის მაქსიმალური მისადაგება საქართველოს მოქმედ კანონმდებლობასთან გამორიცხავს კაპიტალის უკონტროლობასა და არათანაბარ რეგიონულ განვითარებას. **"ეს კანონპროექტი ასეთი ზონების შექმნის წესებს განსაზღვრავს, მაგრამ შექმნის შესახებ გადაწყვეტილებას პრეზიდენტთან არსებული მუდმივმოქმედი პარიტეტული საკოორდინაციო კომისია მიიღებს. პრეზიდენტი კი მუდამ ერთი და იგივე ადამიანი არ იქნება,"** – თავისი აზრით, ამომწურავი განმარტება გააკეთა ზურაბ ცქიტიშვილმა.

„აირზენას" კანონიერმა ინიციატივამ „ლეიბორისტები" გაანაწყენა

სოფო კვინტრაძე

პირველი აპრილიდან ქართულმა ავიაკომპანია "აირზენამ" თბილისის აეროპორტში გადაზიდვების საკუთარი სამსახური აამოქმედა. ამან აეროპორტის გადაზიდვების სამსახურის თანამშრომელთა ნაწილის პროტესტი გამოიწვია. უკმაყოფილო თანამშრომლებმა გუშინ აეროპორტის ხელმძღვანელობას საპროტესტო აქცია გაუმართეს.

თბილისის აეროპორტის გადაზიდვების სამსახურის ოცდაათამდე თანამშრომელმა, "ლეიბორისტულ პარტიასთან" ერთად, აეროპორტში საპროტესტო აქცია მოაწყო. აქციის მონაწილეები უკმაყოფილოები არიან სამოქალაქო ავიაციის ადმინისტრაციის გადაწყვეტილებით, რომლითაც "აირზენას" საკუთარი გადაზიდვების სამსახურის შექმნის უფლება მიეცა. აქციის მონაწილეებს მიაჩნიათ, რომ აეროპორტის ადმინისტრაცია თანამშრომელთა შემცირებებს დაიწყებს, რადგან მათ სამუშაოს მნიშვნელოვანი ნაწილი მოაკლდათ.

თბილისის აეროპორტის ხელმძღვანელობას განსხვავებული პოზიცია აქვს. როგორც გენერალური დირექტორი ნოდარ აბჟანდაძე აცხადებს, თანამშრომელთა პროტესტი უსაფუძვლოა: **"აირზენას" კანონით ჰქონდა უფლება, საკუთარი გადაზიდვების სამსახურის შექმნა მოეთხოვა. ეს მსოფლიოში აპრობირებული მეთოდია. იგი აღარ ქირაობს ჩვენს თანამშრომლებს, არამედ თავად ქმნის შტატს, რომელიც მის მგზავრებს აეროპორტში შემოსვლიდანვე ემსახურება."** აეროპორტის ადმინისტრაცია არ უარყოფს, რომ მათ სამუშაო შეუმცირდათ, რადგან "აირზენას" რეისები მთელი ფრენების თითქმის 45 პროცენტს შეადგენს. მიუხედავად ამისა, სამეთვალყურეო საბჭოს პრეზიდენტი თამაზ სეფერთელაძე აცხადებს, რომ ისინი თანამშრომელთა შემცირებას არ აპირებენ. გადაზიდვების სამსახურში 167 კაცი მუშაობს, აეროპორტის ადმინისტრაციას ეს შტატი მართლაც გაბერილად მიაჩნია, თუმცა ქვეყანაში არსებული სოციალური ფონიდან გამომდინარე, ადმინისტრაცია თანამშრომელთა დათხოვნას არ გეგმავს. ამას გარდა: **"აეროპორტი, რომლის სუფთა მოგება წელიწადში მილიონ 200 ათას ლარს შეადგენს, როგორმე შეძლებს, თანამშრომელთა არსებული რაოდენობა შეინარჩუნოს,"** – აცხადებენ ხელმძღვანელები.

ნოდარ აბჟანდაძე თანამშრომელთა შემცირებას არ აპირებს.

ნოდარ აბჟანდაძეს ასევე უსაფუძვლოდ მიაჩნია საშიშროება, რომ საქმე მოაკლდებათ. მისი თქმით, თბილისის აეროპორტს წლების მანძილზე საკმაოდ მყარი თანამშრომლობა და ურთიერთობა ჩამოუყალიბდა ყველა იმ უცხოურ თუ ქართულ ავიაკომპანიასთან, რომლებიც საქართველოში საჰაერო გადაზიდვებს ახორციელებენ.

საკუთარი გადაზიდვების სამსახურის შექმნის უფლება კი იმთავითვე ეძლევა ავიაკომპანიას, რომელიც სამოქალაქო ავიაციის ადმინისტრაციისაგან ფრენების განხორციელების ლიცენზიას იღებს. როგორც "აირზენას" საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის უფროსი თეა გაბადაძე აცხადებს, ავიაკომპანიამ კანონიერად გამოიყენა ეს უფლება და გადაზიდვების სამსახური შექმნა. **"ჩვენი მიზანი ავიაკომპანიის სერვისის გაუმჯობესება გახლდათ. რეგისტრატორი არის პირველი ადამიანი, რომელთანაც მგზავრი მიდის აეროპორტში, ამდენად, გვინდოდა, რომ ეს ადამიანები "აირზენას" სახეები ყოფილიყვნენ,"** – განმარტა თეა გაბადაძემ. საკუთარ გადაზიდვების სამსახურში "აირზენამ" 15 თანამშრომელი დაასაქმა, რომლებიც მგზავრებს ემსახურებიან და ყოველგვარ პასუხისმგებლობას, რაც ბარგის გადატანასთან დაკავშირებულ სხვადასხვა სახის პრობლემებს უკავშირდება, კომპანიის სახელით საკუთარ თავზე იღებენ. ეს მნიშვნელოვანია როგორც მგზავრებისათვის, ასევე ნებისმიერი სოლიდური ავიაკომპანიისთვის.

მირცხულავა ტარიფის შემცირებას ხელოვნურად მიიჩნევს

სათბობ-ენერგეტიკის მინისტრი დავით მირცხულავა აცხადებს, რომ 20 მარტს პრეზიდენტ შევარდნაძისა და "ეი-ი-ეს" კორპორაციის ვიცე-პრეზიდენტის ჯონ ჰეიფეკერის შეხვედრის შემდეგ მას არაფერი უთქვამს საკონსტიტუციო სასამართლოს იმ გადაწყვეტილების გაუქმების შესაძლებლობაზე, რომლის შედეგადაც სემეკმა ტარიფი შეამცირა. როგორც დავით მირცხულავამ განმარტა, იგი საუბრობს მხოლოდ სემეკის გადაწყვეტილებაზე ტარიფის შემცირებასთან დაკავშირებით და დღესაც მიაჩნია, რომ ენერგეტიკის მარეგულირებელმა კომისიამ ელექტროენერგიის ტარიფი ეკონომიკური გათვლების გარეშე, ხელოვნურად შეამცირა. **"24 საათი"**

მოკლედ

თბილისი. აჭარაში საინვესტიციო პროექტების განხორციელების მიზნით, პარიზში, მსოფლიო ბანკის ოფისში, რამდენიმედღიანი კონფერენცია გაიმართა, რომელზეც აჭარიდან ოფიციალური ვიზიტით იმყოფებოდა ავტონომიური რესპუბლიკის წარმომადგენლობა. აღნიშნულ კონფერენციაზე გადაწყდა, რომ უახლოეს ხანში აჭარაში რამდენიმე ეკონომიკური ჯგუფი აქტიურ მუშაობას დაიწყებს საფინანსო და ეკონომიკური პოლიტიკის განსახორციელებლად. დაგეგმილია აგრეთვე რამდენიმე მუნიციპალური პროექტის განხორცილებაც. ამავე პროგრამით გათვალისწინებულია აჭარაში სოფლის მეურნეობისა და ტურიზმის სფეროში ახალი ინვესტიციების ჩადებაც. ეს იყო პირველი შემთხვევა, როდესაც მსოფლიო ბანკმა აჭარის წარმომადგენლობა მიიღო. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. საპარლამენტო ფრაქციის "გაერთიანებული დემოკრატების" წევრებმა პარლამენტის დღევანდელ პლენარულ სხდომაზე ენერგეტიკის დარგში შექმნილი მდგომარეობის შესახებ ფრაქციის მიერ მომზადებული დადგენილების გასულ სასესიო კვირაში ჩაგდება კიდევ ერთხელ გააპროტესტეს და პარლამენტის ენერგეტიკის ქვეკომიტეტს დადგენილების ალტერნატიული პროექტის წარმოდგენა მოსთხოვეს. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. - საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტროს ინფორმაციით, იაპონელები საქართველოს აგროსექტორში ახალი ინვესტიციების დაბანდებას აპირებენ. ინვესტიციები სოფლის მეურნეობის ორ დარგში - მეჩაიეობასა და მელვინეობაში განხორციელდება. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

ქუთაისი. ანტიმონოპოლიური სამსახური "ქუთგაზის" დაჯარიმებას ითხოვს. აღნიშნულმა სამსახურმა სასამართლოს 6 აპრილს მიმართა და "ქუთგაზის" 1000-დან 3000 ლარამდე თანხით დაჯარიმება მოითხოვა. ამის მიზეზი ის გახდა, რომ "ქუთგაზმა" ანტიმონოპოლიური სამსახურის მიერ გაგზავნილი მიწერილობა არ შეასრულა და ყოველ 30 ოჯახზე საკონტროლო მრიცხველები არ დააყენა და მომხმარებელთან ხელშეკრულება არ გააფორმა. საბოლოო ვადა 1 აპრილს ამოიწურა. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტროს დეპარტამენტ „სამტრესტის" ინფორმაციით, წლეულს იანვარ-თებერვალში საქართველოდან გატანილია 163.5 ათასი დეკალიტრი ღვინო და ღვინომასალა. შარშანდელ ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით (125.7 ათასი დეკალიტრი), ალკოჰოლიანი სასმელის ექსპორტის მოცულობა თითქმის 30 პროცენტით გაიზარდა. **მედია-ნიუსი**

ლარის ოფიციალური გაცვლითი კურსი აშშ დოლარის მიმართ 2003 3 - 9 აპრილის მდგომარეობით

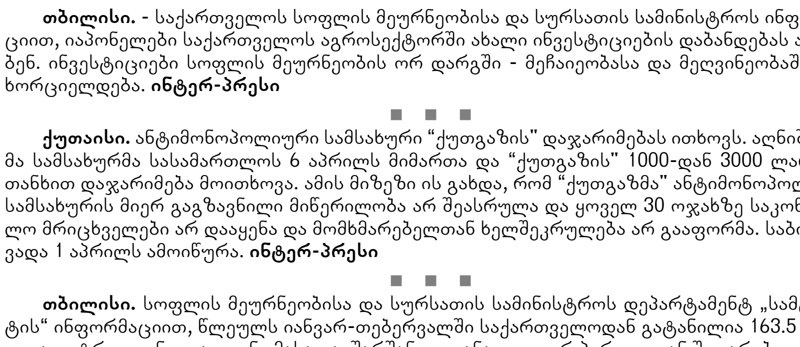

მსოფლიოს წამყვანი ვალუტების კროსკურსები

	UKJ	US$	€uro	Ïen
UKJ		0.6438	0.6882	0.0054
US$	1.5532		1.0685	0.0083
€uro	1.4532	0.9359		0.0078
Ïen	186.1	119.86	128.06	

2003 წლის 9 აპრილიდან უცხოური ვალუტების მიმართ ლარის ოფიციალური გაცვლითი კურსები:

ევრო	1	2.3220	ლარი
დიდი ბრიტანეთის გირვანქა სტერლინგი	1	3.3725	ლარი
შვეიცარიული ფრანკი	1	1.5628	ლარი
აშშ დოლარი	1	2.1699	ლარი
თურქული ლირა	10	1.3231	ლარი
რუსული რუბლი	1	0.0694	ლარი
აზერბაიჯანული მანათი	1 000	0.4423	ლარი
სომხური დრამი	100	0.3690	ლარი
უკრაინული გრივნა	10	4.0278	ლარი

თვალსაზრისი

ინვესტიციები ჩრდილში ინაცვლებს

წარმატებული კორუფციის გარემო საქართველოში

ლევან ძნელაძე
ეკონომიკურ მეცნიერებათა კანდიდატი, თსუ-ის დოცენტი

ანუ ჩვენი "კოლმეურნეობის" თავმჯდომარის არ იყოს - უცხოელი ინვესტორები შემოვლენ, ან არ შემოვლენ... ბაზარი საქონლით გაჯერდება, ან არ გაჯერდება... ხალხი დასაქმდება, ან არ დასაქმდება... და საერთოდ...

საქართველოში შექმნილი მძიმე ეკონომიკური მდგომარეობა ხელისუფლებისგან რომ წინასწარგანსაზღვრული და მკაფიოდ გამოხატული ღონისძიებების სისტემურ განხორციელებას მოითხოვს, ეჭვგარეშეა და საზოგადოებისათვის კარგა ხანია ცნობილია.

აღსანიშნავია ისიც, რომ მთავრობის საქმიანობის ეფექტურობის შეფასებისას, ძირითადად და უპირატესად, მხოლოდ საფინანსო და საბიუჯეტო საქმიანობის შედეგების ტრადიციული ანალიზით შემოვიფარგლებით ხოლმე, "თუმც" (როგორც ჩვენი "კოლმეურნეობის" ერთ-ერთი ძლიერი ორგანიზატორის და ბრიგადირის თქმისა არ იყოს) სახელმწიფო ბიუჯეტის მოცულობის ზრდა, შემოსავლების მნიშვნელოვანი მატება და შესაბამისად აუცილებელი საბიუჯეტო ხარჯების დაფინანსების მზარდი შესაძლებლობანი, ჩვენი ღრმა რწმენით, მხოლოდ შედეგია იმ ვითარებისა, რომელიც ქვეყანაში სამეწარმეო აქტივობის, საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესების მყარი ტენდენციებიდან გამომდინარეობს.

ეროვნულ ეკონომიკაში ნებისმიერი წარმოშობის თავისუფალი კაპიტალის (გარე თუ შიდა ინვესტიციები, საკრედიტო რესურსები, სხვათა შორის - ე.წ. "შავი ფულიც" კი და სხვა) განთავსებისათვის სათანადო გარემოს შექმნა რომ სწორედ ხელისუფლების უმთავრესი და ყოველდღიური საზრუნავია - უდავო აქსიომაა. არც იმაში შეგეპარება კაცს ეჭვი, რომ ეს მეტად რთული და გეგმაზომიერი პროცესი სამომავლოდ აუცილებლად უზრუნველყოფს კიდეც საზოგადოების ეკონომიკური უსაფრთხოებისა და სტაბილურობის ოცნებად ქცეულ მდგომარეობას.

ქვეყანაში ეკონომიკური ზრდის განმაპირობებელი ფაქტორების ანალიზისათვის, ვფიქრობთ, მკითხველისათვის საინტერესო უნდა იყოს საერთაშორისო ორგანიზაცია "Heritage Foundation"-ისა და "Wall Street Journal"-ის მიერ გამოქვეყნებული ***ეკონომიკური თავისუფლების ინდექსის*** 2002 წლის მაჩვენებლები. ცნობისათვის, 1994 წლიდან მოყოლებული, მსოფლიოს 200-მდე ქვეყნის მიხედვით, **ამგვარი ინდექსის გამოთვლა და მათი (მსოფლიოს ქვეყნების) სათანადო რანჟირება 10 ძირითად ფაქტორზე – სავაჭრო პოლიტიკა, სახელმწიფო ფინანსები, სახელმწიფოს ჩარევა ეკონომიკაში, მონეტარული პოლიტიკა, უცხოური ინვესტიციები, სამეწარმეო გარემო, საბანკო საქმე, ხელფასები და ფასების კონტროლი, საკუთრებითი უფლებები და პრივატიზაცია, ჩრდილოვანი ეკონომიკა - დაყრდნობით ხდება.** თითოეული ფაქტორის მიხედვით, შეფასებისათვის გამოიყენება ხუთბალიანი სისტემა - 1 ქულა საუკეთესო მაჩვენებელია, 5 ქულა კი უარესი.

ეკონომიკური თავისუფლების ინდექსის მიხედვითა და 2002 წლის შედეგებით, საქართველო 108-ე ადგილზე იმყოფება და მიღებული აქვს შეფასება 3,40 ქულის ოდენობით. განსაკუთრებით დამაფიქრებელია (ალბათ, უფრო შემაშფოთებელი) უცხოელ ექსპერტთა ის ძალზე უარყოფითი შეფასებები, რომელიც რამდენიმე მნიშვნელოვანი ფაქტორის მიხედვით დაფიქსირდა. კერძოდ, საკუთრებითი უფლების ფაქტორის მიხედვითა და უცხოელი ანალიტიკოსების შეფასებით, საქართველომ 4 ქულა დაიმსახურა და წინა წლის ანალოგიური მაჩვენებელი 1 ქულით გაიუარესა. ეს გამოწვეულია ისევ და ისევ კორუფციის მაღალი დონით, რაზეც ექსპერტები ინვესტორებზე დაყრდნობით მსჯელობენ.

სამეწარმეო გარემოს შეფასებისას საქართველომ ასევე არასახარბიელო – 4- ქულიანი შეფასება მიიღო. ხაზგასმით აღინიშნა კორუფციის მაღალი ხარისხი სახელმწიფო აპარატში, განსაკუთრებით - ძალოვან და ფისკალურ სტრუქტურებში; ასევე საკმაოდ არასტაბილური შიდაპოლიტიკური და სოციალური ვითარება. ექსპერტები ამჯერადაც ძლიერი კლანების არსებობაზე მიუთითებენ, რომლებიც სულ უფრო და უფრო მეტ გავლენას ახდენენ როგორც სახელისუფლებო პოლიტიკის ფორმირებაზე, ისე მის რეალიზაციაზე სხვადასხვა გადაწყვეტილებების სახით. უცხოელ ანალიტიკოსთა ერთმნიშვნელოვანი შეფასებებით, მთავრობის მხრიდან ფრაგმენტულმა მოქმედებებმა, არათანმიმდევრულმა და აშკარად ზედაპირულმა გადაწყვეტილებებმა პრინციპულ სოციალურ-ეკონომიკურ პრობლემებზე (უმთავრესად იმის შიშით, რომ "ნუ იქნება ოღონდ ბუნტი!") ჩამოაყალიბა კიდეც იმგვარი მერყევი სიტუაცია, რომელიც ეკონომიკური თავისუფლების ინდექსით უმდაბლეს შეფასებას იმსახურებს.

მაქსიმალურად უარყოფითი შეფასება კი, აწ უკვე ტრადიციულად, საქართველომ შავი ბაზრისა და ჩრდილოვანი ეკონომიკის ფაქტორის მიხედვით მიიღო. ის, რომ ამ მიმართებით ჩვენს ქვეყანაში სერიოზული პრობლემებია, საქართველოში ყველასათვის - დიდისათვის თუ პატარისათვის - ცნობილია, ხოლო მიღებული მაქსიმალურად უარყოფითი შეფასება - 5 ქულა კი აღნიშნული მდგომარეობის უკვე საერთაშორისო აღიარება გახლავთ.

უცხოელი ექსპერტები კიდევ ერთხელ ხაზგასმით აღნიშნავენ, რომ ქვეყნის მოსახლეობა (როგორც "ჩვენი კოლმეურნეობის" კიდევ ერთ ბრიგადირს - შეთავსებით პარტკომს და განსაკუთრებით ძლიერ ორგანიზატორს უყვარს ხოლმე თქმა) აშკარად დაიღალა ხელისუფლების მხრიდან კორუფციასთან ე.წ. "თეორიული" და "გაბრაზებული" ბრძოლით, რომელსაც, როგორც წესი, არავითარი სასიკეთო და კონკრეტული ქმედებები არ მოჰყვება და მხოლოდ იშვიათად თუ გამოიყენება საჭირო კონიუნქტურული საკადრო ცვლილებებისათვის. ექსპერტები აღნიშნავენ, რომ ქართულ საზოგადოებაში, ხელისუფლების უუნარო და არაეფექტური საქმიანობის გამო, უკვე კარგა ხანია საფუძვლიანად ჩამოყალიბდა ნიჰილიზმი ამ პრობლემის მოგვარების თვალსაზრისით.

ახლა კი, მოდით, მოკლედ მიმოვიხილოთ, თუ როგორ ყალიბდებოდა საინვესტიციო გარემო საქართველოში უკანასკნელი წლების განმავლობაში. 1996-97 წლებში საერთაშორისო სავალუტო ფონდისა და მსოფლიო ბანკის მხარდაჭერით განხორციელებული მაკროეკონომიკური სტაბილიზაციისა და სისტემური ცვლილებების ანტიკრიზისული პროგრამის შედეგად მიღწეულ იყო ფინანსური სტაბილიზაციის გარკვეული დონე – ინფლაციის წლიური ტემპის მაჩვენებელი 7-8 პროცენტამდე შემცირდა, ეკონომიკური ზრდის მაჩვენებელმა 10-11 პროცენტს გადააჭარბა, მასშტაბურად განხორციელდა განსახელმწიფოებრიობა, ამავე პერიოდში განხორციელდა ეროვნული კანონმდებლობის (განსაკუთრებით, ეკონომიკური პროფილის) მეტად მნიშვნელოვანი ჰარმონიზაცია დასავლურთან.

ამ მხრივ კი განსაკუთრებით აღსანიშნავია, რომ მიღებულ იქნა კანონი "საინვესტიციო საქმიანობის ხელშეწყობისა და გარანტიების შესახებ". ამან, ცხადია, გაზარდა უცხოელი ინვესტორების დაინტერესება ქვეყანაში არსებული შესაძლებლობებზე, რასაც თან დაერთო ისეთი მნიშვნელოვანი საინვესტიციო პროექტების - ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის, სუფსის ტერმინალის, უფრო მოგვიანებით კი თბილისის ელექტროგამანაწილებელი ქსელის პრივატიზაციის უმსხვილესი პროექტების განხორციელება. პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის დინამიკაში კი ეს მოვლენები შემდეგნაირად აისახა:

თუ 1995 წელს ჩვენს ქვეყანაში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობამ 33,25 მილიონი აშშ დოლარი შეადგინა, 1996 წელს იგი ორჯერ გაიზარდა და 68,46 მილიონი აშშ დოლარი შეადგინა, 1997 წელს – 138,6 მილიონი აშშ დოლარი, ხოლო 1998 წელს დაფიქსირდა დღესდღეობით ყველაზე მაღალი საშუალო წლიური მაჩვენებელი 288,04 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით. სამწუხაროდ, ამავე წლის მეორე ნახევარში მეტად რთული საგარეო ეკონომიკური ფონის პირობებში (რუსეთისა და თურქეთის ეკონომიკური კრიზისები) განვითარებულმა საგადამხდელო და საფინანსო-საბიუჯეტო კრიზისმა, და ეროვნული ვალუტის კურსის მერყეობამ მეტად დაძაბეს სოციალურ- ეკონომიკური ვითარება ქვეყანაში. ასეთ პირობებში პოტენციური უცხოელი ინვესტორებისათვის გაიზარდა რისკები საინვესტიციო რესურსების დაბანდებისა და დაცვის თვალსაზრისითაც, რასაც, ცხადია, შედეგად მოჰყვა არსებული საინვესტიციო პირობების გაუარესება და პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობების შემცირება: 1999 წელს მან შეადგინა 83,65 მილიონი აშშ დოლარი, 2000 წელს – 60,14 მილიონი აშშ დოლარი, 2001 წელს - 60,0 მილიონი აშშ დოლარი, ხოლო 2002 წელს კი მხოლოდ 50 მილიონი აშშ დოლარი.

უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში ჩვენს ქვეყანაში განვითარებული ფინანსური კრიზისი ღრმა სოციალურ-ეკონომიკურ კრიზისში გადაიზარდა და ფეთქებად ნიშნულს მიუახლოვდა. ამ მოვლენამ შეაფერხა არა მხოლოდ პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოზიდვა ეროვნულ მეურნეობაში, არამედ მნიშვნელოვნად შეზღუდა ქვეყნის შიგნით საინვესტიციო რესურსების ფორმირების პოტენციალიც. კერძოდ, ქვეყნის მთავარი საფინანსო დოკუმენტიდან გაქრა საბიუჯეტო ასიგნებანი და მიზნობრივი პროგრამები ამ მიმართებით. კერძო სამეწარმეო სექტორისა და მოსახლეობის დანაზოგების ფორმირების შესაძლებლობები, უმძიმესი სოციალურ-ეკონომიკური ვითარების გამო, მიზერული გახდა და სხვა. ქვეყნის ბიუჯეტის ხარჯების ნაწილის სტრუქტურა სოციალური უზრუნველყოფის ფონდს უფრო დაემსგავსა. ამასთან, სამწუხაროდ, სახეცვლილი და სტრუქტურულად გამარტივებული ბიუჯეტი პერმანენტულად ვერ სრულდებოდა, ხოლო მთავრობის მთელი ძალისხმევა ხმარდებოდა დაფინანსებაში არსებული დავალიანებების ნაწილობრივ დაფარვასა და მიმდინარე ხარჯებში დაცული მუხლების უზრუნველყოფას.

P.S. რაოდენ სამწუხაროც უნდა იყოს, როგორც ჩანს, ამ მიმართებით უახლოეს მომავალში უკეთესობის იმედი არ უნდა გვქონდეს. რაგინდ საწყენიც უნდა იყოს ვინმესთვის, ამ პესიმისტური დასკვნის გაკეთების საფუძველს უკანასკნელ პერიოდში ხელისუფლების მოქმედებებისა და გადაწყვეტილებების დიდ ნაწილში პროვინციული პრიმიტივიზმის, ურთიერთგამომრიცხავი, არათანმიმდევრული, უპრინციპო და თვითგადარჩენის დაუოკებელი ჟინით დაავადების აშკარა ნიშნები მაძლევს. ახლო წარსულში გულზე მუშტების ისტერიული ბრაგუნისა და ოფლთა დენის მიუხედავად, ჩვენი კოლმეურნეობის "ბრიგადირებს" კონკრეტული საერო საქმის კეთებასთან, ჩვენდა საუბედუროდ, არავითარი საერთო არ აქვთ.

არადა, ძალიან კი მსურდა, ეს წერილი როგორმე ოპტიმისტურ ნოტაზე დამესრულებინა.

ქისტი მწყემსები სასამართლო დარბაზიდან გაათავისუფლეს

თეა ხოფერია

გუშინ მოსამართლემ ბრალდებული ქისტები - რობიზონ მარგოშვილი და გიორგი კუშტანაშვილი - საოლქო სასამართლოს დარბაზიდან გაათავისუფლა. ქისტები, ჯერჯერობით, პოლიციის ზედამხედველობის ქვეშ იქნებიან.

ქისტი მწყემსების რვათვიანი პატიმრობა დასრულდა.

სასამართლომ ნაწილობრივ დააკმაყოფილა დაცვის მხარის სარჩელი მწყემსების გათავისუფლებასთან დაკავშირებით. კერძოდ, სასამართლომ პროკურატურის ბრალდება ქისტების მიერ იარაღის უკანონოდ ტარებასა და საზღვრის უკანონოდ გადმოლახვაში დაუსაბუთებულად მიიჩნია, თუმცა დააკმაყოფილა ბრალდების მოთხოვნა - საქმე წინასწარ გამოძიებას დაბრუნებოდა. ბრალდების მოთხოვნა ეხება რუსეთიდან გადმოგზავნილ დოკუმენტებს. რუსეთის გენერალური პროკურატურა მარგოშვილსა და კუშტანაშვილს, სხვადასხვა მძიმე ბრალდებებთან ერთად, რუსეთიდან საქართველოს საზღვრის უკანონოდ გადმოლახვაში ადანაშაულებს. საოლქო სასამართლომ საქართველოს გენერალურ პროკურატურას ქისტების საქმის გამოძიება მხოლოდ საზღვრის უკანონოდ გადმოლახვასთან დაკავშირებით დაუბრუნა. იარაღის უკანონოდ ტარების ბრალდება კი ქისტებს მოეხსნათ. მოსამართლეებისათვის გაუგებარია, თუკი მარგოშვილი და კუშტანაშვილი საქართველოს მოქალაქეები, მწყემსები არიან და საქმეში არავითარი მტკიცებულება არ არის იმის გარდა, რომ მათ საქართველოს საზღვარი გადმოლახეს, რა მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ადანაშაულებს რუსეთის პროკურატურა მათ რუსეთიდან საზღვრის გადმოლახვაში? **„თუკი მათ საქართველოს საზღვარი არ გადაულახავთ, საპირისპირო როგორ შეძლეს?"-** იკითხა გუშინ გამართულ სასამართლო პროცესზე სასამართლო კოლეგიის თავმჯდომარემ ნანა გვეტაძემ.

ჩეჩენი დევნილები, ქისტების ახლობლები და, მათ შორის, ჩეჩნური დიასპორის ლიდერი საქართველოში ხიზრი ალდამოვი სასამართლო გადაწყვეტილებას აღტაცებითა და აპლოდისმენტებით შეხვდნენ. საქმის ასე დასრულებაში დარწმუნებული ხიზრი ალდამოვი სასამართლო პროცესებს პროკურატურის მხრიდან უაზროდ გაჭიანურებულს, ხოლო საქმის პროკურატურაში დაბრუნებას კი საფუძველმოკლებულს უწოდებს. **„რად უნდათ ეს სპექტაკლები, არ გადმოულახავთ მათ საზღვარი,"-** აცხადებს ხიზრი ალდამოვი.

საპირისპირო აზრზეა პროკურორი ედიშერ ქარჩავა. ის სასამართლოს მიერ ქისტების დარბაზიდან გათავისუფლებას არასწორად, ხოლო საქმის წინასწარ გამოძიებაში დაბრუნებას აბსოლუტურად სწორად მიიჩნევს.

ბრალდების მხარეს უზენაეს სასამართლოში ორი კვირის განმავლობაში შეუძლია გუშინ მიღებული განჩინების გასაჩივრება. პროკურორის თქმით, არ არის გამორიცხული, რომ პროკურატურამ ეს ნაბიჯი გადადგას.

„სოხუმის იზოლატორიდან გაქცევა სპეცსამსახურების მიერ იყო ორგანიზებული"

პირველი გვერდიდან

შესახებ რამდენიმე ვერსიის დასახელება შეიძლება, შეიძლება იმის თქმაც, რომ ისინი უკვე ვერტმფრენით გააფრინეს," – აცხადებს ემზარ კვიციანი.

თუ ციხის „გატეხვის" დღეს გაქცეულთა შესახებ დაუზუსტებელი ინფორმაციები ვრცელდებოდა, უკვე გუშინ, გაქცეულ ტუსაღთა ვინაობა ცნობილი გახდა. სოხუმის იზოლატორის სიკვდილმისჯილთა საკნიდან გაიქცნენ – აფხაზ სეპარატისტთა „ტვინის" სახელით ცნობილი, არძინბას ხელისუფლების ყოფილი ვიცე-პრემიერის იური ვორონოვის მკვლელობისათვის 1996 წელს სიკვდილმისჯილი ისლაევი, თარბა და ტატაევი; 2001 წლის შემოდგომაზე კოდორის ხეობაში განვითარებული მოვლენების დროს დაკავებული ჩეჩნები, საველე მეთაურის რუსლან გელაევის ჯგუფის წევრები - ხანდოხოევი, ჯაბრაილოვი და ხაჯიევი; კოდორიდან აფხაზეთში გადაადგილებისას გელაევის ჯგუფის მეგზური, ქართველი გერვასი ჟოლოგუა, რომელსაც აფხაზურმა სამხედრო პროკურატურამ 2002 წლის სექტემბერში სასიკვდილო განაჩენი გამოუტანა და კიდევ ორი აფხაზი - ტანია და ქეცბა, რომელთაც 1997 წელს სოხუმის ცენტრში ხუთი მოქალაქე გამოასალმეს სიცოცხლეს.

„იზოლატორის თანამშრომელთა ღალატი სახეზეა და ეჭვი არავის ეპარება იმაში, რომ მხოლოდ მათი დახმარებით შეძლეს პატიმრებმა იზოლატორიდან გაქცევა," – აცხადებენ არძინბას ხელისუფლების წარმომადგენლები და მოწყობილ გაქცევაში უშიშროების ყოფილ მინისტრს ზურაბ აგუმავას სდებენ ბრალს. არსებული ინფორმაციით, არძინბას მთავრობაზე განაწყენებულმა აგუმავამ პატიმრების გაქცევას თავად გაუკეთა ორგანიზება.

"გავრცელებული ინფორმაცია, რომ სოხუმის იზოლატორში აფეთქება მოხდა, არასწორია. მე ვესაუბრე აფხაზთა თავდაცვის მინისტრის მოადგილეს გარი აქუბავას. მისი განცხადებით, არანაირ აფეთქებას ადგილი არ ჰქონია, ეს ინფორმაცია სიტუაციის დაძაბვის მიზნით გავრცელდა. პატიმრებმა მოახერხეს გუშაგთა მოსყიდვა, შემდეგ ისინი მძევლად აიყვანეს და ძალიან მშვიდად დატოვეს იზოლატორი.

ახლა უკვე თითქმის დარწმუნებული ვარ, რომ გაქცევა სპეცსამსახურების მოწყობილია," – აცხადებს ემზარ კვიციანი, რომელიც გამორიცხავს გავრცელებულ ვერსიას, რომ გაქცევა კოდორის ხეობაში პროვოკაციის მოსაწყობად იყო დაგეგმილი. **"მე არ ვეთანხმები ამ ვერსიას. ეს რომ ასე იყოს, ხეობა ახლა სპეცსამსახურების თანამშრომლებით იქნებოდა გავსებული. ვფიქრობ, გაქცევა სპეცსამსახურებმა დაგეგმეს, ოღონდ - თავიანთი აგენტების გასათავისუფლებლად,"** – ასეთია ემზარ კვიციანის ვარაუდი. კიდევ ერთი ვერსიით, გაქცევა არძინბას ხელისუფლებასთან დაპირისპირებულმა ჯერგენიამ დაგეგმა.

გავრცელებული ინფორმაციით, გაქცეულთა შორის ერთი ჩეჩენი რუსეთის სპეცსამსახურებთან თანამშრომლობს. საეჭვო რეპუტაცია აქვს გერვასი ჟოლოგუასაც, ისიც სპეცსამსახურებთან თანამშრომლობაშია ეჭვმიტანილი. როგორც ამბობენ, 2001 წელს კოდორიდან აფხაზეთში გადასვლისას, იგი აფხაზებს ნებით – თეთრი დროშით ჩაბარდა.

ერთი სიტყვით, გაქცეულთა 2-დღიან ძებნას, ჯერჯერობით, შედეგი არ მოჰყოლია. სოხუმის იზოლატორიდან გაქცეულებს ქართველი სამართალდამცველები ზუგდიდშიც ეძებენ. თუმცა, აცხადებენ, რომ მათი სამეგრელოში ყოფნის შესახებ არანაირი ინფორმაცია არ არსებობს.

აჭარის პროკურორს იმპიჩმენტი ემუქრება

ნესტან ცეცხლაძე
ბათუმი

შეიძლება, ბათუმის ექსმერთან - თენგიზ ასანიძესთან დაკავშირებით გაკეთებული განცხადებების გამო, აჭარის პროკურორის პასუხისმგებლობის საკითხი დადგეს. საიმპიჩმენტო პროცედურის დასაწყებად საქართველოს გენპროკურატურის აქტიურობაა საჭირო.

აჭარის პროკურატურაში ციებცხელებაა - პროკურორები საკვალიფიკაციო გამოცდებისათვის ემზადებიან, რომელიც, სავარაუდოდ, მაისში ჩატარდება. მართალია, ეს აჭარის პროკურორ რესან კონცელიძეს თანამდებობრივი მდგომარეობის გამო არ ეხება, მაგრამ მას, ალბათ, სერიოზულ პრობლემებს შეუქმნის აჭარის პარლამენტში მის მიერ გაკეთებული განცხადება. სულ ახლახან იგი აჭარის საკანონმდებლო ორგანოს წინაშე გასული წლის ანგარიშით წარდგა და ასანიძის საკითხთან დაკავშირებით პასუხისმგებლობა მთლიანად თავის თავზე აიღო: **"ჩვენს მიერ გამოძიებულ საქმეზე პასუხს ჩვენ ვაგებთ. ბრალი აჭარის პროკურატურის მიერ არის წაყენებული და ვთვლით, რომ აჭარის უმაღლესი სასამართლოს გამოტანილი განაჩენი კანონიერია. პირადად მე წინააღმდეგი ვარ, რომ რაიმე ფორმით მოხდეს სასჯელის შემსუბუქება. თუკი მიხეილ ოსაძის კომისია აღმოაჩენს, რომ გამოძიების პროცესში დაშვებულია ხარვეზები, შეიძლება გამოძიების განახლება ახლად აღმოჩენილი გარემოებების გამო და საქმეს თავიდან გამოვიძიებთ,"** - პროკურორმა თავის გამოსვლა პოლიტიკური განცხადებით დაასრულა: **"არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება ისეთი დამნაშავის გათავისუფლება, როგორც თენგიზ ასანიძეა. ის სწორედ იქ უნდა იყოს, სადაც ამჟამად სასჯელს იხდის."** ჰქონდა თუ არა აჭარის პროკურორს ამგვარი პოლიტიკური განცხადების გაკეთების უფლება - ეს თემა აჭარაში სერიოზული განხილვის საგანი გახდა.

აჭარის პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის თავმჯდომარე მალხაზ ბოლქვაძე ამბობს, რომ "პროკურორი ნაწილობრივ პოლიტიკური ფიგურაა და პოლიტიკური განცხადების გაკეთების უფლება ჰქონდა, თუმცა მისი განცხადება დანაშაულებრივ ნიშნებს შეიცავს და საიმპიჩმენტო პროცესის დაწყების საფუძველი არის".

თუმცა, დადგება თუ არა აჭარის პროკურორის იმპიჩმენტის საკითხი, ეს საქართველოს გენერალურმა პროკურორმა უნდა გადაწყვიტოს.

ავიაკატასტროფაში დამნაშავედ რუსეთის თავდაცვის სამინისტრო ცნეს

ბათუმის საქალაქო სასამართლომ 2000 წლის 25 ოქტომბერს, ბათუმთან ახლოს, მტირალას მთაზე მომხდარ ავიაკატასტროფაში მთავარ ბრალეულად რუსეთის თავდაცვის სამინისტრო ცნო.

რუსეთის სამხედრო თვითმფრინავის კატასტროფის შედეგად 84 ადამიანი დაიღუპა. მათგან 11 ეკიპაჟის წევრი იყო, 73 კი - მგზავრი. უმრავლესობა რუსეთის, სამი – სომხეთის, ხუთი - საქართველოს მოქალაქე იყო. მოსამართლე ამირან ფალავამ ბრალდებულებს, საქართველოს აერონავიგაციის დისპეტჩერ ვლადიმერ ალავერდოვსა და ბათუმის აეროპორტის დისპეტჩერ სულიკო ბერიძეს გამამართლებელი განაჩენი გამოუტანა. არადა, ეკიპაჟის ბრალეულობა კატასტროფის მომდევნო დღეებში რუსეთ-საქართველოს ერთობლივმა კომისიამ დაადასტურა.

საჰაერო კატასტროფის შემდეგ, 73 დაღუპული მგზავრიდან მხოლოდ 28 ოჯახმა მიმართა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს მატერიალური და მორალური ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნით. თანხამ საერთო ჯამში 7 მილიონ 655 ათას რუბლი, 3 მილიონ 893 ათას აშშ დოლარი და 450 ათას 800 ლარი შეადგინა. მოსამართლემ ეს ციფრები მესამედამდე დაიყვანა და ბრალდებულს 2 მილიონ 230 ათასი რუბლის, 744 ათასი დოლარის და 40 ათასი ლარის გადახდა დააკისრა. სამოქალაქო კოდექსი მატერიალური პასუხისმგებლობის განსაზღვრისას მიუთითებს, რომ ასეთ შემთხვევაში პასუხისმგებლობა სატრანსპორტო საშუალების მესაკუთრეს ეკისრება. ამიტომაც, დამნაშავე ამ შემთხვევაში რუსეთის ფედერაციის თავდაცვის სამინისტრო აღმოჩნდა, რადგანაც თვითმფრინავი სწორედ მისი საკუთრება იყო. თავდაცვის სამინისტროს წარმომადგენლები პროცესს არ დასწრებიან, მათ სასამართლოს საქმის მათ გარეშე განხილვის თაობაზე ოფიციალური წერილი გამოუგზავნეს. განაჩენის გამოცხადებას სულ რამდენიმე დაზარალებული ესწრებოდა - რუსეთის მოქალაქეებს ბათუმში ჩამოსვლა გაუჭირდათ.

ამ რეზონანსულ საქმეს სასამართლო 9 თვეზე მეტხანს იხილავდა. იგი 33 ტომისაგან შედგებოდა და, როგორც მოსამართლეები ამბობენ, ასეთი სირთულის საქმე, კარგა ხანია, არა თუ ბათუმში, თბილისშიც არ განუხილავთ.

საერთოდ კი, ავიაკატასტროფის საქმე საქართველოში, 1976 წლის შემდეგ პირველად განიხილეს. მაშინაც, სომხეთიდან გამოფრენილი თვითმფრინავი მტირალას მთაზე ჩამოვარდა. სასამართლომ მაშინაც დისპეტჩერებს გამამართლებელი განაჩენი გამოუტანა.

ინფორმაცია

რუსეთის პროკურატურამ ჟურნალისტების წინააღმდეგ საქმე აღძრა

რუსეთის გენერალურმა პროკურატურამ გაზეთ "Новые Известия"-ს ყოფილი მთავარი რედაქტორის იგორ გოლემბიოვსკისა და მისი მოადგილის სერგეი აგაფონოვის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმე აღძრა. სააგენტო "ინტერფაქსისთვის" გენერალური პროკურატურიდან ცნობილი გახდა, რომ საქმე განზრახ გაკოტრების მუხლით აღიძრა.

იგორ გოლემბიოვსკის განცხადებით, პროკურატურაში აღძრულ საქმეს საფუძვლად უდევს "Новые Известия"-ს საგამომცემლო ჯგუფის აქციონერებთან – ბორის ბერეზოვსკისა და ოლეგ მიტვოლთან წარმოქმნილი ქონებრივი კონფლიქტი. ოლეგ მიტვოლი საქმის აღძვრასთან მის კავშირს არ უარყოფს. "მე ჩემი მოქალაქეობრივი ვალი მოვიხადე და განცხადებით მივმართე მილიციას. სამართალდამცველი ორგანოები დაინტერესდნენ ჩემს მიერ მოყვანილი ფაქტებით. განსაკუთრებული ინტერესი გამოიწვია რედაქციის ქონების ყიდვა-გაყიდვისას ჩატარებულმა მაქინაციამ. ქონება გაიყიდა 35 ათას დოლარად, ხოლო შემდეგ მისი ყიდვა მოხდა მილიონ დოლარად," – აცხადებს მიტვოლი.

იგორ გოლემბიოვსკი უარყოფს, როგორც მიტვოლის განცხადებაში მოყვანილ ფაქტებს, ასევე პროკურატურის მიერ მოგროვებულ სხვა მასალებსაც. "გაზეთს არანაირი ზარალი არ მიუღია, პროკურატურას არანაირი მტკიცებულებები არ მოეპოვება. ამ საქმეს პერსპექტივა არ აქვს," – აცხადებს გოლემბიოვსკი.

მის აზრს ეთანხმება სერგეი აგაფონოვი. "ჩვენ ჟურნალისტები ვართ და არა სხვა საქმის სპეციალისტები. ეს საქმე ან პოლიტიკის ნაწილია და ან აქციონერთა კონფლიქტის გაგრძელება," – ამბობს ის.

საქმის აღძვრას პოლიტიკის ნაწილად მიიჩნევს ბორის ბერეზოვსკიც. გაზეთ "კომერსანტისთვის" მიცემულ ინტერვიუში ბერეზოვსკიმ განაცხადა, რომ ის ყველანაირად ეცდება, "Новые Известия"-ს ყოფილი რედაქტორი არ გახდეს პროკურატურის დევნის ობიექტი.

რამდენიმე დღის წინ აღძრული საქმე გამოსაძიებლად გადაეცა რუსეთის შინაგან საქმეთა სამინისტროს.

ქურდობა რუსეთის სახელმწიფო დუმაში

დუმის შენობაში გაქურდეს დეპუტატი ვლადიმირ დვორნიკოვი. ქურდობის შესახებ ინფორმაცია მოსკოვის მილიციას დეპუტატმა მიაწოდა. დაზარალებულის განცხადებით, მისი სამუშაო კაბინეტიდან მოპარულია "სიმენსის" ფირმის კომპიუტერი, რომლის ღირებულებაც 140 ათასი რუბლია. მოსკოვის მილიციის განცხადებით, დუმაში მომხდარმა ქურდობის ფაქტებმა ბოლო პერიოდში საგრძნობლად იმატა.

დანაშაული ჰოლივუდში

ჰოლივუდის მსახიობს ვაინონა რაიდერს მოსამართლემ მოპარული ნივთების გაყიდვის უფლება არ მისცა. გუშინ მსახიობი სასამართლოს წინაშე წარდგა სასამართლოს მიერ მისთვის მისჯილი საზოგადოებრივი შრომის ვადის ამოწურვის გამო. საქმე ისაა, რომ ვაინონა რაიდერი გაასამართლეს მაღაზიის გაქურდვისთვის, საიდანაც მან 6 ათასი დოლარის ნივთები მოიპარა. მსახიობს ჩადენილი ქურდობისთვის, 3-წლიან პირობით სასჯელთან ერთად, ამავე ვადით საზოგადოებრივი შრომის განაჩენი გამოუტანეს.

გუშინ გამართულ სასამართლო პროცესზე, სადაც ჰოლივუდის მსახიობს სასამართლოსთვის ანგარიში უნდა ჩაებარებინა, ვაინონა რაიდერმა უცნაური შუამდგომლობა დააყენა. საქველმოქმედო აუქციონის ჩატარების თაობაზე მან სასამართლოს ნებართვა სთხოვა. მისი განცხადებით, აუქციონზე იგი გასაყიდად გაიტანს სუპერმარკეტიდან მოპარულ ნივთებს, ხოლო მიღებულ შემოსავალს პატიმრებს გადასცემს. სასამართლომ მსახიობის თხოვნას კატეგორიული უარით უპასუხა.

სანკტ-პეტერბურგში იარაღის რესტავრატორები დააკავეს

სანკტ-პეტერბურგის მილიციამ დააპატიმრა ადამიანთა ჯგუფი, რომელიც სამამულო ომის დროს გამოყენებული იარაღის მოგროვება-რესტავრაციით იყო დასაქმებული. იარაღის რესტავრატორები აღდგენილ სამხედრო აღჭურვილობას მაფიაზე ყიდდნენ.

მილიციამ რესტავრატორთა იატაკქვეშა სახელოსნოდან ამოიღო შაშხანები, ყუმბარები, დეტონატორები და სხვა ასაფეთქებელი ნივთიერებები. მაფიის წარმომადგენლები სანკტ-პეტერბურგში შეძენილ იარაღს მოსკოვში სოლიდურ ფასად ყიდდნენ.

მაფიის წევრთათვის სანკტ-პეტერბურგი იარაღის მოპოვების ერთ-ერთ სერიოზულ წყაროს წარმოადგენს, საქმე ისაა, რომ გერმანიის არმიის თითქმის 3-წლიანმა ბლოკადამ ლენინგრადში თავისი კვალი დატოვა. იმდროინდელი იარაღის პოვნა სანკტ-პეტერბურგში დღემდე შეიძლება. მხოლოდ გასულ წელიწადს სანკტ-პეტერბურგსა და მის პერიფერიებში 15 ათასი ჭურვი და ნაღმი იქნა აღმოჩენილი.

მოკლედ

თბილისი. სამხრეთ ოსეთის პრეზიდენტმა ედუარდ კოკოითიმ სამშაბათს საქართველოს შს მინისტრს კობა ნარჩემაშვილს თვითგამოცხადებულ რესპუბლიკაში ჩასვლა შესთავაზა, რათა ერთობლივად შემუშავდეს ქართულ-ოსური კონფლიქტის ზონაში კრიმინალურ ელემენტებთან ბრძოლის ღონისძიებები. კოკოითის თქმით, ქართულმა მხარემ უნდა გააუქმოს გასული წლის ბოლოს სამხრეთ ოსეთის მისადგომებთან მოწყობილი შსს-ს ბლოკ-პოსტები. "ამ პოსტების დანიშნულება კრიმინალურ ელემენტებთან ბრძოლა კი არა, სამხრეთ ოსეთის ბლოკირებაა" - განაცხადა მან. შს მინისტრმა კობა ნარჩემაშვილმა ცხინვალში ჩასვლის შესაძლებლობა არ გამორიცხა. **პრაიმ-ნიუსი.**

■ ■ ■

თბილისი. უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარემ ლადო ჭანტურიამ და ევროკავშირის დელეგაციის წევრებმა სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის ახალ პროექტზე ისაუბრეს. სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის ახალი ვარიანტი სამართლებრივი რეფორმის ფარგლებში შემუშავდა. მასზე მუშაობა 31 მარტს დასრულდა. **მედია-ნიუსი.**

■ ■ ■

თბილისი. წითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტის მხარდაჭერით, იუსტიციის სამინისტროს სამედიცინო დეპარტამენტი სასჯელაღსრულების ადგილებში ტუბერკულოზის შემთხვევების გამოვლენის მიზნით იკვლევს მსჯავრდებულებსა და პატიმრებს. იუსტიციის სამინისტროს სამედიცინო დეპარტამენტის მრჩევლის, ტუბერკულოზის პროგრამის კოორდინატორის კახა იმხნელის განცხადებით, გამოკვლევა პენიტენციური სისტემის ყველა დაწესებულებაში ჩატარდება. გამოკვლეული 1500-ზე მეტი პატიმრიდან ტუბერკულოზით დაავადებული აღმოჩნდა 56 პირი, რომლებიც ქსნის ტუბერკულოზით დაავადებულთა სამკურნალო დაწესებულებაში მოათავსეს. შარშან მკურნალობა 458 ტუბერკულოზით დაავადებულს ჩაუტარდა, მათგან ექვსი დაიღუპა. წლეულს ამ დაავადებით ორი ადამიანი გარდაიცვალა. **მედია-ნიუსი.**

■ ■ ■

თბილისი. „პატრიოტთა კავშირისა" და იუსტიციის სამინისტროს შორის არსებული სასამართლო დავის განხილვა თბილისის საოლქო სასამართლოში 11 აპრილს დაიწყება.

სასამართლოში „პატრიოტთა კავშირი" იუსტიციის სამინისტროს რეგისტრაციაში არგატარების გამო ედავება. არარეგისტრირებულმა პარტიამ სარჩელი თბილისის მთაწმინდა-კრწანისის რაიონის სასამართლოში შეიტანა, თუმცა მოსამართლე ვაჟა ფუხაშვილმა საქმე საოლქო სასამართლოს პრეროგატივად მიიჩნია. **მედია-ნიუსი.**

■ ■ ■

თბილისი. თელავის რაიონის პოლიციამ დააკავა სოფელ რუისპირში მცხოვრები, 28 წლის მამუკა ტარულაშვილი, 28 წლის დათო დალაქიშვილი და 22 წლის გია ყაზარაშვილი, რომლებმაც ახმეტის რაიონის სოფელ ხორხელში მცხოვრებ ვანო წითელაურს „ვაზ-2105" მარკის ავტომანქანა მოსტაცეს. **მედია-ნიუსი.**

■ ■ ■

თბილისი. ზესტაფონის რაიონის სისხლის სამართლის სამძებროსა და სხვა შესაბამისი სამსახურების თანამშრომლებმა დააკავეს ყაჩაღობისათვის თბილისის ვაკე-საბურთალოს შს სამმართველოს მიერ ძებნილი, 36 წლის გიორგი წაქაძე, რომელიც 2001 წლის 17 მარტს თავს დაესხა თბილისში მდებარე შპს „ჯეოსელის" ოფისს და ცეცხლსასროლი იარაღის მუქარით გაიტაცა 6 ათასი ლარი. **მედია-ნიუსი.**

■ ■ ■

თბილისი. სისხლის სამართლის სამძებროს მთავარი სამმართველოს ორგანიზებულ დანაშაულთან ბრძოლის სამმართველოსა და სამეგრელო-ზემო სვანეთის სამხარეო შს მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა დააკავეს ქურდობისთვის ინტერპოლის რუსეთის ეროვნული ცენტრალური ბიუროს მიერ ძებნილი, მრავალჯერ ნასამართლევი, 41 წლის ბესიკ ხვიტია. **მედია-ნიუსი.**

დღეს 9 აპრილია

მაკა ჭაიანი

მომავალ წელს 1989 წლის 9 აპრილი 15 წლისთავს მოითვლის. საბჭოური "მრგვალი თარიღების" ინერციით მომუშავე ჩვენი ხელისუფლებისთვის, შეიძლება, ის დღე უფრო დატვირთული იყოს. შეიძლება, იმ დღისთვის ქალაქში ამდენი ხნის დანაპირები ძეგლიც დაიდგას. 15 წელი ხომ, რაც უნდა იყოს, მრგვალი თარიღია - საუკუნის მეექვსედი. საქართველოში, როგორც ჩანს, ნაწრთობი გამონათქვამებიც ცვდება - ეროვნულ გმირებს ძეგლებს სიკვდილის შემდეგაც აღარ უდგამენ.

"**იცით, რა ხდება ბაქოში 20 იანვარს? მთელი აზერბაიჯანი განიცდის!** - ჰყვება "სოციალური დაცვის საქართველოს საქველმოქმედო ფონდი 9 აპრილი"-ს თავმჯდომარე ვაჟა მამულაშვილი. - **ჩვენ ყოველ წელს ჩავდივართ იქ იმ დღეებში მონაწილეობის მისაღებად, ისევე, როგორც მათი დელეგაცია ჩამოდის აქ 9 აპრილის აღსანიშნავად. მთელს აზერბაიჯანში დროშებს ძირს უშვებენ, იხურება კინოთეატრები, რესტორნები, კაფეები, ტელევიზია მთლიანად მაშინდელ მოვლენებს აშუქებს. 150-ივე საფლავი ერთად აქვთ გაკეთებული, თეთრი მარმარილოთი მოპირკეთებული. ძეგლზე აღარაფერს ვამბობ. ალიევი არა მარტო ქვეყნის მთავრობის, ელჩების თანხლებით მიდის პატივის მისაგებად, შემდეგ უზარმაზარ საკონცერტო დარბაზში იკრიბებიან და კიდევ ერთხელ უყურებენ კინოქრონიკას. დავიწყებული იქ არც გარდაცვლილები არიან და არც დაზარალებულები. გარდა იმისა, რომ 250 დოლარის ეკვივალენტ ერთჯერად დახმარებას იღებენ, 50-დოლარიანი პენსია აქვთ, მათთვის უფასოა საქალაქო ტრანსპორტი, გათავისუფლებულები არიან გადასახადებისგან, წელიწადში ერთხელ კი შეუძლიათ უფასოდ იმგზავრონ მატარებლით, გემით და თვითმფრინავით, აზერბაიჯანული კომპანიების მიერ განხორციელებულ რეისებზე... მესმის, რომ აზერბაიჯანი მდიდარი ქვეყანაა, მაგრამ იმას რა ვუყოთ, 20 იანვრის მოსაგონებლად ხალხი რაიონებიდან სპეციალურად რომ ჩადის ბაქოში?..**"

9 აპრილს დაინვალიდებულებს 35-ლარიანი პენსია აქვთ, დაღუპულების ოჯახების შრომისუუნარო და არასრულწლოვან წევრებს - 14-14 ლარი. წელიწადში ერთხელ ამ უკანასკნელთ ფულადი დახმარებაც ეძლევათ საფლავების მოსაწესრიგებლად. ამისთვის ცენტრალური ბიუჯეტი 22 ათას ლარს გამოჰყოფს და ეს, დაახლოებით, 1000 ლარს უდრის ოჯახზე. 9 აპრილს დაზარალებულებს შეღავათი ეძლევათ ელექტროენერგიის, კომუნალური გადასახადების გადახდისას, 40 კუბური მეტრი ბუნებრივი აირის საფასურს მათ მუნიციპალიტეტი უფარავს, 870 კუბური მეტრისას - სახელმწიფო. პარლამენტის მიერ შემუშავებული და 1999 წლის 30 აპრილს მიღებული სპეციალური კანონის მიხედვით, წელიწადში ერთხელ მათ უფასო დასვენებაც ეკუთვნით, თუმცა ამ მუხლის განხორციელება წლიდან წლამდე სულ უფრო პრობლემური ხდება.

"**ჩვენთან აღრიცხვაზე 1800-მდე ადამიანია. კანონის მიხედვით, დასვენება ყოველ მათგანს ეკუთვნის. გასულ წელს კი 154 საგზური მოგვცეს. როგორ გავანაწილოთ ეს 154 საგზური, როდესაც 250 მარტო 1-2-3 ჯგუფის ინვალიდი გვყავს?** - კითხულობს ვაჟა მამულაშვილი. - **წერილით მივმართეთ სახელმწიფო მინისტრს, ახლა მასთან შეხვედრაც გვინდა. თუ საკითხი არ გადაწყდა, შეიძლება, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს წინააღმდეგ სასამართლოში სარჩელიც აღვძრათ, რადგან იგი კანონს არ ასრულებს.**"

ამ სამინისტროს გათვლებით, დასასვენებელი საგზურებით მხოლოდ 9 აპრილს დაზარალებულთა უზრუნველსაყოფად ყოველწლიურად 400 ათასამდე ლარია საჭირო. სახელმწიფოს ასეთი ვალდებულება კიდევ ოთხი კატეგორიის ადამიანების მიმართ აქვს აღებული, ოღონდ მის შესასრულებლად საჭირო თანხებს არ გამოჰყოფს. მეტიც - ამცირებს მას. 2001 წელს საკურორტო პროგრამის განსახორციელებლად 300 ათასი ლარი იყო გათვალისწინებული, 2002 წლისთვის - 200 ათასი, წელს - 100 ათასია. ამ 100 ათასიდან რამდენი საგზური შეხვდებათ 9 აპრილს დაზარალებულებს, ჯერ არავინ იცის.

აქ დიდი ხანია ძეგლი უნდა იდგეს

მათ ის ჰუმანიტარული დახმარებაც მოაკლდათ, რომელსაც 1989 წლიდან, შემდგომი ხუთი წლის განმავლობაში სხვადასხვა ჰუმანიტარული ორგანიზაციებიდან საკვების თუ მედიკამენტების სახით იღებდნენ. ახლა მათ მხოლოდ "ამქორი" ამარაგებს გარკვეული სახის წამლებით. ძვირადღირებული სამედიცინო გამოკვლევები - ტომოგრაფია, ექოსკანირება და ა.შ. 9 აპრილს დაზარალებულებს უფასოდ აღარ უტარდებათ. უფასო კონსულტაციები და "მსუბუქი" სამედიცინო მანიპულაციები - სულ ეს არის, რასაც მათ სახელმწიფო ახლა სთავაზობს. ფონდის თავმჯდომარის მონაცემებით კი, აღრიცხულთა შორის უკვე 26 ადამიანი გარდაიცვალა, ძალიან ბევრი ფსიქიატრიულ მკურნალობას გადის.

სახელმწიფოს გულგრილობა, მოსახლეობის საერთო გაჭირვებაში ჩაკარგული საკუთარი პრობლემები მათ, ბუნებრივია, აღელვებთ, მაგრამ ამაზე მეტად გულს ის ტკენთ, რასაც ახსნას ვერ უძებნიან. სიტყვებით ეს ასე გადმოიცემა: "**რაც უნდა უცნაურად ჟღერდეს, ის დღეები ბედნიერების დღეებიც იყო - მაშინ ქართველი ქართველს სულს უბერავდა, ეფერებოდა... დღეს ეს დამოკიდებულება აღარ არის, ერთმანეთს დავერიეთ, არაფერს ვუთმობთ... ნეტა იმ დროს, როცა ერთად ვიყავით - მაშინ ვერანაირი მტერი ვერ მოგვერეოდა.**"

www.24hours.ge 24 B

ნომრის პერსონა

არჩევნები ამ ხელისუფლებას პენსიაში გაისტუმრებს

არჩევნების წინ, როგორც წესი, საზოგადოებას მუდმივ ასორტიმენტს სთავაზობენ - ცუდ ხელისუფლებასა და კარგ ოპოზიციას. ჩვენთან, საქართველოში საქმე ასე ერთმნიშვნელოვნად არ არის. უკანასკნელი 10-12 წლის განმავლობაში საზოგადოებას უწევს არჩევა ცუდსა და უარესს შორის. ისიც სათქმელია, რომ რაც დრო გადის, ხალხი ამ არჩევანს არათუ იმედით, სულ უფრო პესიმისტურად უყურებს. ოპოზიციას გაერთიანება ხელისუფლებამ დაასწრო. ახლა გამარჯვებისთვის ბრძოლის გარდა ოპოზიციას არანაკლებ მნიშვნელოვანი საქმის მოგვარება მოუწევს - დაღლილი და იმედგაცრუებული ხალხის საარჩევნო ყუთთან მიყვანა. შევარდნაძის დაუსრულებელ ეპოქაში თაობები დაიკარგა. საბედნიეროდ, როგორიც უნდა იყოს ხელისუფლება, თაობა მაინც მოვა. სწორედ ახალ პოლიტიკოსთა თაობას მიეკუთვნება "გაერთიანებული დემოკრატების" გენერალური მდივანი გოკა გაბაშვილიც.

მაია ჭალაგანიძე

- "მსხვილ გადამხდელთა კავშირში" გამართულ გახმაურებულ შეხვედრაზე ბიზნესის საკითხები პოლიტიკურში გადაიზარდა. ბადრი პატარკაციშვილმა, რომელიც აქამდე ღიად არ საუბრობდა თავის პოლიტიკურ სიმპათია-ანტიპათიებზე, მხარი დაუჭირა თქვენს პარტიას. თავად "გაერთიანებულ დემოკრატებს" რა დამოკიდებულება აქვს ამ განცხადებასთან და როგორ უნდა წავიკითხოთ ის?

- ტელევიზიით გასული სიუჟეტით თუ ვიმსჯელებთ, მას ეს განცხადება საკუთარი ინიციატივით არ გაუკეთებია. ეს იყო პასუხი ჟურნალისტის კითხვაზე.

რა თქმა უნდა, შემიძლია, ამას სხვასავით კუდი გამოვაბა და ვთქვა, რომ ეს არის მყარი კავშირი, რომელიც მჭიდრო თანამშრომლობაში გადაიზრდება, მაგრამ ამას არ გავაკეთებ, რადგან ამგვარი თანამშრომლობის არანაირი ნიშანი არ არსებობს. ეს არის კონკრეტული ადამიანის მიერ კონკრეტულ შეკითხვაზე გაცემული კონკრეტული პასუხი. როდესაც ის საარჩევნო ურნასთან დადგება, ბუნებრივია, როგორც რიგითი ამომრჩეველი, ამ დასახელებული ორი პარტიიდან ("ახლები" და "გაერთიანებული დემოკრატები") ერთ-ერთს შემოხაზავს.

- ამ შეხვედრიდან (სადაც ხელისუფლების კურსი გააკრიტიკეს) გამოსულმა ბიზნესმენებმა, მოგვიანებით, საჯაროდ განაცხადეს, რომ არასდროს წავლენ პრეზიდენტის კურსის წინააღმდეგ. ოპოზიციური პარტიებისადმი სიმპათიის დაფიქსირება არ ნიშნავს ამ კურსიდან გადახვევას?

- იქ მყოფი ბიზნესმენებისა და თავად "ახლების" პოზიციებიც არ ემთხვევა ერთმანეთს. ყოველ კონკრეტულ ადამიანს შეუძლია, რაღაცაში მხარი დაუჭიროს პოლიტიკურ ძალას და რაღაცაში - არა.

- გერგეთის ქუჩაზე გამართული შეხვედრა არის თუ არა ტესტი იმის გასარკვევად, თუ რამდენად არის საზოგადოება მზად ბიზნესმენთა, მემარჯვენე ძალთა ხელისუფლებაში მოსასვლელად?

- ამ შეხვედრის შესახებ პარტიაშიც ვისაუბრეთ. ჩემთვის ეს იყო ხელისუფლების კრიზისის აპოთეოზი. შევარდნაძეს დიდი ხანია დაუპირისპირდა ხალხის უმრავლესობა. ახლა მას ის წრე განუდგა, რომელიც მისი ტრადიციული მხარდამჭერი იყო - მცირე და საშუალო ბიზნესი კარგა ხანია, დაპირისპირებულია ხელისუფლებას და ახლა დიდი ბიზნესიც დაუპირისპირდა. ანუ - ყველა, ვინც კი ამ ქვეყანაში რამეს აკეთებს, ხვდება, რომ ამ ხელისუფლების პირობებში არაფრის კეთება არ შეიძლება. ეს არის ყველაზე აშკარა ნიშანი იმისა, რომ ეს ხელისუფლება აბსოლუტურად რესურსამოწურული და უსუსურია.

ამას ე.წ. სახელისუფლო რესურსის საოცარი კონსოლიდაცია მოჰყვა. მიუხედავად იმისა, თუ რა წინააღმდეგობები იყო ჟორბენაძესა და მამალაძეს, ახალ კომპონენტ აკაკი ჩხაიძეს, ვანო ზოდელავასა და ჟორბენაძეს შორის - ყველაფერი გვერდით გადაიდო და ითქვა - ერთ მხარეს არის ხალხი, ფული, სიმართლე და მეორე მხარეს ვართ ჩვენ - ადმინისტრაცია, ბიუროკრატები, გამგებლები, გუბერნატორები, სახელმწიფო მინისტრი - და ჩვენ ვაპირებთ, დავამარცხოთ დანარჩენი საქართველო. ხელისუფლებისგან გარიყულ ძალებს (მცირე, დიდი ბიზნესი, შემოქმედებითი ხალხი, სტუდენტობა) რა ურთიერთობა აქვთ ერთმანეთთან, ეს კიდევ ცალკე საკითხია, მაგრამ ვფიქრობ, რომ საზოგადოებამ ეს გამოწვევა უნდა მიიღოს და კონსოლიდებურად დადგეს.

კომუნისტურ-ბიუროკრატიული აპარატი საბრძოლველად გაერთიანდა და ერთ მუშტად შეიკრა. ზუსტად ასევე უნდა გადავდოთ ამბიციები, დაპირისპირებები და ერთ მუშტად შევიკრათ.

- დიახ, ხელისუფლებამ გაერთიანება დაგასწროთ. იქნება თუ არა სახელისუფლო ბლოკის შექმნა ბიძგი ოპოზიციის გასაერთიანებლად, ამ გზაზე არსებულ წინააღმდეგობებს ეს გადაგალახვინებთ?

- ყველა პარტია ცალ-ცალკე ხვდება, რომ პირველი ამოცანა ძლიერი, კონსოლიდირებული ბლოკის შექმნაა. სათითაოდ ბევრმა შეიძლება გადავლახოთ საარჩევნო ბარიერი, პარლამენტში შევქმნათ ფრაქციები, მაგრამ ეს, პრაქტიკულად, ქვეყანაში სურათს არ შეცვლის.

ჩვენი ფუნქციაა არსებული სისტემის დემონტაჟი და პარალელურად, ახალი, ცივილური სისტემის შექმნა. ჩვენი მიზანია, არ შეიქმნას ახალი შევარდნაძე. ერთ პიროვნებაზე, ერთ მმართველზე ორიენტირებული სისტემა ამ ქვეყნისთვის მიუღებელია. საჭიროა კოალიცია, სხვადასხვა ძალების გაერთიანება და რაც მთავარია - საერთო ხედვა. ბუნებრივია, ამას საუბარი და კონსულტაციები სჭირდება.

- ეს საუბრები არ დაწყებულა?

- ეს საუბრები მიმდინარეობს. გვაქვს ძალზე აქტიური კონსულტაციები "ნაციონალებთან", არის საუბრები "ახლებთან", "ტრადიციონალისტებთან." ვსაუბრობთ "დემარშისტების" ფორმატითაც... რამდენიმე მსხვილი ძალა მსჯელობს იმის შესახებ, რომ კონსოლიდირებული გამოსვლა მოხერხდეს.

- "ახლები" აცხადებენ, რომ გაერთიანებაში შესვლას არ აპირებენ...

- რასაკვირველია, მათ არჩევნებზე დამოუკიდებლად გამოსვლა ურჩევნიათ. ეს არის ერთი პარტია, რომელიც არჩევნებზე გადის და ან მოიპოვებს წარმატებას, ან - ვერა. ასევე ურჩევნია ყველა პარტიას, რომ არჩევნებში დამოუკიდებლად გაიმარჯვოს.

არავის ჭკუას არ ვასწავლი, მაგრამ საჭიროა, დავინახოთ რეალობა. ვერც ერთი ცალკე აღებული ოპოზიციური პარტია მნიშვნელოვნად ვერ შეცვლის სიტუაციას. რა თქმა უნდა, ხმებს მოვიპოვებთ, ფრაქციებსაც შევქმნით, მაგრამ ის პარლამენტი დღევანდელისგან პრინციპულად განსხვავებული არ იქნება. თუკი საერთო ხედვის ჩამოყალიბება ვერ მოვახერხეთ და ისევ მივეცით შანსი ქვემო ქართლისა და სხვა გუბერნატორებს, სახელმწიფო და სხვა მინისტრებს, რკინიგზისა და სხვა დეპარტამენტების ხელმძღვანელებს, რომ ამ ქვეყანაში ყველას უთხრან "არა" და მხოლოდ თავად მართონ ქვეყანა, ეს ამ ხელისუფლებისთვის გაწეული კარგი სამსახური იქნება. ასეთ შემთხვევაში სუსტი ოპოზიცია ვყოფილვართ - ცალ-ცალკე ვიბრძოლებთ, არ მოვყვებით ერთმანეთის ლანძღვას, რადგანაც ერთი მოწინააღმდეგე გვყავს და, გარკვეულწილად, სინქრონულად ვიმუშავებთ, მაგრამ დიდი ოპოზიციური კოალიციის გარეშე სერიოზულ შედეგს ვერ მივაღწევთ.

- ოპოზიციისთვის რა იქნება არჩევნებში ასე საჭირო ფინანსური დასაყრდენი და შეძლებთ თუ არა წინააღმდეგობის გაწევას სახელისუფლო ბლოკისთვის, რომელიც ადმინისტრაციულადაც და ფინანსურადაც თქვენზე გაცილებით უკეთეს პირობებშია.

- ახლავე მინდა დავარწმუნო ხელისუფლების მხარდამჭერი პოლიტიკური ჯგუფები და ფრაქციები, რომ ამ არჩევნებში ადმინისტრაციული რესურსები გადამწყვეტი აღარ იქნება. არ ვაპირებთ, შევეგუოთ იმას, რომ ცხვირჩამოშვებულები ვიდგეთ და ვუყუროთ, როგორ გააყალბებენ საარჩევნო უბნებს და ოლქებს. არჩევნები ხელისუფლების შესაცვლელად დიდი სახალხო მოძრაობა იქნება. მობილიზებული იქნება მთელი საზოგადოება, ოპოზიცია და იმის გაკეთებას, რასაც ისინი აპირებენ - არანაირი რესურსი არ ეყოფა. თუ გაუჩნდებათ სურვილი, რომ ომზე წავიდნენ - როგორც რუსთავში ადგილობრივი არჩევნებისას გააკეთეს - ეს მათი მხრიდან ყველაზე უგუნური ნაბიჯი იქნება.

- მაგრამ, რუსთავი მათ გაუვიდათ. რატომ გგონიათ, რომ აღარ გაიმეორებენ?

- მომავალი საპარლამენტო არჩევნები ოპოზიციისთვის და საზოგადოებისთვის გამოცდა იქნება. ამომრჩეველთან მუშაობის პოლიტიკური გამოცდილება ოპოზიციას გაცილებით დიდი აქვს, ვიდრე ხელისუფლებაში შემორჩენილ ფსევდოპოლიტიკურ ძალებს.

სახელისუფლო ბლოკში სერიოზული პოლიტიკური ძალა არ არის. იქ არის ქვემო ქართლის გუბერნატორი, სახელმწიფო მინისტრი, რკინიგზის დეპარტამენტის უფროსი. იქ შემავალი ერთადერთი პარტია სოციალისტურია და რა წარმატებებს აღწევს არჩევნებზე, ყველამ კარგად იცის. ისინი პოლიტიკურ მუშაობას ვერ გაშლიან.

ბლოკს შეუძლია პირადად მოთხოვოს გუბერნატორებსა და გამგებლებს, რომ საკუთარი თავით აგებენ პასუხს არჩევნების წარმატებაზე, მაგრამ ეს თავები ვერაფერს გახდებიან.

- დღეს ნებისმიერ ბიზნესში შეიძლება ჩრდილოვანი მხარის გამოძებნა და ამას სახელისუფლო ძალები სათავისოდ გამოიყენებენ.

- ამათი, რეალურად, აღარავის - არც ბიზნესმენებს, არც გამგებლებს, არც მერებს და ა.შ. აღარ ეშინიათ. ეს ადამიანები, ვისი იმედიც ხელისუფლებას აქვს, ამ ქვეყანაში ცხოვრობენ და უნდა იცხოვრონ. შეიძლება დღეს პატაკს აბარებენ, რომ ამას და ამას გააკეთებენ, მაგრამ თავისუფლად შეიძლება, საკუთარი ვალდებულებები სრულიად შეგნებულად არ შეასრულონ. პოლიტიკური პარტიის მუშაობა ისიც არის, რომ დავარწმუნოთ პროკურორები, პოლიციელები, მეწარმეები - ნუ მიიღებენ მონაწილეობას ხელისუფლების ბინძურ თამაშში. ჩვენ ამას მოვახერხებთ.

გოკა გაბაშვილი

როცა ხელისუფლება ადამიანებს ეუბნება, თქვენ ყმები ხართ და ჩვენ - ბატონებიო - ხალხი აღარ ელის არჩევნებს და თავად წყვეტს საკუთარი ქვეყნის ბედს

- გავიწყდებათ, რომ საუბრობთ უკვე ჩამოყალიბებულ კორუმპირებულ სისტემაზე - გამგებლებზე, პროკურორებზე, პოლიციელებზე და ა.შ.

- ყველა დაინახავს, რომ ოპოზიციის სახით ხელისუფლების პრეტენდენტობაზე ბევრად უფრო სერიოზული კანდიდატი იქნება, ვიდრე დღევანდელი ხელისუფლებაა. საქართველოში მცხოვრები ადამიანების უმრავლესობას, 90 პროცენტს, ხელისუფლებას ოპოზიცია ურჩევნია. რაც შეეხება 10 პროცენტიან სახელისუფლო რესურსს, გპირდებით, რომ არც აქ იქნება კონსოლიდირებული მუშაობა.

- რამდენად გადამწყვეტი მნიშვნელობა ექნება ფულს ამ არჩევნებში და რა ფინანსებს დაეყრდნობა ოპოზიცია?

- ფინანსები არჩევნებში დიდ როლს თამაშობს, მაგრამ, ეს არ იქნება ის არჩევნები, სადაც ფინანსებს გადამწყვეტი მნიშვნელობა ექნება. ეს არჩევნები ხელისუფლების ცვლის არჩევნები იქნება და პოლიტიკური იდეები და აგიტაცია ბევრად დიდ როლს ითამაშებს, ვიდრე ლამაზი კლიპები, ბროშურები და პლაკატები. ძირითად როლს პოლიტიკური ფაქტორი ითამაშებს და არა ფული.

აბსოლუტურად ყველა ბიზნეს-ასოციაცია, ბიზნეს-გილდია, ინტერესთა ჯგუფები - ვისაც გინდათ დაელაპარაკეთ - ყველამ იცის, რომ ეს ხელისუფლება შესაცვლელია.

- თუ დაგითვლიათ, 235 მანდატიდან რა ერგება ოპოზიციას?

- კონკრეტული პროგნოზი ძალზე ძნელია. ერთი რამის თქმა კი შეიძლება - გაერთიანების შემთხვევაში, ოპოზიცია ბევრად მეტ ადგილს მოიპოვებს, ვიდრე ცალ-ცალკე ოპოზიციური ფრაქციების ჯამი. გაერთიანებულმა ოპოზიციამ ის უნდა გაითვალოს, რომ უმრავლესობა მოვიპოვოთ - 118 ხმა და ცოტა მეტი, მაჟორიტარების ჩათვლით.

- სახელმწიფო მინისტრმა ტელევიზიით განაცხადა, რომ ეს პარლამენტი გაყალბებით არის მოსული და შეიძლება მისი ლეგიტიმურობის საკითხი დადგეს. თუ ასეა, ამ პარლამენტის მიერ დამტკიცებული მთავრობისა და თავად სახელმწიფო მინისტრის კანონიერების საკითხიც დადგება დღის წესრიგში. ეს სერიოზული განცხადებაა. არის ეს მუქარა?

- ამ თემის წამოწევა მთავრობის მხრიდან, მართლაც, უგუნურებაა. პარლამენტს ძალზე ცოტა დრო აქვს დარჩენილი და მისი ერთადერთი დარჩენილი ფუნქცია შემდეგი არჩევნების მომზადება, საარჩევნო კანონის მიღებაა.

საქართველოში დარღვევების გარეშე არც ერთი არჩევნები არ ჩატარებულა და ეს ყველამ იცის. მაგრამ, ამ ქვეყანას ჰყავს პრეზიდენტი, რომელიც არის კონსტიტუციური უფლებებისა და ინსტიტუტების გარანტი. რასაც ავთო ჟორბენაძე ამბობს, პირდაპირ არის შევარდნაძის საიმპიჩმენტო თემა. ეს საუბარი ახლანდელი პარლამენტის ლეგიტიმურობით არ ამოიწურება. ალბათ, საუბარია 2000 წლის არჩევნებზეც, რომელიც, საერთაშორისო ექსპერტების აზრით, ყველაზე მძიმე არჩევნები იყო. ეს სერიოზული ბრალდებაა და ოპოზიციის ჩირქის მოცხებით არ დამთავრდება. ეს საკითხი არ შეიძლება ჰაერში დაიკიდოს. უნდა გამოვიძიოთ 1999 წლის არჩევნები (მით უფრო, რომ დარღვევების შესახებ სახელმწიფო მინისტრიც აცხადებს) და, პირველ რიგში, უნდა გავარკვიოთ იმ პირის პასუხისმგებლობის საკითხი, ვინც არჩევნების კონსტიტუციურად ჩატარების გარანტია.

ბატონი ავთო მიჩვეულია განცხადებების გაკეთებას და შემდგომ ამ განცხადებების უკან წაღებას. ასე იყო ადგილობრივი არჩევნების დროს, როდესაც მასთან ოპოზიციის წარმომადგენლები მივიდნენ და უთხრეს, რომ უბნებზე საარჩევნო სიები არ იყო გამოკრული. დარღვევების თავიდან ასაცილებლად არჩევნების ერთი კვირით გადადება შესთავაზეს. ჟორბენაძემ უპასუხა, რომ არჩევნების ნორმალურად ჩატარებაზე პასუხისმგებელი არის მთავრობა. როცა ყველამ ნახა, რომ 2 ივნისს არჩევნები ნორმალურად არ ჩატარდა, მთავრობამ ეს გადააბრალა ცესკოს, პარტიებს და ა.შ. არჩევნების თემასთან ასეთი ხუმრობა ადვილი არ არის და თუ სახელმწიფო მინისტრი პარლამენტის ლეგიტიმურობას აყენებს ეჭვქვეშ, რასაკვირველია, ეს საიმპიჩმენტო თემა, პარლამენტის დღესვე დათხოვნის წინაპირობა და რიგგარეშე საპარლამენტო და საპრეზიდენტო არჩევნების მოთხოვნის თემაა. ბატონი ავთოს განცხადება ზუსტად ასე გავიგე.

- სიტუაცია იძაბება და რაც უფრო გვიახლოვდება არჩევნები, უფრო მეტ მოულოდნელობებს უნდა ველოდოთ. რამდენად რეალურია არჩევნების გადადება, მით უფრო, რომ ხელისუფლების მხრიდან ამ თემაზე საუბარი დაიწყო.

- ნებისმიერი ასეთი საუბარი პროვოკაციულია. საქართველოს კონსტიტუციაში მითითებულია არჩევნების ვადები. გარდა ამისა, საზოგადოება და ეს ქვეყანა ელის ამ არჩევნებს. გადადებაზე ლაპარაკი არ შეიძლება, რადგან ეს ხელისუფლება არჩევნებმა უნდა შეცვალოს. ნებისმიერი საბაბითა და გართულებებით არჩევნების გადადებას ოპოზიცია არ დაუშვებს. ამ არჩევნებმა ეს ხელისუფლება პენსიაში უნდა გაისტუმროს.

- შეიძლება თუ არა მორიგ ძალადობად იქცეს ხელისუფლების მიერ ახალი საარჩევნო კანონის პარლამენტში განსახილველად შემოტანა?

- რასაკვირველია, ხელისუფლება, თემატური უმრავლესობის დახმარებით, შეეცდება "გააძვრინოს" პარლამენტში რაღაც მოდელი, რის მიხედვითაც ცესკო-ში მხოლოდ თავად იქნებიან, დამკვირვებლებს მუშაობას შეუზღუდავენ და ა.შ. საარჩევნო კანონის განხილვის პროცედურა არჩევნებზე ნაკლები არ იქნება. თუ ოპოზიციურმა პარტიებმა დაინახეს, რომ ხელისუფლება ცდილობს, დღესვე ჩაშალოს არჩევნები და დღესვე უთხრას საზოგადოებას - არ აგარჩევინებთ ხელისუფლებასო - ნებისმიერ საზოგადოებას და პოლიტიკურ ძალას არ რჩება სხვა გზა გარდა იმისა, რომ ქუჩის აქციებს მიმართოს. სამოქალაქო პროტესტს ძალზე ბევრი ფორმა აქვს. როცა ხელისუფლება ადამიანებს ეუბნება, თქვენ ყმები ხართ და ჩვენ - ბატონებიო - ხალხი აღარ ელის არჩევნებს და თავად წყვეტს საკუთარი ქვეყნის ბედს.

- ხელფასების 115 ლარით გაზრდაზე მხარდაჭერის სანაცვლოდ, "გაერთიანებულმა დემოკრატებმა" "აღორძინებას" თავისუფალი ეკონომიკური ზონის საკითხში მხარდაჭერა აღუთქვეს. როგორ მოიქცევით, როცა ეს საკითხი მართლა დადგება კენჭისყრაზე?

- ჩვენ შევთანხმდით, რომ თეზ-ის საკითხის განხილვისას "დემოკრატები" თავიდანვე პოლიტიკურად უარყოფითად არ მიუდგებიან საკითხს. ჩვენ მათთან ერთად სერიოზულად ვიმუშავებთ ამ კანონზე. ამ კანონს ჩვენი მხრიდან არანაირი წინასწარ განზრახული უარყოფა არ დახვდება. შევეცდებით, კანონპროექტი იმ კონდიციამდე მივიყვანოთ, რომ ჩვენმა ფრაქციამ მას ხმა მისცეს. პირობას შევასრულებთ.

- მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს ხელისუფლება ვერ აკონტროლებს ტერიტორიის ნახევარს და კიდევ არსებობს ცხელი წერტილები?

- ყველა იმ დეტალზე, რაც შეიძლება დისკომფორტს უქმნიდეს ქვეყნის საერთო სიტუაციას და პოლიტიკურ კონტექსტს, რაც თეზ-ისთვის თეორიულად მიუღებელი იქნება, "აღორძინებას" ვთხოვთ, რომ არ ჩაიდოს კანონპროექტში. კანონს ჩვენი ქვეყნისთვის მისაღები ფორმა უნდა ჰქონდეს. თუ ეს მოხერხდა, გადაწყვეტილებას მხარს დავუჭერთ.

- დავუშვათ, ოპოზიცია არჩევნებში დამარცხდა. რა ელის ჩვენ ქვეყანას?

- სახელისუფლო ბლოკის გამარჯვება შეუძლებელია.

მამალაძე, ჩხაიძე, შევარდნაძე, ჟორბენაძე - არიან ადამიანები, რომელთაც ძალზე მაღალი უარყოფითი რეიტინგი აქვთ, უფრო სწორად, მოსახლეობაში რეიტინგი საერთოდ არ გააჩნიათ. ხალხი მათ არ ენდობა. თავისი ნებით არც ერთი ადამიანი არ მისცემს ხმას ამ ბლოკს. მათ მხოლოდ და მხოლოდ ტოტალური გაყალბების იმედი აქვთ და არ მჯერა, რომ ეს ქვეყანა ამას შეეგუება.

თუ ჩვენი საზოგადოება ამას შეეგუა, ქვეყანას ეყოლება ხელისუფლება, რომლისთვისაც არც ერთ ადამიანს ხმა არ მიუცია.

სამართლიანი არჩევნების პირობებში, ისინი ბარიერს ვერ გადალახავენ.

- ამ ჭიდაობაში ქვეყანა ზიანდება. ისეთი სურათი დახატეთ, რომ ნებისმიერი წესიერი ადამიანი უნდა გამოვიდეს კაბინეტიდან. რას ებღაუჭება ხელისუფლება?

- ეს არის ხელისუფლების სიტკბოების ვერშელევა. ძალზე სერიოზულ, დაგროვილ კაპიტალთან ვერშელევა, ქვეყნის საჭიროებისა და განვითარების ხაზის დაუნახაობა, საზოგადოებისთვის ანგარიშის გაუწევლობა...

ისე, შესაძლებელია, დარჩენილ ხანში მოხდეს სასწაული და მთავრობამ მუშაობა დაიწყოს - ხალხს შუქი მისცეს, ხელფასები გაუზარდოს, გამოასწოროს ეკონომიკური მდგომარეობა, გააჩინოს სამუშაო ადგილები... ეს რომ გააკეთოს, შეიძლება, რეიტინგმა ერთიდან 45-ზე აიწიოს. ამის მაგალითები მსოფლიოში არის. მაგრამ, როდესაც ქვეყანა ჩაბნელებულია, როცა ხელისუფლებამ პენსიების 3 ლარით და ხელფასების 5 ლარით გაზრდა ვერ შეძლო, როცა ყველა მიმართულებით აბსოლუტური ქაოსია - რისი იმედი უნდა ჰქონდეს, არ მესმის.

- შევარდნაძემ განაცხადა, რომ არ აპირებს კურსის შეცვლას. თქვენი აზრით, რამდენად ემთხვევა შევარდნაძის მომავალი საქართველოს მომავალს?

- მართალი გითხრათ, ყოველთვის შევარდნაძის ისტერიული განდიდების და ლანძღვის წინააღმდეგი ვიყავი. შევარდნაძის მთავარი პრობლემა არის ის, რომ გამოკვეთილად ვერ ვიტყვით, რა არის მისი კურსი. რას დავარქვა შევარდნაძის საგარეო კურსი - რჩეულიშვილს თუ იმას, რომ პრეზიდენტის პრესსამსახური ავრცელებს განცხადებას, სადაც ევროსაბჭო ლამის საქართველოს მტრად არის შერაცხული...

- რას ამბობს გერმანიაში ჩვენი ელჩი, კოტე გაბაშვილი, რა არის შევარდნაძის საგარეო კურსი?

- გერმანიასთან მიმართებაში საგარეო კურსი გამოკვეთილია - ეს არის ორმხრივი თანამშრომლობა. მამაჩემისგან ვიცი, რომ გერმანიასთან ურთიერთობას ამ წლების განმავლობაში ცვლილება არ განუცდია.

რაც შეეხება ურთიერთობას რუსეთთან და აშშ-სთან. ჩვენ უნდა ვაღიაროთ, რომ საგარეო კურსიდან ბევრი რამ ექნება გასათვალისწინებელი ახალ ხელისუფლებას - წვრთნისა და აღჭურვის პროგრამა, ურთიერთობა ნატო-სთან და ევროპულ სტრუქტურებთან... მაგრამ ამას ექსკლუზიურად შევარდნაძის კურსს ვერ დავარქმევდი. ეს ყოველთვის იყო და არის იმ ტიპის ოპოზიციის კურსი, რომელსაც მე წარმოვადგენ.

ამავდროულად, არ მესმის, რას ნიშნავს სახელისუფლო ბლოკში "რუსეთი ჩემი მეზობელია"-ს ავტორის ყოფნა. რუსეთთან მიმართებაში ის კაპიტულანტური პოზიცია, რაც მუდამ აქვთ სოციალისტებს - არის კურსი? იქნება ჩვენი კურსი ნატო-სთან ურთიერთობა ხვალ, როდესაც რჩეულიშვილებისა და მამალაძეების ზეობას გვპირდება პრეზიდენტი?! არ ვიცი.

შიდა პოლიტიკაში რა კურსზე შეიძლება იყოს საუბარი, როდესაც მთელი ხელისუფლება კორუფციაზე დგას? მთავრობა ისტერიული გაღიზიანებით ხვდება ნებისმიერ სოციალურ იდეას და ენერგეტიკულ პრობლემებზე პასუხისმგებლობას აბსოლუტურად სერიოზულად ჰკიდებს სტუდენტთა 10 კაციან ჯგუფს, რომელმაც 1987 წელს სვანეთის მთებში ჩაატარა მიტინგი (ხუდონჰესს ვგულისხმობ). ოღონდაც ოპოზიციას თითიდან გამოწოვილი არგუმენტები მიაწებონ - მზად არიან, ხარაკირი ჩაიტარონ...

- არჩევნებამდე კიდევ რა სიურპრიზებს უნდა ველოდოთ?

- ოპოზიციაში კონსულტაციები მიმდინარეობს. სიახლეები, ბუნებრივია, იქნება. არჩევნებამდე ძალზე ცოტა დრო დარჩა. ოპოზიციის უპირველესი ამოცანაა, შეთანხმდეს საერთო ხედვაზე, ამ ხედვის გარშემო დაირაზმოს და ეს ხელისუფლება ჩამოაშოროს მართვის სადავეებს.

ნინო ქათამაძე თუ "მელოდია არტი"

თამარ სუხიშვილი

გუშინ "შერატონ მეტეხი პალასში" მომღერალ ნინო ქათამაძისა და მისი პროდიუსერის - ირაკლი ნადარეიშვილის პრესკონფერენცია გაიმართა. პრესკონფერენციაზე უამრავმა ხალხმა მოიყარა თავი, რადგან თემა, რომელსაც ეს პრესკონფერენცია ეძღვნებოდა, საკმაოდ ხმაურიანი გახლდათ; კიდევ უფრო ხმამაღლა ჟღერდა ის საკონფერენციო ბიულეტენი, წინასწარ რომ გავრცელდა მასმედიის წარმომადგენლებში: "პრესკონფერენციის თემაა ახალი ტექნოლოგიები ქართველი ვარსკვლავების დასაძირად და მათი კარიერის გასანადგურებლად; ბატონი ბადრი პატარკაციშვილის პარტნიორები შოუბიზნესში ცდილობენ ნინო ქათამაძის პროფესიული ასპარეზიდან ჩამოშორებას; "მელოდია არტის" არაპროფესიონალიზმი საფრთხეს უქმნის ქართულ ესტრადას.

პრესკონფერენციის გამართვის მიზეზი ერთი კონკრეტული ფაქტი გახდა. ნინო ქათამაძემ და მისმა პროდიუსერმა ირაკლი ნადარეიშვილმა (რომელიც თებერვლიდან ნინოს პროდიუსერია) ახალი პროექტის განხორციელება გადაწყვიტეს, რაც მოიცავდა ალბომის გამოშვებას, საიმიჯო, სარეკლამო და PR-კამპანიების წარმოებითურთ. თებერვალშივე ნინო ქათამაძეს კომპანია "მელოდია არტის" წარმომადგენელი დაუკავშირდა და შესთავაზა ალბომის გამოშვება "მელოდია არტის" ეგიდით. "მელოდია არტი" ნინო ქათამაძეს სრულ ფინანსურ მხარდაჭერას დაჰპირდა. პირველი შეხვედრის შემდეგ ნინომ თავი აარიდა კომპანიის წარმომადგენლებთან უშუალო ურთიერთობებს და თავის პროდიუსერს მიმართა. როგორც ირაკლი ნადარეიშვილი ამბობს, "მელოდია არტისთვის" მომღერლის პროდიუსერის არსებობა მოულოდნელი აღმოჩნდა – "ეს იყო არასასურველი მოულოდნელობა". მერე კი კომპანია მასთან მეგობრული ურთიერთობების დამყარებას შეეცადა. საბოლოოდ ნინო ქათამაძემ და ირაკლი ნადარეიშვილმა პროექტი წარადგინეს.

რაც შეეხება თვითონ ახალი ალბომის პროექტს, პროდიუსერის თქმით, ის ძალიან მნიშვნელოვანია და მარტო საქართველოს შოუბაზარზე არ არის გათვლილი.

12 თებერვალს "მელოდია არტმა" მომღერალი და პროდიუსერი დაარწმუნა იმაში, რომ ამ ალბომის გამოშვებისა და დაფინანსების დიდი სურვილი ჰქონდა. ამ დროისათვის პროექტის მხარდამჭერთა შორის უკვე იყვნენ კომპანიები "მაკა ასათიანი" და "ისი პარი", "მელოდია არტი" გარკვეული ყოყმანის შემდეგ მათ მონაწილეობაზე დათანხმდა. მომღერალმა და პროდიუსერმა, რომლებიც უკვე დარწმუნებულნი იყვნენ დაპირებული დაფინანსების მიღებაში, ალბომის ჩაწერა დაიწყეს (როგორც ამბობენ, საკუთარი ხარჯებით). პარალელურად მიმდინარეობდა მოლაპარაკებები "მელოდია არტთან" ხელშეკრულების პირობების თაობაზე. ამ პერიოდში "მელოდია არტმა" მოულოდნელად მოითხოვა დაფინანსების სხვა წყაროებთან ფინანსური მოლაპარაკებების გაწყვეტა. ეს მოთხოვნა ნინო ქათამაძესა და ირაკლი ნადარეიშვილს უცნაურად კი მოეჩვენათ, მაგრამ ბოლოს მაინც დათანხმდნენ. როგორც ქათამაძის პროდიუსერმა პრესკონფერენიცაზე განაცხადა, "მელოდია არტი" ყოველმხრივ აჭიანურებდა ხელშეკრულების გაფორმებას. დღეს ირაკლი ნადარეიშვილი მიზეზებს ასეთნაირად ხსნის: "როგორც ჩანს, კომპანიამ გადაწყვიტა ჩვენთვის ფინანსური პრობლემები შეექმნა, ნინო კი პროფესიული საქმიანობისთვის ჩამოეშორებინა."

ნინო ქათამაძე

ლევან ხერხეულიძის ფოტო

ასეა თუ ისე, "მელოდია არტის" დირექტორის მოადგილე თიკა რუხაძე სხვადასხვა მიზეზებით არიდებდა თავს პროდიუსერთან შეხვედრას, ხან უცხოელი სტუმრები მოიმიზეზა, ეს "უცხოელები" კი, როგორც ირაკლი ნადარეიშვილი ამბობს, დათო საყვარელიძე და მისი თანაშემწე აღმოჩნდნენ.

21 მარტს ირაკლი ნადარეიშვილმა ძლივძლივობით გამოითხოვა ხელშეკრულება და ხელი მოაწერა; "მელოდია არტმა" ხელშეკრულების ორივე ეგზემპლარი თავისთან დაიტოვა, რათა მათზე დირექტორს - ჯუმბერ ბერაძეს მოეწერა ხელი, რომელიც იმ პერიოდში თბილისში არ იმყოფებოდა. თუმცა, მეორე მხარემ კონტრაქტს არც ბერაძის დაბრუნებისას მოაწერა ხელი. მიზეზად შიდა ორგანიზაციულ პრობლემებს ასახელებდნენ. ამის მერე ერთი კვირა გავიდა და პროდიუსერს უკვე ეჭვი გაუჩნდა, რომ "მელოდია არტის" გეგმებში საერთოდ არ შედიოდა ნინოს ალბომის დაფინანსება, ამიტომ წერილობითი თხოვნით მიმართა "მელოდია არტის" დირექტორს და საქმის ვითარება გააცნო. "მე ვთხოვე, ერთი დღის ვადაში გაერკვიათ პროექტის ბედი, რადგან უკვე დიდი ხარჯი იყო გაწეული და მუშაობის გაგრძელება შეუძლებელი ხდებოდა, თუ აღებულ ვალდებულებებს არ შეასრულებდნენ, – ამბობს ირაკლი ნადარეიშვილი, - 2 აპრილს საკმაოდ ცინიკური წერილობითი პასუხი მივიღეთ: ვიცი, რომ ფინანსური პრობლემები შეგექმნათ, ჩვენ გადავწყვიტეთ, შევწყვიტოთ პროექტთან დაკავშირებული ყოველგვარი ურთიერთობებიო. მიზეზი ასეთი იყო: "ჩვენი მუშაობის სტილი არ ემთხვევა თქვენს მოთხოვნებს".

პროდიუსერის შეფასება ასეთია: "ბადრი პატარკაციშვილის პარტნიორებისთვის ნინო ქათამაძე არასასურველი შემსრულებელია, რადგან ის კონკურენტუნარიანი მუსიკოსია. დაპირებულ კონტრაქტზე უარის თქმით, მათ სურდათ აეძულებინათ მომღერალი, ყველას ჩამოშორებოდა, მისულიყო მათთან და ეთქვა, მე ყველანაირ პირობებზე თანახმა ვარო."

პრესკონფერენციაზე "არტ-იმედსაც" გადასწვდნენ. როგორც ნინო ქათამაძის პროდიუსერი ამბობს, ბატონი ბადრი დიდ თანხას ხარჯავს, ქართულ შოუბიზნესში კი არაფერი კეთდება. "არტ იმედის" სტრატეგია ქართულ ესტრადას უქმნის საფრთხეს, ერთი-ორი წლის შემდეგ ქართულ ესტრადაში აღარაფერი შეიქმნება, იქნება ერთი კოალიცია, რომლის გარეთ დარჩენილი მუსიკოსები ან თავიანთ საქმიანობას თავს დაანებებენ ან საქართველოდან წავლენ: "არტ-იმედმა" უკვე მზა პროდუქტს მოჰკიდა ხელი, ახალი არაფერი გაუკეთებია, გარდა იმისა, რომ "არტ-იმედის" შემსრულებლები სხვა ტელეარხებიდან გააქრო; მსმენელს კი, რომელსაც, მაგალითად, მერაბ სეფაშვილის კონცერტზე წასვლა უნდა, აიძულებს, მასთან ერთად 25-მდე სხვა მომღერალსაც მოუსმინოს. ეს ყველაფერი მიზნობრივად ხორციელდება." ირაკლი ნადარეიშვილმა ბადრი პატარკაციშვილის მისამართითაც გააკეთა განცხადება: "რაღაცნაირად ზემოქმედება უნდა მოახდინოს თავის კომპანიებზე, რომ მათ პროფესიონალიზმის დამკვიდრებას შეუწყონ ხელიო".

"არტ-იმედის" წარმომადგენელმა, მუსიკათმცოდნე მაია დათუნაშვილმა, რომელიც, როგორც თავად აღნიშნა, დიდ პატივს სცემს ნინოს პროფესიონალიზმს ("ის ხომ ერთადერთი ადამიანია, ვინც ცოცხალ ჯგუფთან მუშაობს"), განაცხადა, რომ "არტ-იმედი" ამ კონკრეტულ შემთხვევაში არაფერ შუაშია; რაც შეეხება "არტ-იმედის" საქმიანობას, კომპანია მომღერლის მოთხოვნებს ახორციელებს.

ნინო ქათამაძემ, რომელიც ძალიან აღელვებული ჩანდა, "არტ-იმედთან" შეუმდგარ ურთიერთობაზეც ისაუბრა: "ძალიან მინდა გულწრფელად გაიგოთ, არ შეიძლება უარი ვთქვა იმაზე, რისი კეთებაც მინდა და არ შეიძლება უარი არ ვთქვა იმაზე, რისი კეთებაც არ მინდა. "არტ-იმედთან" ხელშეკრულებაზე ჩემი უარი მხოლოდ პირობებით არ იყო გამოწვეული (აქამდე არ მითქვამს და ახლა ვამბობ, რომ 600 დოლარი შემომთავაზეს), უბრალოდ, მათ არ იცოდნენ, რა უნდოდათ, მე კი კარგად ვიცოდი, რისი გაკეთებაც მინდოდა."

ევროსაბჭო კვლავაც დაგვეხმარება კულტურის სტრატეგიის განსაზღვრაში

ვერა ნეფარიძე

სტრასბურგში, ევროსაბჭოს კულტურის პოლიტიკის დეპარტამენტში "ეროვნული დებატების" შედეგებით კმაყოფილები არიან. ამის დასტურად, გუშინ კულტურის სამინისტროში გამართულ პრესკონფერენციაზე შეკრებილ ჟურნალისტებს ორ აპრილს სტრასბურგიდან გამოგზავნილი წერილის შინაარსი გაგვაცნეს. საქართველოში კულტურის სტრატეგიის განსაზღვრის მიზნით, ევროსაბჭოდან შემდეგი ჯგუფი მაისში ჩამოვა.

"დასკვნები ეროვნული დებატების შესახებ, ისევე, როგორც მიღებული საბოლოო დეკლარაცია, ჩვენს მიერ ორი წლის წინათ "სთეიჯის" პროექტის ფარგლებში დაწყებული კულტურის პოლიტიკის განხილვის პროცესის ძალზე ნაყოფიერი მიღწევა იყო", - ასეთია სტრასბურგიდან კულტურის მინისტრის სახელზე მოსული წერილის, ჩვენთვის ნაცნობი შინაარსის, ძირითადი განწყობა. მისი ავტორია კულტურის პოლიტიკისა და მოქმედების დეპარტამენტის დირექტორი, ვერა ბოლტო. რაც შეეხება 28-29 მარტს მიღებულ დეკლარაციას, სესილი გოგიბერიძის თქმით, ის საბოლოოდ შესწორდა იმ კომისიის მიერ, რომელიც კრწანისის სამთავრობო რეზიდენციაში გამართული დებატების ბოლოს კულტურის მინისტრმა შეარჩია. ამჟამად ეს კომისია სამუშაო გეგმად ისახავს სხვადასხვა სახელმწიფო სტრუქტურებთან თანამშრომლობას, რათა საბიუჯეტო განხილვებისა თუ უცხოელ პარტნიორებთან ურთიერთობისას, კულტურის პრიორიტეტულობა გათვალისწინებულ იქნას. ამის გამო, აღნიშნულ კომისიას საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე, კახა სიხარულიძე დაემატება, რადგან სესილი გოგიბერიძის თქმით: "საგარეო სტრატეგიაშიც უნდა იყოს ჩადებული, რომ კულტურა ჩვენთვის პრიორიტეტულია". იგივე კომისია, სავარაუდოდ, წლის ბოლოსთვის ქარტიის მომზადებასაც გეგმავს, რაშიც მათ ევროსაბჭოს ექსპერტებიც დაეხმარებიან.

უახლოეს მომავალში თბილისში ევროსაბჭოდან მორიგი ექსპერტების ჯგუფს ელიან. სტრასბურგიდან შემოთავაზებული წინადადების მიხედვით, ოთხკაციანი შემადგენლობა თბილისში 21-25 მაისს აპირებს ჩამოსვლას. სესილი გოგიბერიძის თქმით, რადგან ეს 26 მაისის წინა პერიოდია და ამ დღეებში გარკვეული ღონისძიებებია დაგეგმილი, ქართული მხარე ამ ვიზიტის გადავადებას შეეცდება. მაგრამ, პრობლემა ისაა, რომ ჯგუფის ერთ-ერთ წევრს, ჩარლზ ლენდრის მაისის ბოლოდან აღარ ეცლება. იგი ორი თვით ავსტრალიაში მიემგზავრება. ჩარლზ ლენდრი კი, სესილი გოგიბერიძის თქმით, საკმაოდ ანგარიშგასაწევი პროფესიონალია. "ჩემთვის ცნობილია მისი ლექციები, მსოფლიოს დიდ ქალაქებში (მაგალითად, მანჩესტერსა და გლაზგოში) მასთან კონტრაქტებს აფორმებენ და ძალიან არ მინდა, მისი აქ ჩამოსვლის შანსი ხელიდან გავუშვათ," - ამბობს კულტურის მინისტრი. ევროსაბჭოს აღნიშნული ჯგუფის ჩამოსვლის მიზანია, ამიერკავკასიის სამ ქალაქში ადგილობრივ ხელისუფლებას დაეხმაროს - შექმნას მოკლე, საშუალო და გრძელვადიანი კულტურული პროგრამები; ამ ჯგუფმა უნდა შეიმუშაოს წინადადებები ურბანული კულტურული სტრატეგიისათვის, რისთვისაც მათ თანამშრომლობა მოუწევთ ქალაქის კულტურის საქალაქო სამსახურთან. ვიზიტის დროს გათვალისწინებულია ექსპერტთა შეხვედრები ადგილობრივი ხელისუფლების, არასამთავრობო სექტორისა და კულტურის სფეროს წარმომადგენლებთან.

საქართველოს კულტურული ოფიციოზი, ევროსაბჭოდან მოწვეული ექსპერტების გარდა, თანამშრომლობის გაგრძელებას აპირებს რუს კოლეგებთანაც. როგორც გუშინ სესილი გოგიბერიძემ გვითხრა, 17-20 აპრილს მოსკოვში დაგეგმილია ქართული დელეგაციის სტუმრობა. "24 საათი" იანვარში წერდა, რომ რუსეთის კულტურის მინისტრის შეთავაზების საფუძველზე, ქართული დელეგაცია იქ თებერვალში უნდა ჩასულიყო, მაგრამ ვიზიტი, გარკვეული მიზეზების გამო გადაიდო. დაგეგმილი შეხვედრა მიზნად ისახავს საქართველო-რუსეთს შორის კულტურულ სფეროში დადებული ხელშეკრულების (რომელსაც ორი წლის წინათ გაუვიდა ვადა) გაგრძელებას. "ჩვენთან შემოსულია ქართველი კულტურის მოღვაწეების წინადადებები რუსეთთან ურთიერთობების შესახებ და ჩვენ მათ აუცილებლად გავითვალისწინებთ," - ამბობს კულტურის მინისტრი მოსკოვში გამგზავრებამდე. თანამშრომლობის რა ფორმაზეა საუბარი ჩვენთვის, რასაკვირველია, ჯერჯერობით უცნობია. სესილი გოგიბერიძემ ერთი ის დააკონკრეტა, რომ რუსეთიდან გარკვეული წინადადებები არსებობს ქართულ კინოცენტრთან სათანამშრომლოდ, ამიტომაც სასურველია, რომ ქართულ დელეგაციაში კინოცენტრის წარმომადგენელიც იყოს.

შეავსეთ ანკეტა და გამოგვიგზავნეთ

გთხოვთ, შეავსოთ გარკვევით. ბლანკი უფასოა.

სამაუწყებლო კომპანია "რუსთავი 2" არ არის ვალდებული, გაცნობოთ მიიღებთ თუ არა მონაწილეობას შოუში "ხალხის პირისპირ". თქვენი შერჩევის შემთხვევაში, დაგიკავშირდებათ გადაცემის კოორდინატორი ამ ანკეტის შევსებით თქვენ ეთანხმებით შოუს "ხალხის პირისპირ" წესებსა და პირობებს.

ანკეტა გამოგვიგზავნეთ ფოსტით ან მოიტანეთ მისამართზე:

სამაუწყებლო კომპანია "რუსთავი 2",
ტელევიქტორინა "ხალხის პირისპირ",
ვაჟა-ფშაველას 45, 300077 თბილისი

კონკურსანტები ტელევიქტორინისთვის "ხალხის პირისპირ" შეირჩევიან ანკეტის საფუძველზე, ამიტომ გთხოვთ, ყურადღებით შეავსოთ ანკეტა.

გთხოვთ, დააკრათ ახლანდელი ფოტოსურათის, სასურველია ზომით 3/4, თუ ამ ზომის ფოტოსურათი არ გაქვთ, შეგიძლიათ დააკრათ ნებისმიერი ზომის, რომელზეც მხოლოდ თქვენ ხართ გადაღებული. ფოტოსურათზე სახე გარკვევით უნდა ჩანდეს. გთხოვთ, ფოტოსურათს უკან მიაწეროთ თქვენი სახელი და გვარი.

სახელი და გვარი

ოჯახური მდგომარეობა:
დაქორწინებული, დაუქორწინებელი, გაყრილი, ქვრივი

მისამართი:

შვილები: (თუ გყავთ)

საფოსტო ინდექსი:

განათლება:
საშუალო, უმაღლესი, ტექნიკური

საკონტაქტო ტელეფონის ნომრები:

პროფესია:

ასაკი:

სამუშაო ადგილი

დამხმარე კატეგორია: (მიუთითეთ კატეგორია, რომელშიც კარგად ერკვევით, შეგიძლიათ აირჩიოთ ნებისმიერი. მაგალითად, საფეხბურთო კლუბი "არსენალი" ან ევროპის ქვეყნების დედაქალაქები, ან 60-იანი წლების მუსიკა, და ა.შ.)

შინაური ცხოველები: (თუ გყავთ)

თქვენი ინტერესები და ჰობი:

შეხვედრიხართ თუ არა, პირადად, ცნობილ ადამიანს? ვის, სად და როდის?

როგორ გაატარებდით თქვენს იდეალურ დასვენების დღეს?

გიყვართ თუ არა მოგზაურობა? (თუ გიმოგზაურიათ საქართველოს გარეთ და სად?)

არჩევანი რომ გქონდეთ, რომელ ცნობილ ადამიანთან ისურვებდით შეხვედრას, სად წახვიდოდით მასთან ერთად და რატომ?

რომელი სატელევიზიო გადაცემები მოგწონთ და რატომ?

არჩევანი რომ გქონდეთ, სად წახვიდოდით სამოგზაუროდ და რატომ?

რომ შეგეძლოთ მხოლოდ ერთი რამის შეცვლა საკუთარ გარეგნობასა ან ხასიათში, რას შეცვლიდით და რატომ?

რომელია თქვენი საყვარელი მწერალი და საყვარელი ლიტერატურული ნაწარმოები?

გაქვთ თუ არა მიზანი, რომლის მიღწევაზეც ოცნებობთ?

რომ შეგეძლოთ მხოლოდ ერთი ნატვრის ასრულება, რას ინატრებდით და რატომ?

როგორი მუსიკა გიტაცებთ და თავად გაქვთ თუ არა მუსიკალური ნიჭი?

მიგიღწევიათ ან გაგიკეთებიათ თუ არა ისეთი რამ, რითაც ამაყობთ?

თქვენი აზრით, რომელ ზღაპრულ პერსონაჟს ჰგავხართ ყველაზე მეტად და რატომ?

რა ჟანრის ფილმები მოგწონთ და რომელია თქვენი საყვარელი ფილმები?

გაქვთ ან გქონიათ თუ არა რაიმე მეტსახელი? კონკრეტულად რა?

ფილმი რომ გადაეღოთ თქვენზე, რომელი ცნობილი მსახიობი შეასრულებდა თქვენს როლს?

გამოსულხართ თუ არა ტელევიზიით? (თუ კი, როდის და რა ამპლუაში?)

გაქვთ თუ არა უჩვეულო ნიჭი? (მაგალითად, შეგიძლიათ თუ არა სტვენით ბეთჰოვენის "მთვარის სონატის" შესრულება, ან ასკინკილით მარათონული დისტანციის გავლა?)

ყველაზე უხერხული სიტუაცია თქვენს ცხოვრებაში:

რატომ გინდათ მიიღოთ მონაწილეობა ჩვენს თამაშში?

უჩვეულო ან საინტერესო რამ თუ გადაგხდენიათ თავს? კერძოდ რა?

ყველაზე ცუდი სამუშაო თქვენს ცხოვრებაში:

დღეს რომ მოგცენ 2000 ლარი, რას გააკეთებდით?

ფეხბურთი

გეშინოდეთ: შტეფან ეფენბერგი მემუარების დაწერას აპირებს

შტეფან ეფენბერგი

ნინო პირველი

კოვზი ნაცარში ჩაუვარდა ყველას, ვისაც ეგონა, რომ ბუნდესლიგიდან და, საერთოდ, გერმანიიდან წასული შტეფან ეფენბერგი სამუდამოდ დაივიწყებდა წარსულს და დიდი ხნის წინ მომხდარი უსიამოვნებების გამო არავის მოსთხოვდა პასუხს. ბუნდესლიგის დატოვების შემდეგ "ეფე" ყოველგვარი შეზღუდვებისგან გათავისუფლდა, მას უკვე აღარაფრის ეშინია და თავისუფლად შეუძლია, გერმანული ფეხბურთის ნებისმიერი ავტორიტეტი გააკრიტიკოს. ვის ვის და, შტეფან ეფენბერგს კი ნამდვილად ბევრი რამ აქვს სათქმელი. საზოგადოების თვალში მას აქამდე ჭირვეული, მოურჯულებელი კაცის იმიჯი ჰქონდა. გულშემატკივართა უმრავლესობა ფიქრობდა, რომ "ეფე" იმსახურებდა ყველა იმ სასჯელს, რაც მას კარიერის განმავლობაში შეხვედრია: ნაკრებიდან გაგდებასაც, "ბაიერნიდან" მოკვეთასაც და ფულად ჯარიმებსაც. ეფენბერგი ხომ მუდამ ექსცენტრული იყო - ხან კორეელ გულშემატკივრებს სამი თითის კომბინაციას უჩვენებდა, ხან "რეალის" ფანებს აღიზიანებდა პროვოკაციული ქცევით, ხან გერმანელ უმუშევრებს აკრიტიკებდა - განძრევა ეზარებათ და სამუშაოს იმიტომ ვერ პულობენო. როცა "ეფემ" ექს-კოლეგას და მეგობარს თომას შტრუნცს ცოლი წაართვა, მთელი გერმანია მის მსაჯულად იქცა. ამ კაცის ატანა უკვე აღარავის შეეძლო. მას ხომ ყველაფერი ფეხებზე ეკიდა: ადმინისტრაციული ჩინოვნიკებიც, გერმანული ფეხბურთის ავტორიტეტებიც, კანონიც და ზნეობაც. ასეთები კი, გერმანიის მსგავს ქვეყნებში, როგორც წესი, არავის უყვარს.

ეფენბერგის სკანდალების დამაგვირგვინებელი აკორდი "ვოლფსბურგიდან" გაქცევა იყო. მთავარ მწვრთნელთან, იურგენ რიობერთან უთანხმოების გამო "ეფემ" სეზონის ბოლომდეც კი აღარ დაიცადა, აპრილშივე დაუქნია ხელი გაოგნებულ ვოლფსბურგელებს. ამიერიდან მის ცხოვრებაში ახალი ეტაპი იწყება: შტეფან ეფენბერგი კატარში მიდის, რათა კარიერის დასასრულს კიდევ რამდენიმე მილიონი დოლარი მიუმატოს თავის ქონებას. კატარის ჩემპიონატი სექტემბერში იწყება. მანამდე დიდი დროა. სულ უსაქმოდ რომ არ იყოს, ეფენბერგმა გადაწყვიტა, ავტობიოგრაფიული წიგნი დაწეროს. წარმოგიდგენიათ, რა უსიამო მოლოდინში იქნება ყველა, ვისაც კი ამ თავისნათქვამა ვარსკვლავისთვის ოდესმე რამე უწყენინებია?

ეფენბერგის წიგნი, სავარაუდოდ, 8 მაისს გამოვა და მას ასეთი სათაური ექნება: "მე ეს ყველას ვაჩვენე". ვის რა აჩვენა "ეფემ", ჯერჯერობით არ ვიცით, მაგრამ ერთი რამ ცხადია: ბერტი ფოგტსს, კარლ-ჰაინც რუმენიგეს, ლოთარ მათეუსს, თომას შტრუნცს და კიდევ ბევრ სხვას ეს ავტობიოგრაფიული ნაშრომი ნამდვილად ძალიან გააღიზიანებს. რატომ? მოდით, დეტალურად გავიხსენოთ ყველაფერი. დავიწყოთ ბერტი ფოგტსით, რომელიც ახლა შოტლანდიის ნაკრების თავკაცია და, ეფენბერგისა არ იყოს, ისიც მთელ გერმანიაზეა განაწყენებული. 1994 წელს ბერტი ფოგტსი გერმანიის ნაკრების ხელმძღვანელი იყო, "ეფე" კი - ნაკრების წევრი. ეფენბერგისთვის პირველივე ამერიკული მატჩი საბედისწერო აღმოჩნდა: გერმანია-სამხრეთ კორეის მატჩში "ეფემ" გულშემატკივართა ტრიბუნას უხამსი ჟესტი უჩვენა, რის გამოც ბერტი ფოგტსმა ის ნაკრებიდან გააგდო და სამშობლოში დააბრუნა. მას შემდეგ "ეფეს" ეროვნულ გუნდში აღარ უთამაშია. ლოთარ მათეუსი "ეფეს" მეგობრად კი თვლის თავს, მაგრამ თავის მემუარებში ეფენბერგი მას, ალბათ, არც ისე კარგად მოიხსენიებს, რადგან ამ ორ ფეხბურთელს შორის "ბაიერნშიც" არსებობდა უთანხმოება და მიუნხენური კლუბის დატოვების შემდეგაც. "ვოლფსბურგში" მოთამაშე "ეფეს" მათეუსი გამუდმებით აკრიტიკებდა, რაც ეფენბერგს, ალბათ, ჯერ არ დავიწყებია. უსიამოვნებები არ ასცდება არც "ბაიერნის" ბოსს, კარლ-ჰაინც რუმენიგეს, რომელმაც თავისი ფეხბურთელის დაცვა არ ისურვა. 2002 წლის გაზაფხულზე, როცა "ეფემ" "პლეი ბოისთვის" მიცემულ ინტერვიუში გერმანელი უმუშევრები სიზარმაცისთვის გააკრიტიკა და ლამის მთელი გერმანია გადაიკიდა, რუმენიგემ შარში გახვევა არ მოინდომა და საზოგადოებისგან შერისხული "ეფე" უყოყმანოდ გაუშვა გუნდიდან. მას შემდეგ, რაც "ეფემ" ცოლ-შვილი მიატოვა და კლაუდია შტრუნცი შეუყვარდა, მოტყუებულ ქმარს, ანუ თომას შტრუნცს, "ეფესთან" არაერთხელ მოსვლია უსიამოვნება. ეფენბერგი აპირებს, წიგნში ყველას აუხსნას, თუ რატომ დაშორდა მარტინას და რატომ გრძნობს თავს კარგად კლაუდიასთან. მათი პირადი ურთიერთობის დეტალების საჯაროდ აფიშირება, რა თქმა უნდა, არც მარტინას გაახარებს. ასე რომ, "ეფეს" ექს-მეუღლეც იმათ სიაშია, ვისაც წიგნის გამოსვლა კარგს არაფერს მოუტანს.

სამაგიეროდ, მშვიდად იქნება ის კაცი, ვინც ეფენბერგი აიძულა, ბუნდესლიგიდან წასულიყო - "ვოლფსბურგის" თავკაცი, იურგენ რიობერი, "ეფეს" წიგნში არ მოხვდება. როცა რიობერმა გაიგო, რომ ეფენბერგს ავტობიოგრაფიის დაწერა ჰქონდა განზრახული, გესლიანად განაცხადა: ალბათ, ბუნდესლიგიდან წასვლაც იმიტომ უნდოდა, რომ განაწყენებული კაცის სახე მიელო და ყველა გაელანძღაო, რაზეც "ეფემ" ირონიულად განაცხადა: რიობერს შეუძლია, არ ინერვიულოს, ის ჩემს წიგნში მოხვედრის ღირსი ნამდვილად არ არისო: "ის, რა ხმებსაც რიობერი ავრცელებს, მორიგი დეზინფორმაციაა. ჩემს წიგნში მას ცალკე თავი არ დაეთმობა, რიობერის გარეშეც ბევრი რამ მაქვს მოსაყოლი. როცა მახსენდება, როგორი იყო ჩემი კარიერა, "ვოლფსბურგიდან" წასვლა სკანდალად სულაც არ მიმაჩნია. იურგენ რიობერი შემიძლია დავამშვიდო: მას ჩემს წიგნში არ ვახსენებ. ის ნამდვილად არ არის ასეთი მნიშვნელოვანი ფიგურა", - რიობერს ვალში არ დარჩა "ეფე".

წიგნის გამოსვლამდე ერთი თვე დარჩა. ყველას ცნობისმოყვარეობა ჰკლავს: არავინ იცის, რა მოუვა თავში გადარეულ "ეფეს", ვის გაუხდის საქმეს სასაცილოდ. ვნახოთ, რამდენად ნიჭიერი მწერალი აღმოჩნდება სკანდალების დიდოსტატი...

მადრიდული ფიესტა

A1 გვერდიდან

მანჩესტერელთა შოტლანდიელმა მწვრთნელმა სერ ალექს ფერგიუსონმა კი ჩემპიონთა ლიგა მსოფლიო ჩემპიონატს შეადარა და თქვა, რომ მისი აზრით, ეს ტურნირი უფრო დიდია, ვიდრე მსოფლიო ჩემპიონატი, რადგან მსოფლიოს საუკეთესო ფეხბურთელები ევროპაში თამაშობენო. "როცა გუნდში ზიდანი, ფიგუ, რონალდო, რაული და რობერტო კარლოსი გყავს, ძნელია მოძებნო გასაღები მათ გასანეიტრალებლად," - ამბობს სერ ალექსი. ვისენტე დელ ბოსკე კი მოკლე და ლაკონური იყო: "ჩვენი მთავარი პრობლემა ჰოლანდიელი რუუდ ვან ნისტელროოი იქნება".

ბუნებრივია, რომ მწვრთნელებმა ყველაზე უკეთ იციან თავიანთი გუნდების შესაძლებლობები და ისინი ამჯერადაც მართლები აღმოჩნდნენ. ზიდანი, ფიგუ, რონალდო, რაული, რობერტო კარლოსი და რუუდ ვან ნისტელროოი ის პერსონაჟები იყვნენ, რომლებმაც გუშინდელ სპექტაკლში მთავარი როლი შეასრულეს. საინტერესო ის არის, რომ ფერგიუსონის გუნდს ცუდად არ უთამაშია. უბრალოდ "რეალი" იყო ძალიან ძლიერი და ამ მატჩში მთავარი როლი სწორედ ამ ფაქტორმა განაპირობა.

პირველი გოლი ფიგუს შედევრის ნაყოფია - ინგლისელთა საჯარიმო მოედნის მარცხენა კიდიდან მოჭრილი დარტყმით პორტუგალიელმა თავისი გუნდი დააწინაურა. მეორე გოლი რობერტო კარლოსსა და რაულს ეკუთვნის. მესამე კი ფიგუსა და რაულის შემოქმედების ნაყოფია. ორივე შემთხვევაში დამაგვირგვინებელი დარტყმა რაულმა შეასრულა.

ეს ამბები 49 წუთში მოხდა და "მანჩესტერ იუნაიტედი" კატასტროფის წინაშე აღმოჩნდა, მაგრამ სამიოდე წუთში ჰოლანდიელმა მაინც გააკეთა თავისი საქმე. ერთი ბურთი გაქვითა და ინგლისელებს იმედი დაუბრუნა. იმედი იმისა, რომ "მანჩესტერ იუნაიტედი" დაძლევს მადრიდულ ბარიერს და 28 მაისს "ოლდ ტრაფორდზე", ჩემპიონთა ლიგის ფინალში სწორედ ის ითამაშებს.

ეს-ეს არის ლუიშ ფიგუმ ანგარიში გახსნა

ვისენტე დელ ბოსკეს გუნდმა ბოლომდე ვერ გადაჭრა პრობლემა - საიმედოდ ვერ გაანეიტრალა თავისი უმთავრესი თავსატეხი რუუდ ვან ნისტელროოი და ამის გამო, დაისაჯა კიდეც. ჰოლანდიელი მადრიდელთათვის ყველა უსიამოვნების თავი და თავი იყო. ნისტელროოიმ სამჯერ სცადა ბედი. სამივეჯერ უაღრესად სახიფათოდ დაარტყა და ამათგან ერთხელ მიზანსაც მიაღწია. აშკარად ჩანდა, რომ "მანჩესტერ იუნაიტედს" აკლია ნისტელროოის დარი მეორე ფორვარდი, რომელიც ჰოლანდიელს სივრცეს გაუთავისუფლებდა და მეტოქის საჯარიმოსთან მეტი აქტიურობის საშუალებას მისცემდა.

ასეა თუ ისე, ყველაფერი მაინც "ოლდ ტრაფორდზე" გადაწყდება, მაგრამ ამთავითვე ნათელია, რომ "მანჩესტერ იუნაიტედს" სერიოზული პრობლემები ექნება. გუშინდელ მატჩში მეორე ყვითელი ბარათები მიიღეს განაპირა მცველმა გარი ნევილმა და ნახევარმცველმა პოლ სქოულზმა, რაც იმას ნიშნავს, რომ განმეორებით შეხვედრას ორივე ფეხბურთელი გამოტოვებს.

მეოთხედფინალის კიდევ ერთი მატჩი "ამსტერდამ არენაზე" გაიმართა, სადაც "აიაქსმა" "მილანს" უმასპინძლა. კახა კალაძეს ამ შეხვედრაში მონაწილეობა არ მიუღია. ქართველი მცველი თავის გუნდს სავარაუდოდ განმეორებით მატჩში დაეხმარება. თამაში ფრედ - 0:0 დამთავრდა, რაც მილანელთა შანსს ერთიორად ზრდის.

ანტიჩი იმედოვნებს, რომ ნედვედი ვერ ითამაშებს

მარჩელო ლიპის პირველი შეხვედრა "ბარსელონასთან"

ჩემპიონთა ლიგის დღევანდელ საღამოს იტალიურ-ესპანური დაპირისპირების მომსწრენი გავხდებით. დღეს გასამართ ორივე მეოთხედფინალურ მატჩში სწორედ იტალიური და ესპანური კლუბები შეხვდებიან ერთმანეთს, თანაც, ორივეში იტალიელები იქნებიან მასპინძლები. "იუვენტუსისა" და "ინტერის" მწვრთნელებისთვის დღევანდელი მატჩები უდიდესი მნიშვნელობისაა. მარჩელო ლიპისთვის ეს პირველი შეხვედრა იქნება "ბარსელონასთან", ხოლო "ინტერის" არგენტინელი მწვრთნელი, ჰექტორ რაულ კუპერი, კვლავ მოინახულებს თავის ყოფილ შეგირდებს.

აკა ტონია

იუვენტუსი - ბარსელონა

"იუვეს" მწვრთნელი, მარჩელო ლიპი, კმაყოფილი ჩანდა, როცა ჩემპიონთა ლიგის მეოთხედფინალური მატჩების კენჭისყრამ "იუვენტუსი" კატალონიურ "ბარსელონას" დაუპირისპირა. "შესაძლო მეტოქეებს შორის ყველაზე მეტად "ბარსელონასთან" მსურდა შეხვედრა. მე კმაყოფილი ვარ არა იმიტომ, რომ "ბარსას" სუსტ გუნდად ვთვლი, არამედ იმის გამო, რომ მთელი ჩემი სამწვრთნელო კარიერის განმავლობაში ამ კლუბს არასოდეს დავპირისპირებივარ. "ბარსელონა" უდიდესი გუნდია და მასთან შეხვედრა ძალიან მახარებს", - განაცხადა მაშინ ლიპიმ და ჟურნალისტებს საინტერესო მეოთხედფინალურ დუელს დაპირდა.

მაშ ასე, დღეს, საღამოს, მარჩელო ლიპი პირველად დაუპირისპირდება კატალონიელებს. იმედია, მისი სიტყვები გამართლდება და ჩვენ, მართლაც, საინტერესო მატჩის მომსწრენი გავხდებით.

მართალია, მარჩელო ლიპი ჯერ არ შეხვედრია "ბარსელონას", მაგრამ მის კლუბს აქვს ამის გამოცდილება, თუმცა, ძალიან მწარე. თასების მფლობელთა თასის 1991 წლის გათამაშების ნახევარფინალიდან ტურინელები სწორედ "ბარსელონამ" გამოთიშა. ასევე იყო 1986 წელს, როდესაც ეს ორი კლუბი ჩემპიონთა თასის მეოთხედფინალურ ეტაპზე შეხვდა ერთმანეთს – "იუვენტუსმა" ვერ შეძლო "ბარსას" დამარცხება და შემდეგ ეტაპზე კატალონიელები გავიდნენ.

მას შემდეგ დიდი დრო გავიდა, ბევრი რამ შეიცვალა. ესპანეთის ჩემპიონატში "ბარსელონა" მე-9 ადგილზეა, ხოლო "იუვენტუსი" - სერია A-ს ცხრილის სათავეში. მაგრამ ეროვნულ ჩემპიონატებსა და ჩემპიონთა ლიგას შორის საკმაოდ დიდი განსხვავებაა. აქ კი ესპანელები აშკარა უპირატესობას ფლობენ. ჩემპიონთა ლიგის მიმდინარე გათამაშებაში "ბარსელონას" ჯერ არც ერთი მატჩი არ წაუგია და მეოთხედფინალის საგზური დროზე ადრეც გაინაღდა. "იუვენტუსი" მსგავსი შედეგებით ნამდვილად ვერ დაიკვეხნის. ტურინელთა მეოთხედფინალში გასვლა კითხვის ნიშნის ქვეშ იდგა. საკმარისი იყო, "იუვენტუსს" "დეპორტივოსთან" ვერ მოეგო, რომ იტალიური კლუბი მეოთხედფინალებს მიღმა დარჩებოდა.

"სტატისტიკური უპირატესობის" მიუხედავად, "ბარსელონას" მცველი, კარლეს პიოლი, დღევანდელ მატჩზე ფრთხილად საუბრობს და არცთუ ისე ოპტიმისტურად არის განწყობილი. "ჩვენი მეტოქე ევროპის ერთ-ერთი საუკეთესო გუნდია, ამიტომაც ძალიან გაგვიჭირდება. ცხადია, ტურინში კარგი შედეგისთვის უნდა ვიბრძოლოთ, ამისთვის ყველაფერს გავაკეთებთ, მაგრამ, ვფიქრობ, საბოლოო შედეგი მხოლოდ ბარსელონაში, განმეორებით მატჩში გაირკვევა", - ამბობს პიოლი.

"იუვენტუსის" ვარსკვლავი, ალესანდრო დელ პიერო, თანაგუნდელებს თავდადებისკენ მოუწოდებს და "ბარსელონასთან" გასამართ ორ მატჩში წარმატების იმედი აქვს: "ცხადია, იმ ფორმას, რომელშიც ახლა ვართ, საუკეთესოს ვერ უწოდებ. საკმაოდ ბევრი შეცდომაც დავუშვით, მაგრამ ახლა იტალიის ჩემპიონატის ცხრილის სათავეში ვართ და ჩემპიონთა ლიგის საუკეთესო რვა გუნდს შორის მოვხვდით. სეზონი მთავრდება. მთელი ძალა უნდა მოვიკრიბოთ და ბოლომდე ვიბრძოლოთ. ვერ ვხედავ მიზეზს, რომელიც ნახევარფინალის გზაზე გადაგვეღობება". ცხადია, "იუვენტუსი" უძლიერესი გუნდია და "ბარსელონას" დამარცხებაც შეუძლია, თუმცა, ტურინულ კლუბს პრობლემებიც უხვად აქვს. შაბათს, "ტორინოს" წინააღმდეგ, სერია A-ს უკანასკნელ მატჩში, ტრავმა მიიღო დავიდ ტრეზეგემ. "იუვეს" ფრანგ თავდამსხმელს მარცხენა მხრის კუნთი დაეჭიმა და დღევანდელ მატჩში ვერ ითამაშებს. "იუვენტუსს", ცხადია, არც ჩილელი მარსელო სალასის იმედი უნდა ჰქონდეს. სალასის ტრავმა იმდენად სერიოზულია, რომ ის სეზონის ბოლომდე ვერ შეძლებს თამაშს. უკანასკნელ მატჩში მონაწილეობა არ მიუღია ლილიან ტურამს, თუმცა, უკანასკნელი ინფორმაციით, ის გამოჯანმრთელდა და "ბარსელონას" წინააღმდეგ ითამაშებს. "ტორინოსთან" შეხვედრაში, "იუვეს" ჩეხმა ნახევარმცველმა, პაველ ნედვედმა თეძოს ტრავმა მიიღო, რის გამოც ის გამოცვალეს. ითამაშებს თუ არა ნედვედი დღევანდელ მატჩში, ჯერ გაურკვეველია. ფეხბურთელი სამედიცინო შემოწმებას გაივლის და უშუალოდ მატჩის წინ გადაწყდება, ითამაშებს თუ არა ის "ბარსელონას" წინააღმდეგ.

კატალონიელთა დამრიგებელი, რადომირ ანტიჩი არ მალავს, რომ ძალიან გაუხარდება, თუ ნედვედი მოედანზე ვერ გამოვა. "ნედვედი ევროპის ერთ-ერთი საუკეთესო ფეხბურთელია. მას შეუძლია, არაფრისგან მომენტი შექმნას. ჩვენთვის უკეთესი იქნება, თუ სამშაბათს ნედვედი ვერ ითამაშებს", - განაცხადა ანტიჩმა.

თავად "ბარსელონას" მწვრთნელს, მარჩელო ლიპისგან განსხვავებით, ნაკლები პრობლემები აქვს. კითხვის ნიშნის ქვეშ დგას "ბარსას" ჰოლანდიელი მცველის, ფრანკ დე ბურის თამაშის საკითხი. ესპანეთის ჩემპიონატის უკანასკნელ მატჩში, "ვილიარეალის" წინააღმდეგ, დე ბურმა მარცხენა მუხლი იტკინა, თუმცა, "ბარსელონას" ექიმები ოპტიმისტურად არიან განწყობილი - დე ბური, ალბათ, მაინც შეძლებს თამაშს.

უმნიშვნელო ტრავმის გამო კვირას ვარჯიში გამოტოვა პატრიკ კლუივერტმა, მაგრამ ახლა მწყობრშია და დღეს საღამოს შეძლებს თამაშს.

ინტერი - ვალენსია

მას შემდეგ, რაც ჰექტორ რაულ კუპერი "ვალენსიადან" "ინტერში" გადაბარგდა, ამ ორი კლუბის დაპირისპირება განსაკუთრებულ ინტერესს იწვევს. მეორე წელიწადია, რაც კუპერი მილანურ კლუბს უდგას სათავეში და ამ ხნის მანძილზე მისი ახლანდელი კლუბი უკვე მეორედ ხვდება მის ყოფილ პირმშოს. "ინტერი" და "ვალენსია" UEFA-ს თასის შარშანდელი სეზონის გათამაშების მეოთხედფინალურ ეტაპზე შეხვდნენ ერთმანეთს და, ორი მატჩის ჯამში, გამარჯვება იტალიელებს ხვდათ წილად. თავად კუპერი აცხადებს, რომ თავის ყოფილ კლუბთან შეხვედრას საკმაოდ ცივი გონებით აღიქვამს და, პროფესიონალიზმიდან გამომდინარე, მხოლოდ "ინტერის" გამარჯვებაზე ფიქრობს. ასე იქნება დღეს საღამოსაც, დრო იცვლება – კუპერი ახლა "ვალენსიას" მეტოქედ იქცა და ყველაფერს გააკეთებს, რათა ესპანური კლუბი ჩემპიონთა ლიგის ნახევარფინალს მიღმა დატოვოს. მიუხედავად ამისა, ვალენსიელ გულშემატკივრებს ჯერ კიდევ არ სურთ იმ დროის დავიწყება, როცა კუპერი მათ საყვარელ კლუბს ხელმძღვანელობდა და დიდი წარმატებებიც მოჰქონდა მისთვის. არგენტინელი მწვრთნელის ხელმძღვანელობით "ვალენსია" ორჯერ გავიდა ჩემპიონთა ლიგის ფინალში, თუმცა, თასს ვერ დაეუფლა.

ამ დუელის ფავორიტად "ინტერი" ითვლება, თუმცა, ასეთ შეფასებას კატეგორიულად არ ეთანხმებიან "ვალენსიას" ფეხბურთელები და წარმატების დიდი იმედიც აქვთ. "ძალიან ცდებიან ისინი, ვინც "ინტერს" უდავო ფავორიტად ასახელებენ. ჩვენ არაერთხელ დავამტკიცეთ, რომ ნებისმიერი გუნდის დამარცხება შეგვიძლია. პირველ მატჩს სტუმრად ვატარებთ და მცირე უპირატესობა ესეც არის ჩვენთვის", - განაცხადა "ვალენსიას" კაპიტანმა, დავიდ ალბელდამ. ალბელდა მართალია: ვალენსიელებმა, მართლაც, არაერთი ფავორიტის ილუზია დაამსხვრიეს. "ინტერის" ვიცე-პრეზიდენტის, ჯიაჩინტო ფაკეტის აზრით, ჩემპიონთა ლიგის წლევანდელ გათამაშებაში რომელიმე იტალიური გუნდი გაიმარჯვებს. ცხადია, მას დიდი იმედი აქვს, რომ ეს "ინტერი" იქნება. მილანელები ძალიან ფრთხილად უნდა იყვნენ, რომ არ გაიზიარონ "ლაციოს", "არსენალისა" და სხვა იმ გუნდების ბედი, რომელთაც თავის დროზე წინ გადაეღობა "ვალენსია".

"გაშინდისფრებული" შუშაკი გამარჯვებაზე ორიენტირებული ტაქტიკით

ახალი მწვრთნელის ორთვიანი კარტ-ბლანში

მიხეილ აბაიშვილი

საქართველოს ეროვნული გუნდის ერთკვირიანი "უთავობა" დასრულდა: ნაკრებს ახალი მთავარი მწვრთნელი, ხორვატი ივო შუშაკი უხელმძღვანელებს, ყოველ შემთხვევაში, ორი თვით მაინც.

ამასთან დაკავშირებით, გუშინ ფეხბურთის ფედერაციის ოფისში გაიმართა საპრეზენტაციო პრესკონფერენცია, რომლის დროსაც ფედერაციის ხელმძღვანელობამ მედიას ახალი, მაგრამ დროებითი მწვრთნელი წარუდგინა. "ეროვნულ ნაკრებს მომდევნო ორ მატჩში ივო შუშაკი უხელმძღვანელებს. მიმაჩნია, რომ ამ ცაიტნოტურ სიტუაციაში ეს ერთადერთი სწორი გადაწყვეტილებაა. მინდა, დიდი მადლობა გადავუხადო თბილისის "დინამოს" ხელმძღვანელობას, რომელმაც თავის მწვრთნელს არავითარი დაბრკოლება არ შეუქმნა და ყოველგვარი პირობების გარეშე მისცა მომდევნო ორი თამაშის განმავლობაში ნაკრების მთავარ მწვრთნელად მუშაობის უფლება. ასევე, მადლობას იმსახურებს თავად ივო შუშაკიც, რომელსაც არავითარი პირობები არ წამოუყენებია და სიამოვნებით დაგვთანხმდა ამ პოსტის დაკავებაზე", - განაცხადა სფფ-ს პრეზიდენტმა მერაბ ჟორდანიამ.

ნაკრების მთავარი მწვრთნელის პოსტის დაკავებით ძალზე კმაყოფილია თავად შუშაკი, რომელმაც ახალ ამპლუაში პრესისთვის პირველი განცხადება, ჟორდანიას მსგავსად, სამადლობელი სიტყვით დაიწყო. "უპირველეს ყოვლისა, დიდი მადლობა უნდა გადავუხადო საქართველოს სპორტის დეპარტამენტის თავმჯდომარეს, ირაკლი მეძმარიაშვილს და სფფ-ს ხელმძღვანელობას, რომ ასეთი პატივის – ეროვნული ნაკრების მთავარი მწვრთნელის პოსტის დაკავების ღირსად ჩამთვალეს. მით უმეტეს, რომ მომდევნო მატჩამდე ძალიან ცოტა დრო - სულ სამი კვირაა დარჩენილი. ასეთ ვითარებაში ნდობის გამოცხადება ძალზე დასაფასებელია. ამიტომ ფედერაციისთვის არავითარი პირობა არ წამომიყენებია. ამ საქმეში თანადგომა გამომიცხადა ჩემი კლუბის მთავარმა სპონსორმა, ბატონმა ბადრი პატარკაციშვილმა და მმართველებმა – დავით პეტრიაშვილმა და გია ფირცხალავამ, რაც იმას ადასტურებს, რომ "დინამოს" ხელმძღვანელობისთვის ეროვნული ინტერესები ყველა სხვა ინტერესზე მაღლა დგას. საქართველოში ჩამოსვლის დღიდან ქართული ფეხბურთის სამსახურში ჩავდექი და არც დღეის შემდეგ შეიცვლება რამე", - ამ სიტყვებით დაიწყო ივო შუშაკმა მოღვაწეობა ეროვნული ნაკრების მთავარი მწვრთნელის პოსტზე.

ხორვატი სპეციალისტის აზრით, ნაკრების მწვრთნელობა და "დინამოში" მუშაობა დიდ პრობლემებს არ შეუქმნის. "ჩემი აზრით, კაცმა მხოლოდ ერთი საქმე უნდა აკეთოს. თუმცა, ცხოვრებაში იქმნება სპეციფიკური სიტუაცია, როდესაც

ივო შუშაკის პირველი პრესკონფერენცია ნაკრების მწვრთნელის რანგში

ორი საქმე არათუ ხელს არ უშლის ერთმანეთს, არამედ, პირიქით – ეხმარება. მე 24 საათის განმავლობაში ფეხბურთით ვცხოვრობ. პირობას გაძლევთ, ისე არ მოხდება, რომ ჩემი ტვინის ერთი ნახევარსფეროთი "დინამოზე" ვიფიქრო, ხოლო მეორით – ნაკრებზე. გპირდებით: მთელ ჩემს ცოდნას, გამოცდილებას და ენერგიას მოვახმარ ორივე საქმეს. ამის გამოცდილება კი ნამდვილად მაქვს. 1998-2000 წლებში ვმუშაობდი ხორვატიის ახალგაზრდული ნაკრების მთავარ მწვრთნელად. ამავე პერიოდში მეკავა ზაგრების "დინამოს" მთავარი მწვრთნელის პოსტიც. ზაგრების "დინამომ" მოსალოდნელზე გაცილებით მაღალ შედეგებს მიაღწია, ხოლო ახალგაზრდულმა ნაკრებმა ევროპის ჩემპიონატის ფინალურ ეტაპზე თამაშის უფლება მოიპოვა", - იმედიანადაა შუშაკი.

ახალი მწვრთნელი ნაკრებში რევოლუციურ ცვლილებებს არ გეგმავს. "ძალიან ცოტა დროა იმისთვის, რომ კარდინალური რეფორმები გავატარო. რადიკალური ცვლილებების მომხრე არ ვარ. ფეხბურთელებსაც არ ვყოფ იმ ნიშნის მიხედვით, საქართველოში თამაშობს თუ უცხოეთში. გამოვიძახებ იმ ფეხბურთელებს, რომლებიც კონკრეტულ, ჩვენთვის საჭირო მომენტში უკეთეს სპორტულ ფორმაში იქნებიან. ყურადღებას მივაქცევ იმასაც, რომ ჩემი ფეხბურთელები ფსიქოლოგიური თვალსაზრისითაც საუკეთესოდ იყვნენ მომზადებული და ნებისმიერ მატჩში, ნებისმიერ მეტოქესთან მხოლოდ დადებითი შედეგისთვის იბრძოლონ", - ასეთია ახალი მწვრთნელის მუშაობის კრედო.

ხორვატი სპეციალისტი ნაადრევად მიიჩნევს იმაზე საუბარს, თუ როგორ ტაქტიკას და სტრატეგიას დაუპირისპირებს რუსეთის ნაკრებს: "შესაძლოა, ამ შეკითხვაზე თამაშის წინა დღესაც ვერ გიპასუხოთ. ტაქტიკას შევიმუშავებთ ჩვენი მომზადების დონის, მეტოქე ფეხბურთელების შესაძლებლობების, სხვა სუბიექტური და ობიექტური ფაქტორების გათვალისწინებით. კონკრეტულად მხოლოდ ერთი რამის თქმა შემიძლია: ნებისმიერ შემთხვევაში ჩვენი ტაქტიკა მოგებაზე იქნება ორიენტირებული."

შუშაკს სჯერა, რომ ქართულ ფეხბურთს დიდი პოტენციალი აქვს. "თანამედროვე ფეხბურთში ფავორიტის ცნება აზრს კარგავს. იმარჯვებს ის, ვინც გამარჯვებას მეტოქეზე მეტად მოინდომებს და ამისთვის თავს არ დაზოგავს. საქართველოში ჩამოსული არც ერთი გუნდი, რაც უნდა მაღალი კლასის ფეხბურთელებით იყოს დაკომპლექტებული, ფავორიტად ვერ ჩაითვლება. ქართულ ფეხბურთს აქვს იმის პოტენციალი, რომ ამ ქვეყნის ნაკრებმა ნებისმიერ მეტოქეს სერიოზული კონკურენცია გაუწიოს. შევეცდები, ეს დავამტკიცო", - დაპირებებს იძლევა შუშაკი.

აქვე ისიც უნდა ითქვას, რომ, მართალია, ფედერაციის ხელმძღვანელობა ამ წუთებშიც ეძებს იმ მწვრთნელს, რომელსაც რუსეთთან და ირლანდიასთან მატჩების შემდეგ ჩააბარებს ნაკრებს, მაგრამ არც ის არის გამორიცხული, რომ, კარგი შედეგის შემთხვევაში, შუშაკს უფრო გრძელვადიანი კონტრაქტის გაფორმება შესთავაზოს. მერაბ ჟორდანიას თქმით, ამ შეკითხვაზე პასუხის გაცემა ნაადრევია, მაგრამ გამორიცხული არაფერია. ფეხბურთის ფედერაციის ხელმძღვანელობა შუშაკის საქმეში ჩარევას არ აპირებს და მწვრთნელს მოქმედების სრულ თავისუფლებას ანიჭებს.

"ჩვენ არც ადრე ჩავრეულვართ მწვრთნელების საქმეში და არც ახლა ვაპირებთ", - ასეთია კარტ-ბლანში, რომელიც შუშაკს ჟორდანიამ ჯერჯერობით მხოლოდ ორ მატჩზე მისცა.

კალათბურთი

დარჩა ოთხი ვაკანსია

NBA რეგულარული ჩემპიონატი

შაბათი

ფინიქსი - მინესოტა	111:94
ატლანტა - მემფისი	97:91
კლივლენდი - ჰორნეთსი	79:76
ჩიკაგო - მილუოკი	117:115 (ოვერ ტაიმში)
დალასი - ორლანდო	108:90
კლიპერსი - ნიუ-იორკი	109:98

კვირა

სელტიკსი - ვაშინგტონი	98:99
ტორონტო - ნიუ-ჯერსი	87:96
ფილადელფია - საკრამენტო	81:97
დეტროიტი - სან-ანტონიო	83:89
ინდიანა - მაიამი	90:69
გოლდენ სტეიტი - დენვერი	106:99
ჰიუსტონი - ორლანდო	114:93
პორტლენდი - მინესოტა	78:97
სიეტლი - იუტა	82:80
ლეიკერსი - ფინიქსი	115:113

რეგულარული ჩემპიონატის დასრულებამდე ექვსი ტური დარჩა და პლეი-ოფში გამსვლელთა ნუსხაც თანდათან ივსება. ამ დროისთვის დარჩენილია ოთხი ვაკანსია. "დალას მავერიქსს" პირველობაში, ალბათ, ვერავინ შეეცილება, მაგრამ პლეი-ოფში რა მოხდება, ძნელი სათქმელია. ძლიერი კონკურენტებიდან "მავერიქსის" არავის ეშინია. დონ ნელსონის გუნდს კი შეუძლია, საშუალო დონის მეტოქესთან დამარცხდეს. ეს არის ტეხასური კლუბის ხიბლი და დალასელთა მწვრთნელს დონ ნელსონსაც ის აშინებს, რომ პლეი-ოფში სწორედ ეს ხიბლი გახდება "მავერიქსისთვის" ფატალური. მიუხედავად იმისა, რომ გუნდი დაცვაში აშკარად უკეთ თამაშობს, "დალასისთვის" ჩავარდნები არცთუ ისე იშვიათია. მაშინ, როცა ტახტის სერიოზული პრეტენდენტის მთავარი თვისება სტაბილურობაა.

"მავერიქსის" პერსპექტივა იქით იყოს და, NBA-ში გუშინ უმნიშვნელოვანესი მოვლენა მოხდა. თანამდებობიდან გადადგა მაიკლ ჯორდანისეული "ჩიკაგო ბულზის" ვიცე-პრეზიდენტი საკალათბურთო ოპერაციების დარგში ჯერი კრაუზე. გადადგომის მთავარ მიზეზად საქმიანობით გამოწვეული მუდმივი სტრესის ფონზე ჯანმრთელობის გაუარესება დასახელდა. გამოცდილი ჩინოვნიკი 1985 წლიდან უძღვებოდა კლუბის საკადრო პოლიტიკას და სწორედ მისი დამსახურებაა, რომ ასპარეზზე გამოვიდა ლეგენდარული "ბულზი", რომელმაც 90-იან წლებში ექვსჯერ მოიგო ჩემპიონის ტიტული. თუმცა, მრისხანე გუნდის დაშლაც მის სინდისზეა. 1998 წელს, მაიკლ ჯორდანის გუნდიდან წასვლის შემდეგ, კრაუზემ განიზრახა, მთლიანად გადაეხალისებინა კლუბი, რომელმაც ლეგენდარული "ბულზის" სრული კრახი გამოიწვია.

"მინესოტელი" მიკ უილკსისა და "პორტლენდელი" რაშიდ უოლესის ორთაბრძოლა

შაბათს "ხარებმა" მორიგი მარცხი იწვნია. "მილუოკის" წინააღმდეგ დრამატულ საშინაო მატჩში სტუმრებმა, რომლებიც პლეი-ოფისთვის ჯერ კიდევ იბრძვიან, მართალია, ოვერ ტაიმი, მაგრამ მაინც მოიგეს და ამით კიდევ უფრო დაამცირეს "ჩიკაგოს" ამბიციები. რაკი ამბიციები ვახსენეთ, ისიც უნდა ვთქვათ, შეძლებს თუ არა მაიკლ ჯორდანი, დარჩენილ დროში თავის შეგირდებს ნორმალური კალათბურთი ასწავლოს და პლეი-ოფის დარჩენილ საგზურს როგორმე ჩაეჭიდოს. ამ კითხვაზე პასუხი ყველაზე მეტად ვაშინგტონელ გულშემატკივრებს აინტერესებთ.

რაც შეეხება ვინს კარტერს, "ტორონტოს" ლიდერმა "ნიუ-ჯერსის" წინააღმდეგ შეხვედრაში მყესი დაიჭიმა და, სავარაუდოდ, სეზონის დარჩენილ მატჩებს გამოტოვებს. თუმცა, "ტორონტო" პლეი-ოფში ვერ მოხვდება. ასე რომ, კლუბის ხელმძღვანელობას შეუძლია, მშვიდად იყოს. ვინს კარტერს მხოლოდ ექვსი თამაშის გამოტოვება მოუწევს. რეგულარულ ჩემპიონატში კი დღეისთვის ასეთი მდგომარეობაა.

აღმოსავლეთ კონფერენცია

ნიუ-ჯერსი	77	48	29	62,34
დეტროიტი	76	47	29	61,84
ინდიანა	77	46	31	59,74
ფილადელფია	76	45	31	59,21
ჰორნეთსი	77	42	35	54,55
ბოსტონი	77	41	36	53,25
ორლანდო	77	39	38	50,65
მილუოკი	78	38	40	48,72
ვაშინგტონი	76	35	41	46,05
ნიუ-იორკი	77	34	43	44,16
ატლანტა	76	31	45	40,79
ჩიკაგო	77	27	50	35,06
ტორონტო	76	24	52	31,58
მაიამი	78	23	55	29,49
კლივლენდი	76	15	61	19,74

დასავლეთ კონფერენცია

დალასი	76	57	19	75,00
სან-ანტონიო	77	57	20	74,03
საკრამენტო	78	56	22	71,79
პორტლენდი	76	47	29	61,84
მინესოტა	78	48	30	61,54
ლეიკერსი	77	46	31	59,74
იუტა	77	45	32	58,44
ფინიქსი	76	40	36	52,63
ჰიუსტონი	77	40	37	51,95
სიეტლი	76	38	38	50,00
გოლდენ სტ.	77	37	40	48,05
მემფისი	77	26	51	33,77
კლიპერსი	76	24	52	31,58
დენვერი	77	17	60	22,08

შავი შრიფტით აღნიშნულია პლეი-ოფში გასული გუნდები

ფორმულა 1

"ფერარისთვის" ჩემპიონატი "იმოლადან" იწყება

გიგლა გურასპაული

ფორმულა 1-ის მესამე ეტაპზე ფერარელთა წარუმატებლობამ მიხაელ შუმახერსა და იტალიელ ჟურნალისტებს შორის ვითარება გაამწვავა. იტალიური პრესა "ფერარის" გერმანელ პილოტს უჯიგრობაში ადანაშაულებს. ამასთან, ვარაუდობს, რომ შუმახერისა და "ფერარის" გზებიც გაიყრება, თუ, რა თქმა უნდა, დროზე არ გამოფხიზლდა და წარუმატებლობას წერტილი არ დაუსვა. ერთი სიტყვით, მიხაელ შუმახერი არცთუ სახარბიელო მდგომარეობაშია. თუმცა, იმედს არ კარგავს და მიაჩნია, რომ მალე ყველაფერი მოგვარდება.

მზრუნველობა არც ახალ ბოლიდს მოაკლდება

მიუხედავად იმისა, რომ "ფერარის" სამშობლოში მიხაელ შუმახერს ალმაცერად დაუწყეს ყურება, გერმანელი პილოტის მენეჯერის, ვილი ვებერის თქმით, გერმანელი პილოტი კვლავაც იტალიელთა საჯინიბოში იასპარეზებს. მეტიც, ვებერის განცხადებით, შუმახერი "ფერარისთან" კონტრაქტს კიდევ ორი წლით გაიხანგრძლივებს.

"მიხაილს საკუთარი სამუშაო უყვარს. იგი სულით მებრძოლია. ასე რომ, უბრძოლველად იგი არსად წავა. "ფერარის" პრეზიდენტმა ლუკა დი მონტეძემოლომაც კონტრაქტის გაგრძელება შესთავაზა. წარუმატებლობის მიუხედავად, მიხაელი ომახიანადაა. პრესამ ტყუილად ხომ არ მონათლა "რკინის ადამიანად" და "უნერვო პილოტად".

შუმახერის მოწინააღმდეგეთა წისქვილზე ასხამს წყალს ფორმულა 1-ის ცნობილი ექსპერტი ჰანსიოაჰიმ შტუკი. ექსპერტი სხვებთან შედარებით თამამ განცხადებას აკეთებს, რომლის მიხედვითაც, თურმე, "ფერარი" უკვე ჩამოწერილი საჯინიბოა, რა თქმა უნდა, მიხაელ შუმახერის წყალობით. შტუკი საკუთარ მოსაზრებას უცნაური და, ამასთან, მოძველებული გათვლებით, გნებავთ, რეცეპტით საზღვრავს - მსოფლიო ჩემპიონის ტიტულს ეუფლება ის, ვინც ბრაზილიურ გრან-პრის მოიგებს. შტუკისეული გათვლა ორჯერ დაარღვიეს: დევიდ კულჰარდმა (2001 წელს) და აირტონ სენამ (1993 წელს).

"ფერარისთვის" ჩემპიონატი დასრულებულია. იტალიელთა საჯინიბოს კონკურენტები დაეწივნენ და, ალბათ, გაუსწრეს კიდეც. საქმე ის არის, რომ "მაკლარენმა" საკმაო ქულებს მოუყარა თავი. ამასთან, მალე ახალ ბალიდსაც გამოიყვანენ ტრასაზე", - ბრაზილიური გრან-პრის დასრულების შემდეგ განაცხადა შტუკმა.

"მაკლარენისა" არ იყოს, გულხელდაკრეფილნი არც "ფერარიში" არიან. F2003-GA ის მოდელია, რომელსაც "წითელი ბარონები" იმედით შეჰყურებენ. იტალიელებს განზრახული აქვთ, ახალი ბოლიდის პრეზენტაცია ევროპაში მოაწყონ. მანამდე კი მისი ერთგვარი გახედვნით არიან დაკავებულნი. სხვათა შორის, "ინტერლაგოსის" ეტაპამდე "ფერარის" საცდელ ტრასაზე, ფიორანოში, ახალი ბოლიდით ქროლვისას მიხაელ შუმახერმა ტრასის რეკორდი დაამყარა.

ევროპულ გრან-პრიმდე კი არც ისე დიდი დროა. თუ "ფერარის" ბოსის ჟან ტოდტის არაორაზროვან განცხადებას დავუჯერებთ, იტალიელთა ახალ ბოლიდს 20 აპრილს სან მარინოში, "იმოლას" ტრასაზე ვიხილავთ.

"თუ რაიმე გაუთვალისწინებელი არ მოხდა, "იმოლას" ავტოდრომზე ახალ F2003-GA-ის იხილავთ", - პირობას დებს ტოდტი.

ცუდი სტარტის მიუხედავად, უიმედობა არც შუმახერს ეტყობა. ისევე როგორც მთელი საჯინიბო, ისიც საბრძოლველად არის განწყობილი.

"დღეს და ხვალ მიუჯელოში ახალი F2003-GA-ის "ჯანმრთელობის მდგომარეობას" შევამოწმებთ", – აცხადებს მსოფლიოს ხუთგზის ჩემპიონი და იქვე დასძენს, რომ ჯერ არაფერია დაკარგული, რომ წინ კიდევ 13 რბოლაა და ყველაფერი ახლა იწყება. მეტოქეებზე საუბრისას კი აღიარა, რომ კონკურენტები, შარშანდელთან შედარებით, საგრძნობლად დაწინაურდნენ.

კაჭკაჭი

ნინო I

ფეხბურთი მხოლოდ თამაში როდია

ფეხბურთი ფულის შოვნის საშუალებაცაა, სახლის მოპოვებისაც. თუ ფეხბურთელს გარეგნობაც ხელს უწყობს, როგორც იტყვიან, მის ბედს ძაღლი არ დაჰყეფს. იტალიის ფსიქოლოგიის ინსტიტუტი დაინტერესდა, თუ რატომ მოსწონდათ ქალებს ასე ძალიან ფეხბურთელები და ამის გამოსავლენად სოციოლოგიური გამოკითხვა ჩაატარა. როგორც აღმოჩნდა, გამოკითხულ ქალთა 59 პროცენტი ფეხბურთელებს სიმდიდრის გამო ირჩევს, 27 პროცენტს ტოტი, ნესტა, ინძაგი და სხვანი იმით იზიდავენ, რომ უსაზღვროდ პოპულარულები არიან, 13 პროცენტს კი ფეხბურთელები ძლიერი კუნთების გამო მოსწონს...

რომის ფსიქოლოგიურმა ინსტიტუტმა ისიც დაადგინა, რომ ფეხბურთის მოყვარულ იტალიელ ქალთა სექსუალური ფანტაზია, უზრალოდ, უსაზღვროა. აქაური ქალები პირდაპირ ოცნებობენ საყვარელი ფეხბურთელის ნაქონ მაისურებზე, რომ ის პიჟამას ან ღამის პერანგის ნაცვლად ჩაიცვან ლოგინში. გამოკითხულთა 34 პროცენტის აზრით, ყველაზე შთამბეჭდავი ვარცხნილობა აქვს "მილანის" კაპიტანს, პაოლო მალდინის, "იუვეს" ჰოლანდიელმა ედგარ დავიდმა კი, იმის მიუხედავად, რომ მოედანზე ყოველთვის სათვალით გამოდის, ყველაზე ლამაზი თვალების ნომინაციაში გაიმარჯვა. ფეტიშისტები მოხიბლა რობერტო ბაჯოს თმის სამაგრმა, რითაც ნაწნავიანი ფორვარდი გრძელ თმას იმაგრებს. ყველაზე სექსუალური მხრები კი "მილანის" ფორვარდს, ფილიპო ინძაგის აღმოაჩნდა...

"სუპერპიპოს" სუპერსაყვარელი

მხრების გარდა, ფილიპო ინძაგის ბუნებამ ლამაზი ნაკვთებიც უწყალობა და გოლის გატანის ნიჭიც. ყველა ამ თვისებით შემკულ "პიპოს", ბუნებრივია, არ გაუჭირდებოდა გულისსწორის არჩევა - მასზე ხომ უამრავი ქალი გიჟდება...

მანუელა

შავთმიანი მანუელა არკური იმ ახალგაზრდა იტალიელ მსახიობთა რიცხვს ეკუთვნის, რომელთაც სილამაზის კონკურსებში გამარჯვებით დაიწყეს კარიერა. თოთხმეტი წლის იყო მანუელა, როცა უკვე მტკიცედ იცოდა, რაც უნოდა: პოპულარობა, რადაც უნდა დაჯდომოდა. სილამაზის კონკურსებში მონაწილეობამ შედეგი გამოიღო: მანუელა შეამჩნია რეჟისორმა პეპი კორსიკატომ და შესთავაზა, მონაწილეობა მიელო ფილმში "შავი ორმოები". ამას სხვა ფილმებიც მოჰყვა. მანუელა ყველგან შეუდარებელი იყო. ახალგაზრდა ქალი იმდენად ლამაზი გახლდათ, რომ სულ იოლად შეძლო საზოგადოების ყურადღების მიქცევა. მის დანახვაზე აღტაცებისგან ყვირილი მოგინდებაო, - ამბობენ მანუელაზე იტალიაში, მისი ვებ-გვერდი კი ინტერნეტის ყველაზე პოპულარული საიტების რიცხვს მიეკუთვნება. იტალიელი მამაკაცებისთვის, ბუნებრივია.

მანუელა ერთ-ერთი იმათგანია, ვისაც შეიძლება საოცნებო ქალი ეწოდოს. ის ყველა ფოტოზე ძალიან ლამაზია, მაგრამ თავად მანუელას ის სურათები მოსწონს, რომელზეც შიშველია აღბეჭდილი, რადგან მიაჩნია, რომ მის ბუნებრივ სილამაზეს ტანსაცმელი მხოლოდ ხელს უშლის.

ასეთი ლამაზი ქალი, რა თქმა უნდა, შეუმჩნეველი არ დარჩენიათ დახვეწილი ფორმების მოტრფიალე იტალიელ ფეხბურთელებს. მანუელა არკურის ჯერ ტოტისთან ჰქონდა რომანი. "რომას" კაპიტანთან დაშორების შემდეგ მანუელამ ფეხბურთთან განშორება არ ისურვა და ახალი მეგობარი ისევ სერია A-ს კლუბებში მონახა - ამჯერად მისი რჩეული "მილანის" ფორვარდი ფილიპო ინძაგი გახდა. სხვათა შორის, ინძაგის ნამდვილად გაუმართლა, რომ ასეთი ქალის სიყვარული დაიმსახურა. "პიპოს" გაცნობამდე მანუელას ურთიერთობა ჰქონდა ერთ არაბ შეიხთან, რომელიც იმდენად მოიხიბლა იტალიელი მსახიობის მშვენებით, რომ მას თავის ჰარემში უპირებდა წაყვანას. იტალიელთა საბედნიეროდ, მანუელამ ოქროს გალია არ ისურვა და სამშობლოში დარჩა.

მანუელას და "პიპოს" ისეთი ურთიერთობა აქვთ, იტალიაში უკვე მოსალოდნელ ქორწილზე ლაპარაკობენ, თუმცა, ცოტა ხნის წინ მანუელამ განაცხადა, რომ ჯერჯერობით დაქორწინებას არ აპირებს და კარიერაზე ზრუნავს...

კალათბურთი

სოხუმელთა მოულოდნელი სიურპრიზი

გუშინ გაიმართა საქართველოს საკალათბურთო ჩემპიონატის მორიგი ტურის ცენტრალური მატჩი. რუსთავის "აზოტმა" ბათუმის "ბასკოს" უმასპინძლა. დაძაბული და საინტერესო შეხვედრა სტუმართა გამარჯვებით (113:97) დასრულდა. ამ თვეში ზედიზედ მეორე გამარჯვება მოიპოვა საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის გუნდმა. გუშინწინ თსუ-ს დამარცხების შემდეგ სტუ-ჯეოსელმა გუშინ "მაკაბი" დაამარცხა (90:79). "მაკაბი" სამი მეოთხედის მანძილზე ამარცხებდა მეტოქეს, მაგრამ საბოლოოდ სტუდენტებმა თავისი გაიტანეს და მეტოქეს ორ დღეში მეორე მარცხი აგემეს. მეორე მარცხი იწვნია თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გუნდმაც. ამჯერად თბილისელები სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გუნდმა დაამარცხა (79:76). გასაკვირი კია, წინა დღით "დინამოსთან" განცდილი კატასტროფული მარცხის შემდეგ როგორ მოახერხეს სოხუმელებმა თსუ-ს დამარცხება. საინტერესო გამოდგა მატჩი აკადემიასა და ქუთაისს შორის, რომელიც აკადემიის გამარჯვებით დასრულდა (69:67).

მომავალი ტური შაბათს, 12 აპრილს გაიმართება. ერთმანეთს შეხვდებიან: მაკაბი-აკადემია, დინამოთსუ, სსუ-აზოტი, ბასკო-სტუ-ჯეოსელი.

გუშინვე საქართველოს სპორტის დეპარტამენტში გაიმართა სხდომა, რომელზეც ხორვატი დრაჟენ ბრაიკოვიჩი საქართველოს კალათბურთელთა ნაკრების მთავარ მწვრთნელად დაამტკიცეს.

ცურვა

დუელანტები და ამოტივტივებული რეკორდი

ბიგა გურასაშვილი

ამერიკა და ავსტრალია საცურაო სახეობების ბატონ-პატრონებად ითვლებიან და მათი ნებისმიერი დაპირისპირება ლამის მსოფლიო ჩემპიონატის ტოლფასია. ოლიმპიური თამაშებიც და მსოფლიო ჩემპიონატებიც იანკთა და ოზთა კარნახით მიმდინარეობს. მაგრამ ისინი ამასაც არ სჯერდებიან და, ურთიერთობის გასარკვევად, ამჯერად ხელშემშლელების გარეშე, ერთმანეთს დუელში იწვევენ. "საწყლოსნო დუელში" კი, რა გასაკვირია, მსოფლიო რეკორდიც ამოტივტივდეს. აშშ-ისა და ავსტრალიის მორიგ დაპირისპირებას ინდიანაპოლისმა (აშშ) უმასპინძლა.

მაიკლ ფელპსი

არაერთი მცდელობის მიუხედავად, როგორმე წაგებისთვის თავი დაეღწიათ, 3-საათიან დაპირისპირებაში ავსტრალიელებმა მასპინძლებისგან მარცხი იწვნიეს. ამერიკელები ყოველთვის ჯობნიდნენ ავსტრალიელებს და ეს კიდევ ერთხელ დაამტკიცეს. ავსტრალიელთა წარუმატებლობაში გარკვეული როლი იმანაც შეასრულა, რომ ოზთა ნაკრები ამერიკას ლიდერის – იან ტორპის გარეშე ეწვია. ფენომენად შერაცხულ ტორპს მენინგიტის ნიშნები ჰქონია და ექიმებმა მას შინ დარჩენა და მკურნალობა ურჩიეს. ტორპის გარეშე ინდიანაპოლისში მყოფმა თანაგუნდელებმა კი მასპინძლებს ვერაფერი დაუპირისპირეს. ერთადერთი, ვინც ამერიკელებს წინააღმდეგობა გაუწია, ოლიმპიური ჩემპიონი გრანტ ჰეკეტია. 1500 მეტრზე ცურვის დიდოსტატმა, თანაგუნდელთაგან ერთადერთმა, შეძლო მეტოქეთა ორგზის დამარცხება - 200 მეტრზე თავისუფალსა და 1500 მეტრზე ცურვაში. მისთვის საფირმო დისციპლინაში, 1500 მეტრზე, გამარჯვება ჰეკეტისთვის ზედიზედ 30-ე აღმოჩნდა. ვაჟთა შორის კიდევ ერთი, ვინც ოზთაგან პირველი შეეხო აუზის კიდეს, მეტიუ უელშია, რომელმაც 100 მეტრზე გულაღმა ცურვაში სამგზის ოლიმპიური ჩემპიონი ლენი კრეიზელბურგი დაამარცხა. დანარჩენ დისციპლინებში ასპარეზობები ამერიკელთა კარნახით წარიმართა. მეტიც, 17 წლის მაიკლ ფელპსმა 400 მეტრზე კომპლექსურში შარშან, ზაფხულში, მის მიერვე დამყარებული მსოფლიო რეკორდი (4.11,09) 0,26 წამით გააუმჯობესა - 4.10,73. მსოფლიო რეკორდისთვის კი ფელპსს, შესაბამისი შედეგისთვის გათვალისწინებული პრემია - 25 ათასი დოლარი გადაეცა. მსოფლიოს საუკეთესო შედეგის გარდა, ფელპსმა 100 და 200 მეტრზე ბატერფლაიც მოიგო. მოგვიანებით, ინდივიდუალურ დისციპლინებში ჩემპიონობას, თანაგუნდელებთან ერთად, 400 მეტრზე კომბინირებულ ესტაფეტაში გამარჯვებაც დაურთო.

რაც შეეხება ქალ მოცურავეებს, აქაც მასპინძლები აღმოჩნდნენ საუკეთესონი. თუ არ ჩავთვლით 100 მეტრზე "თავისუფალსა" და 400 მეტრზე კომბინირებულ ესტაფეტას, დანარჩენ დისციპლინებში ამერიკელებმა გაიმარჯვეს.

ერთი სიტყვით, საწყლოსნო დუელში ამერიკელებმა 26-დან 21 გაცურვა მოიგეს და 192 ქულა დააგროვეს, მათმა ისტორიულმა მეტოქეებმა კი - 74.

„ხალხის პირისპირ" - ეს არის ტელევიქტორინა, რომლისთვისაც თქვენ, მაყურებლები შეადგენთ კითხვებს და მოიგებთ ფულს, თუ თქვენი შეკითხვა ჩაქრის სტუდიაში მოწვეულ კონკურსანტს.

შეავსეთ ბლანკი, ამოჭერით და გამოგვიგზავნეთ. შეკითხვების მიღება უფასოა. (გთხოვთ, გაეცნოთ ქვემოთ მოყვანილ წესებს).

შეკითხვები არ მიიღება გაზეთის ქსეროასლით

შეკითხვის ტექსტი:	პასუხის ტექსტი:
1	
2	
3	
4	
5	

სახელი და გვარი:

ბინის მისამართი:

სამსახურის ტელეფონის ნომერი:

ბინის ტელეფონის ნომერი:

მობილური ტელეფონის ნომერი:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

თუ ეთანხმებით ჩვენს წესებს, გთხოვთ, ხელი მოაწეროთ ბლანკს და მიუთითოთ შევსების თარიღი.

ხელმოწერის გარეშე კითხვა არ მიიღება.

ბინები

იყიდება

იყიდება ერთი ოთახი ალმაშენებლის 82-ში იტალიურ ეზოში I სართულზე, გამოდგება საოფისედ. ფასი: 5600$. ტელ: 34-06-65, 34-85-40, 899 266 221.

იყიდება ბუდაპეშტის ქ. 10-ში 2-ოთახიანი ბინა ლოჯიით, რემონტით, მე-5 სართ. ფასი 18 000. ტელ: 899 901729

იყიდება 3-სართულიანი კერძო სახლი მცხეთაში, ფიქრის გორაზე - შიო მღვიმელის ქ. 4 ; 600 კვ. მ. მიწის ნაკვეთით. არის ბუნებრივი აირი, ტელეფონი თბილისის ნომრით, საცურაო აუზი და ავტოფარეხი ორი ავტომობილისათვის. სახლი აშენებულია 1992 წელს. დარეკეთ ტელეფონზე: ტელ: 94-12-12, იკითხეთ ლია.

იყიდება 2,5-იანი გარემონტებული სუფთა ბინა, რკინის კარით, პარკეტით, ბუნებრივი აირით, ორი აივნით, სათავსოებით, ორი სარდაფით, ავტოფარეხის ადგილით. ორხევი, მუხაძის 6/6, I სადარბაზო, III სართ. N7. ტელ: 76-87-48, 893 32-28-12, 893 20-75-91.

იყიდება 2,5-ოთახიანი, არასტანდარტული სუფთა ბინა მე-6 სართულზე. 40 კვ.მ. მიშენებით ქვედა ბახტრიონზე, N22-ში. ფასი 24 000. ტელ: 38-32-50

იყიდება თანამედროვე 2-სართულიანი სახლი ბაგებში ეზოთი, ბუხრით და ავტონომიური გათბობით. 43-34-05 – 18.00 საათამდე, 899 920708.

თეთრიწყაროს რაიონის სოფ. შავსაყდარში იყიდება სახლი სარდაფით, ხილის ბაღითა და ვენახით. 75 64 93, 8(99) 17 67 24

იყიდება ან იცვლება 104 კვ.მ. კაპიტალური კერძო სახლი, ჭერი 3,80 სმ, ეზო - 400 კვ.მ. 2 მანქანის სადგომით საბურთალოზე, ვაზისუბნის 99. 37 33 76

იყიდება დოლიძის ქუჩაზე 5-ოთახიანი ნათელი ბინა 2(8) დარჩენილია კოსმეტიკური სამუშაო, ორი აივნით, დიდი სათავსით, მანქანის სადგომით. ფასი: 32 000$. ტელ: 23-11-38

იყიდება 3-ოთახიანი არასტანდარტული, მაღალჭერიანი კუთხის ბინა ბუნებრივი აირით, გორგიდის წყლით, რკინის კარით, მუხის პარკეტით, ორმხრივი მიშენების პერსპექტივით, კეთილმოწყობილი სარდაფით, ავტომობილის გასაჩერებელი ადგილით "რუსთავი 2"- ის უკან. ფასი: 30 000$. ტელ: 39-30-54.

იყიდება ან ქირავდება 5-ოთახიანი ბინა მაღალ ბელეტაჟზე კეკელიძის №25-ში. ბინის საერთო ფართი 160 კვ.მ. ავტონომიური გათბობის სისტემით, ბარით, სარდაფით და ავტოფარეხით. გაქირავების ფასი 380 $, გაყიდვის ფასი 50 000 $. 23 40 68, 8(93) 32 32 74

იყიდება 1500 კვ.მ. ხეხილიანი საადგარაკე მიწის ნაკვეთი. შემოღობილი. არის სარწყავი წყალი, დენი, კარგი გზა, სახლის ფუნდამენტი. თბილისიდან 20 კმ-ში გომბორის გადასახვევამდე. ფასი შეთანხმებით. ტელ: 23-11-38

მიწის ნაკვეთი

იყიდება 300 კვ.მ. ახალგარემონტებული სახლი, 3000 კვ.მ. ეზო-ბაღით, 100 ძირი შემოსავლიანი ხეხილით სოფელ გლდანში. 63 29 26, 63 32 39

ბინები

ქირა, გირაო

ქირავდება!
სახლი აღმაშენებლის გამზ. N151 (24-ე სკოლასთან); ევრორემონტით. საერთო ფართი 200 კვ.მ. 6 ოთახი, 2 სველი წერტილით, ტელეფონით, გათბობით, ცხელი წყლით. 2 შესასვლელით. II სართული. გამოდგება საოფისედ.
ტელ: 37-28-77; 93-16-11; 899 539097

ქირავდება
4-ოთახიანი ახალი ბინა მეტრო დელისთან, ზაქარიაძის ქ.8-ში (პარლამენტის სახლში) მდებარე ახლადაშენებული სახლის მე-10 სართულზე, კარგი რემონტით, საერთო ფართი 160 კვ.მ. 3 საძინებლით, 3 სველი წერტილით, წყლით, გაზით. 4 აივნით. ბინა ცარიელია, გამოდგება საოფისედაც. ფასი შეთანხმებით. ტელ. 39.74.56 მამუკა.

გირავდება 3-ოთახიანი კუთხის ბინა ლოჯიით, 2(8), კაპიტალური ავტოფარეხით, საბურთალოზე, ფასი 13000. ტელ: 33-20-38.

მანქანები

სასწრაფოდ იყიდება "აუდი-100", 1992 წლის, იდეალურ მდგომარეობაში 3800-ად, ტელ: 37-70-83, 899 57-27-97.

იყიდება მერსედესი 123/200 D. 1983 წლის გამოშვება. ძალიან კარგ მდგომარეობაში. ფასი 1900 $. 8(77) 43 08 66

იყიდება „ოპელ-ვექტრა", 1990 წლის. ძრავი 2,0. CD. საუკეთესო მდგომარეობაში. ფასი 2500. 33 54 51

იყიდება !
ა/მ AUDI 90 Coupe GT. 1988 სპორტული, ოქროსფერი, ძრავი 2,3 ხუთცილინდრიანი, ტყავის სალონი, გიდრავლიკა, ლუქი. კარგ მდგომარეობაში. საწყისი ფასი 1500$
ტელ: 899 16 28 68

სწავლება

ვამზადებ სტუდენტებსა და ექიმებს სასერტიფიკაციო გამოცდისთვის სპეციალობებში (ექიმი თერაპევტი, ზოგადი პროფილის ექიმი-მკურნალი). ტელ: 64-63-40, 893 282-559

სხვადასხვა

იყიდება Sony Playstation, ორიგინალი (შეძენილია გერმანიაში). 2 ჯოისტიკით, 2 Memory Card-ით და 30 სათამაშო დისკით. შესანიშნავ მდგომარეობაში. ფასი 150 დოლარი. ტელ: 877-400410

კომპანია "InterCor .comServis" გთავაზობთ შემდეგი სახის კომპიუტერულ მომსახურებას:
ინსტალაცია/მოწყობილობების გაუქმება, კომპიუტერის კონფიგურაცია კლიენტის მოთხოვნის შესაბამისად, სისტემის ოპტიმიზაცია, ინტერნეტში ჩართვა, ადგილობრივი ქსელების დაყენება და მომსახურება, მათი მუშაობის უზრუნველყოფა, ინდივიდუალური პროგრამების შედგენა. ყველა სამუშაო ჩატარდება ადგილზე, ელექტროენერგიის მიწოდების შეწყვეტის შემთხვევაშიც.
ტელ: 92 17 74, 98 22 87, 92 02 49

მოვუვლი ნებისმიერი ასაკის ბავშვს ჩემთან მოყვანით. 32-37-22.

იყიდება "მოტოროლა T 191", ვერცხლისფერი, კარგ მდგომარეობაში 150 ლარად. ტელ: 95-16-34.

გვესაჭიროება მაღალკვალიფიციური მკერავები. 91-28-72 10.00-დან 19.00 სთ-მდე.

იყიდება 2-ტონიანი მანქანის ამწე და 40-ტონიანი დასაჭირხნი დანადგარი, 2-2 ცალი. 65 85 79

აფიშა

თეატრები

თეატრალური სარდაფი ვაკეში
"ვენეციელი ვაჭარი", რეჟ. ლევან წულაძე
დას: 19:00 სთ; ფასი 10 ლარი

თავისუფალი თეატრი
"ჭინსების თაობა (დაგვიანებული რეკვიემი)", რეჟ. დათო დოიაშვილი
დას: 19:00 სთ; ფასი 3,7,10 ლარი

თეატრალური სარდაფი
ნინო ბასილია "თაგვი", რეჟ. ლევან წულაძე
დას: 20:00 სთ; ფასი 5 ლარი

პანტომიმის თეატრი
"კონტრასტები", რეჟ. გოგა ოსეფაშვილი
დას: 18:00 სთ; ფასი 3 ლარი

საგამოფენო დარბაზები

"ქარვასლა"
"...კვალი კაცისა", დავით ფალავას ნამუშევრების პერსონალური გამოფენა

ძველი გალერეა
იური მეჩითოვის ფოტოგამოფენა

TMS
"თაობები", ქიქოძეების ფოტოგამოფენა

ეროვნული გალერეა
მამია მალაზონიას ნამუშევრების პესონალური გამოფენა

უნივერსი - ორშაბათობით მუშაობს
ლეილა შელიას ნამუშევრების პერსონალური გამოფენა

ორიენტი
მიშა გოგრიჭიანის ნამუშევრების პერსონალური გამოფენა

კინოთეატრები

"ამირანი"
"ნიუ იორკის ბანდები"
დას: 13:00; 19:00; 22:00 სთ; ფასი 6-9 ლარი
ანიმაციური ფილმი "ტიხიროს სულების სამყაროში"
დას: 16:30; ფასი 5,6 ლარი

"რუსთაველი"
"ტაქსი 3"
დას: 15:00; 19:00 სთ; ფასი 5,7 ლარი
"ჩიკაგო"
დას: 17:00; 21:30 სთ; ფასი 5,7,10 ლარი

"ელისო"
"ჩიკაგო"
დას: 15:00; 19:45 სთ; ფასი 5 ლარი
"ტაქსი"
დას: 18:00; 21:45 სთ; ფასი 5 ლარი

ციფრული მონტაჟის, ოპერატორის ხელოვნებისა და ფოტო საქმის შემსწავლელი სასწავლო სატელევიზიო ცენტრის სერთიფიცირებული ორთვიანი კურსები პირველი მაისიდან.
ტელ: 34-41-15, 34-67-50
etv@ip.osgf.ge

ქართულ ლიგაში გაწევრიანების მსურველებს გთხოვთ დაგვიკავშირდეთ შემდეგ ტელეფონებზე: 91-07-23; 91-07-45; ან მობრძანდეთ შემდეგ მისამართზე: წერეთლის გამზირი 118 (ყოფილი "კოსმოსი"-ს შენობა) ყოველდღე 9[00]-დან 20[00]-მდე.
"ქართული ლიგა" (საქართველოს ომის ვეტერანთა სამოქალაქო კავშირი)

თბილისის ილია ჭავჭავაძის სახელობის ენისა და კულტურის სახელმწიფო უნივერსიტეტის

ფილოსოფიისა და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

ა ც ხ ა დ ე ბ ს

სტუდენტთა მიღებას 2003-2004 სასწავლო წლისათვის.

ფაკულტეტზე მომავალი სტუდენტების მიღების პროცესი დასრულდება 2003 წლის 10 ივნისს.
ფაკულტეტზე ჩარიცხულ სტუდენტთა სია გამოქვეყნდება არა უგვიანეს ა.წ. 15 ივნისისა.
საბუთების მიიღება 2003-2004 სასწავლო წლისათვის დამთავრდება ა.წ. 15 მაისს.

მიღების წესები იხილეთ www. dphss.org ან მიაკითხეთ ინფორმაციისათვის ფილოსოფიის და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სამდივნოს.
მისამართი: თბილისი, ჭავჭავაძის 45, II სართული. ტელ. 223742

ბალანსის
შედგენა, აუდიტი-დასკვნა, დეკლარაციების შევსება.
ფირმების რეგისტრაცია
შ.პ.ს; კავშირი (არასამთავრობო), სადამფუძნებლო დოკუმენტაციის მომზადება, აუდიტორული დასკვნის გაცემა საწესდებო კაპიტალზე.
1 საათში. მოგემსახურებით ადგილზე
მის: კოსტავას 76. (სააკაძის მოედანთან). ტ: 33 73 54; 899-57 73 15; 877-71 18 22

TV პროგრამა 9 აპრილი

რუსთავი - 2

07.00 მუსიკა
07.30 სერიალი „დათვების ქალაქის ზღაპრები"
08.00 დილა მშვიდობისა
09.40 სერიალი „ქალთა ქვეყანა"
10.40 სერიალი „ალფი"
11.10 ვის უნდა ოცი ათასი?
12.00, 15.00 კურიერი
12.15 სერიალი „დატყვევებული გულები"
13.30 მხ. ფილმი
15.20 ჩემპიონთა ლიგა
17.05 სერიალი „ქალთა ქვეყანა"
18.00, 21.00, 01.40 კურიერი
18.30 სერიალი „დათვების ქალაქის ზღაპრები"
19.00 სერიალი „მაშველები"
19.50 სერიალი „დატყვევებული გულები"
22.00 ხალხის პირისპირ
22.50 ღამის კურიერი
23.40 ჩემპიონთა ლიგა: „იუვენტუსი"-„ბარსელონა"
02.00 ჩემპიონთა ლიგა: „ინტერი"-„ვალენსია"
04.00 კლასიკა

პირველი არხი

08.00 მოამბე
08.15 ტელეფილმი „ვაჩუქოთ ერთმანეთს ტიტები"
08.25 მულტსერიალი „ჯაშუშები"
09.20 მხ. ფილმი „ფრენკის ვარსკვლავები"
10.55 ქართ. დოკ. ფილმი „საქართველოს მეჭურჭლეთუხუცესი"
12.00, 15.00, 20.00 მოამბე
12.15 ტელესერიალი „ეშმაკუნა"
13.00 ჯ.ვერდი-„რექვიემი"
14.00 ქართული ენის გაკვეთილი
14.30 „ქართული მთამსვლელობის ისტორია"
15.15 მხ. ფილმი „ვაჭიშვილის ოთახი"
16.55 ტელესერიალი „ძილის წინ"
17.20 50-50
18.00 ვესტნიკი
18.20 დოკ. სერიალი „საუკუნის გიგანტები"
18.30 ბასტი-ბუბუ
18.50 „ისტორიანი"
19.20 ტელეთამაში „იმღერე რამე"
21.05 ტელესერიალი „ეშმაკუნა"
21.55 „მათი შვილები"
22.35 ტელესერიალი „ძილის წინ"
23.00 „რა ხდება?!"
23.55 მხ. ფილმი „ცეკვები „ცისფერ იაგუანაში"

პირველი სტერეო

08.00 ტოროლა
11.00 განმ. მუსათეული
11.45 ფილმი
14.00 ფილმი
16.00 ფილმი „მოჩვენება" მთ.რ-ში პატრიკ სუეიზი
19.00, 20.00, 21.00, 22.00 ინფორმატორი
19.15 ქართული მუსიკა
19.30, 20.15 ვიდეორადიო
20.50 ათი ლექსი
21.15 პროფათეული
22.35 პაპარაცი
23.00 სოლო
00.00 ფილმი ბრავო „ფოლადის ბრჭყალები" მთ.რ-ში ჯეთ ლი
01.45 ფილმი ღამურა „ალი" მთ.რ-ში უილ სმიტი.
03.45 პაუზის გარეშე

მეორე არხი

19.00, 22.00 „მოამბე" მეორე არხზე
19.10 მულტფილმი
19.40 სერიალი „რვაფეხა"
20.30 და არს მუსიკა
21.00 დოკ. ფილმი
21.30 წარსულის ტერიტორია
22.10 ჰიტ. პარადი
22.20 მხ. ფილმი „ერთი ცამეტში"

იბერია

08.00 ანონსი, აღსავალი
08.05 დიალოგი
10.30 მხ. ფილმი „სარას სამსახურში"
12.30 დოკ. ფილმი
13.00, 15.00, 17.00, 19.00 ახალი ამბები
13.10, 18.00 დოკ. სერიალი „ექსპედიცია"
15.15 მხ. ფილმი „იღბლის ქალაქი"
17.20, 18.30, 19.30, 21.35, 23.30 მუსიკა
17.30 მულტფილმი
18.45 ბუნების ფერები
19.45 გადაცემა - მურადა
20.00 მხ.ფ. „დევნა"
22.00 დიალოგი
23.45 მხ.ფ. „ცეცხლი ცაში"
01.30 ღამის ფილმი

ევრიკა

10.30 ჩვენ ვსწავლობთ კომპიუტერს, რუსული ენის გაკვეთილი, ინგლისური ენის გაკვეთილი
12.00 „სალონი"
13.30 ექიმი გვირჩევს
14.30 საბავშვო მუსიკალური კოლაჟი
15.00, 21.00 ვესტი
15.30 საბავშვო მუსიკალური კოლაჟის გაგრძელება
18.00 ჩვენ ვსწავლობთ კომპიუტერს, რუსული ენის გაკვეთილი, ინგლისური ენის გაკვეთილი
19.30 სატელევიზიო ფილმი
20.30 მულტფილმი
21.30 „სპორტის სამყარო"
22.30 თინეიჯერი
23.30 მუსიკალური პაუზა
23.55 მხ. ფილმი „ლეონი"

მეცხრე არხი

09.30, 14.30, 17.30, 20.30, 00.00 დღის ამბები
09.50, 11.55, 17.50, 18.50, 19.50, 21.50, 23.45 მუსიკა
10.00 მხ. სერიალი „ქვეყნის კიდეზე"
11.00 მხ. სერიალი „მოჯადოება"
12.00 მხ. სერიალი „ვი. აი. პი"
12.45 მხ. ფილმი „დამკვირებელი"
14.45 „ევროპის სტადიონებზე"
15.05 მხ. ფილმი „დედამიწა მიწუს წული"
16.30 დოკ. ფილმი „ნაციონალური გეოგრაფიული საზოგადოება"
18.00 მხ. სერიალი „ქვეყნის კიდეზე"
19.00 მხ. სერიალი „მოჯადოება"
20.00 „ევროპის სტადიონებზე"
21.00 მხ. სერიალი „ვი. აი. პი"
22.00 „ტელემეტრი"
22.15 მხ.ფილმი „დაუყოვნებელი ნახტომი"
00.20 მხ. სერიალი „თოჯინების ველი"
00.45 მხ. ფილმი „ვამპირის აჩრდილი"

იმედი

17.00, 00.55 იმედის მელოდიები
17.56, 20.57, 00.45 ახალი ამბების დაიჯესტი
18.00 სერიალი „ლაბირინთი"
19.00, 22.00 ქრონიკა
19.30 სერიალი „ამაზონი"
20.30 8 1-2 „არტ-ბულვარი"
21.00 სერიალი „ბანდიტური პეტერბურგი"
22.45 ფანების კინოკლუბი „ულირსი საქციელი" (მ. იორკი, კ. ბალმერი)

აჭარა

08.00, 03.00 საინფორმაციო დაიჯესტი
08.20 დოკუმენტური ფილმი
09.00, 12.00, 16.00 საინფორმაციო გამოშვება
09.10 საბავშვო ფილმი „პოლიციელი ბიჭუნა"
11.00 დოკუმენტური ფილმი
12.10 დრამა „უკანასკნელი სიცრუე"
14.10 კომედია „ბუმერანგი"
16.10 მულტფილმების კრებული
17.35 თრილერი „პატრიოტი"
19.00, 22.00, 00.00 საინფორმაციო გამოშვება „დღეს"
19.20, 22.20, 00.30 საინფორმაციო გამოშვება „ნოვოსტი"
19.35 „პრესდაიჯესტი"
20.05 დრამა „უბრალო ისტორია"
22.40 მუსიკა
23.00 „ალტერნატივა"
00.40 საინფორმაციო გამოშვება ინგლისურ ენაზე
00.50 საინფორმაციო გამოშვება გერმანულ ენაზე
00.55 საინფორმაციო გამოშვება ფრანგულ ენაზე
01.00 ფანტასტიკური-თრილერი „ჰორიზონტის იქეთ"
02.30 დოკუმენტარი ფილმი
04.00 სათავგადასავლო ფილმი „ადამიანი რკინის ნიღაბში"

VII არხი

09.15 მელოდია
09.25 „აჩიკუდა"
09.50 აუდიო-ვიდეო-ტელე
10.30 სპორტული პროგრამა - „ევროპული ფეხბურთი" - ინგლისის ჩემპიონატის მიმოხილვა -განმეორებით
11.00 მელოდია - მოკლე შეტყობინებები
12.00 კომპიუტერული ტექნიკა
12.45 „ბიორითმი" - .
13.05 მოგილურები
13.50 დისნეი და მისი მეგობრები
14.10 კომპიუტერული თამაშები
14.25 საყოფაცხოვრებო ტექნიკა
18.20 აუდიო-ვიდეო-ტელე
19.00 „აჩიკუდა"
19.40 მოგილურები
20.25 სპორტული პროგრამა - „ევროპული ფეხბურთი" - ესპანეთის ჩემპიონატის მიმოხილვა
21.00 კომპიუტერული თამაშები
21.05 „ლა-ლა-ლა"
22.00 კომპიუტერული ტექნიკა
22.40 მელოდია
23.00 „კინოკლუბი „ - „ტაისონი".
01.00 საყოფაცხოვრებო ტექნიკა
01.25 „ბიორითმი" - .

ОРТ

07.00 „Доброе утро!"
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 03.00 Новости
10.15, 20.00 „Земля любви, земля надежды"
11.10, 22.40 Сериал „ДРУГАЯ ЖИЗНЬ"
12.05, 17.25, 00.55 „Фабрика звезд-2"
12.35 „Ллойд в космосе"
13.15 Худ. фильм „КАРТУШ"
15.00 „Новый день". „Русский экстрим"
15.30 „Новый день". „Первобытные охотники третьего тысячелетия"
16.20 Детектив „С ПОМОЩЬЮ ЗЕРКАЛА"
18.00 „Большая стирка"
19.25 Смехопанорама
21.00 „Основной инстинкт". Ток-шоу.
22.00, 00.30 Время
23.45 Док. сериал „Звездный отряд"
01.10 „Новый день". Новые чудеса света.
01.40 „Новый день". „Гении и злодеи"
02.10 Апология
03.10 Сериал „Беглец"
04.05 Триллер „АЛЬБИНОС"
06.05 „ОТНОСИТЕЛЬНОСТЬ"
06.45 „Новый день". „Сканер"

НТВ

07.00 Утро на НТВ
10.00 Сериал „Скорая помощь 8"
11.00 Сегодня утром
11.25 „Внимание розыск!"
12.00, 13.00, 15.00, 18.00, 20.00 Сегодня
12.05 „Растительная жизнь" П. Лобкова.
12.35 „Вы будете смеяться"
13.05 „СЛУЧАЙ В АЭРОПОРТУ"
14.25 „Тюремный мольер". „Профессия - репортер"
14.50 Криминал
15.05 Путешествия натуралиста
15.35 Детектив „Она написала убийство"
16.35 „Принцип „Домино"
18.05, 21.50 Сериал „Бандитский Петербург"
19.20 Чистосердечное признание
20.35 Сериал „ПЯТЫЙ АНГЕЛ"
23.00 „Страна и мир"
23.35 Футбол. „ЮВЕНТУС"- „БАРСЕЛОНА"
01.35 Гордон
02.35 „Доктор"
03.20 Дневник Лиги чемпионов
03.50 Ночь

პროგრამები იბეჭდება მედიასთან ურთიერთობის სააგენტო "ინფოზავრის" ნებართვით

ვინ ქმნის ამერიკულ პრესას

პულიცერის ჯილდოს ლაურეატები

თამარ ბაბუაძე

"აქ სიწყნარეა. დაძაბულობის ნასახს ვერ ვამჩნევ. ომი არ იქნება. უკან დაბრუნება მინდა" – გაზეთის ილუსტრატორის დეპეშა ჰავანიდან. "გთხოვ, დარჩე. შენ ილუსტრაციები გაამზადე და ომის დაწყება ჩემზე იყოს" – რედაქტორის პასუხი ნიუ იორკიდან.

ნომინაცია "ფოტო ნარკვევი"-ს გამარჯვებულები

ეს ტიპური "ყვითელი" გადაწყვეტილება – მკითხველისთვის თავად შეეთხზა სკანდალი, უფრო მეტიც – ომი, "ნიუ იორკ ჯორნალის" რედაქტორმა უილიამ რენდოლფ ჰირსტმა 1898 წელს კუბის აჯანყების დროს მიიღო. მაშინ, შტატებში ე.წ. ბულვარული პრესის დაბადება-აღზავების ჟამს, ჰირსტი კიდევ ბევრ სხვა ახალ ამბავსაც იგონებდა. თუმცა, ის მარტო არ იყო. სენსაციურ და მყვირალა მასალებში მისი მთავარი კონკურენტი "ნიუ იორკ უორლდი" გახლდათ. მისი გამომცემელი ჯოზეფ პულიცერი კი საერთოდაც ამერიკული "ყვითელი ჟურნალისტიკის" მამად ითვლებოდა (ამაზე ოდნავ ქვემოთ).

ეს იყო 1883 წელს. პულიცერის გარდაცვალებიდან რამდენიმე წელიწადში კი კოლუმბიის უნივერსიტეტმა დააწესა პულიცერის სახელობის პრიზი, რომელიც ჟურნალისტებისთვის მალევე იქცა უმთავრეს პროფესიულ ჯილდოდ. ანუ, რაც არ უნდა პარადოქსული იყოს, ყვითელი პრესის მამათავრის სახელი მაღალი ხარისხის და სერიოზული ჟურნალისტიკის ეპითეტად გადაიქცა.

დღეს ამ პარადოქსულ შეუთავსებლობაზე აღარავინ მსჯელობს. ყველა უდავო ფაქტად იღებს იმ ამბავს, რომ ჯოზეფ პულიცერის სახელობის პრიზი ყველაზე პრესტიჟული პროფესიული პრიზია. შესაბამისად, მისი მოპოვება თითოეული ჟურნალისტისა და გამომცემლობისთვის დიდი პატივია. მეტიც, პულიცერი ერთგვარ გზამკვლევს წარმოადგენს დამოუკიდებელი ექსპერტებისა და დარგის თეორეტიკოსებისთვისაც. ეს უკანასკნელნი "პულიცერის" მფლობელებისა და მათი გამარჯვების მიზეზების საშუალებით მრავალ მნიშვნელოვან საკითხს ადგენენ, მათ შორის:

1. ვინ ქმნის ამერიკულ პრესას, 2. რა თემატიკა იპყრობს მკითხველის გულებს, 3. რა ფასეულობებით ხელმძღვანელობს ბეჭდვითი მედია.

პულიცერის ეპოქაში პასუხი ამ უკანასკნელ კითხვაზე (ანუ მთავარი ჟურნალისტური ფასეულობა) მხილება, მხილება და კიდევ ერთხელ მხილება იყო. მისმა "უორლდმა" ხომ უდიდეს წარმატებას სწორედ მაშინ მიაღწია, როდესაც რუზველტის მთავრობის ფინანსური მაქინაციები ამხილა და სასამართლომ გაზეთი დამნაშავედ არ სცნო. უნდა ითქვას, რომ ეს ჟურნალისტური ფასეულობა წელსაც მოდაშია. აი, ვინ და რა ამხილეს ამერიკელმა ჟურნალისტებმა წელს. ანუ რისთვის მოიპოვა თითოეულმა მათგანმა 75 ათასი დოლარი:

"ნიუ იორკ ტაიმსის" ჟურნალისტმა კლიფორდ ჯეი ლეივიმ ნათელი მოჰფინა გონებრივად დაავადებულთა იმ თავშესაფრებში გამეფებულ მდგომარეობას, რომელთაც სახელმწიფო მართავს. შესაბამისად, მისმა სერიალმა "დამსხვრეული სახლები" "პულიცერი" საგამოძიებო რეპორტაჟის ნომინაციაში მოიპოვა.

წელს მხილების ხასიათი მიიღო საერთაშორისო რეპორტაჟის ნომინაციამაც. "ვაშინგტონ პოსტელი" კევინ სალივანი და მერი ჯორდანი "პულიცერით" დააჯილდოეს მექსიკის კორუმპირებული იურიდიული სისტემის გამოძიებისთვის.

ჯოზეფ პულიცერის ამ მთავარ ანდერძს ვერც ნაციონალური რეპორტაჟის ნომინაცია გადაურჩა. ალან მილერი და კევინ სეკი "ლოს ანჯელეს ტაიმსიდან" პრიზით დააჯილდოეს იმ სამხედრო თვითმფრინავის დეტალური გამოკვლევისთვის, რომელიც 45 პილოტის დაღუპვის მიზეზი გახდა.

კოლუმბიის უნივერსიტეტის ჟურნალისტიკის სკოლა უკვე კარგა ხანია ცალკე "პულიცერს" გაცემს ე.წ. განმარტებითი რეპორტაჟისთვისაც. წელს ამ ნომინაციაში ამერიკული კორპორაციული სკანდალების მიზეზებისა და მნიშვნელობის სიღრმისეულად შესწავლისა და განმარტებისთვის გაზეთმა "უოლ სტრიტ ჯორნალმა" გაიმარჯვა.

"ვაშინგტონ პოსტელი" სტივენ ჰანტერი დააჯილდოეს, როგორც საუკეთესო კრიტიკოსი. "ჩიკაგო ტრიბუნელ" კორნელია გრამენს კი "პულიცერი" საუკეთესო სარედაქციო წერილების შექმნისთვის გადასცეს. ეს ქალბატონი სიკვდილით დასჯის უარყოფით მხარეებს ამხელდა.

ორშაბათ საღამოს პრიზები გაიცა ფოტო-ჟურნალისტებისთვისაც. გაზეთ "როკი მაუნთინ ნიუსის" ფოტოგრაფები კოლორადოს ტყეების ხანძრის გაშუქებისთვის დააჯილდოეს და "პულიცერი" ოპერატიული ფოტოს ნომინაციაში გადაცეს (ეს გაზეთი კარგად ეხსომებათ იმ ქართველ ჟურნალისტებს, რომლებიც ორიოდე წლის წინ ჟურნალისტთა საერთაშორისო ცენტრის სემინარებს ესწრებოდნენ და სწორედ "როკი მაუნთინ ნიუსის" ჟურნალისტისგან იღებდნენ პროფესიულ რჩევებს).

ფოტო-ნარკვევის კატეგორიაში "ლოს ანჯელეს ტაიმსის" ფოტოგრაფმა დონ ბარტლეტმა გაიმარჯვა. მან ფირზე აღბეჭდა ცენტრალურ ამერიკელი პატარები, რომელთათვისაც ცხოვრება ყოველდღიურ საფრთხეს ნიშნავს – ხან მატარებლის სახურავზე მოგზაურობას, ხანაც – ველური ცხენებით სწრაფ ქროლვას.

■ ■ ■

ჯოზეფ პულიცერმა ანდერძივით დაიბარა ლიტერატურული, სამეცნიერო, დრამატურგიული და მუსიკალური ჯილდოების დაწესებაც და, ბუნებრივია, პროექტის განსახორციელებლად კოლუმბიის უნივერსიტეტს საჭირო თანხაც უსახსოვრა.

წელს მხატვრული ლიტერატურის ნომინაციაში წარმოშობით ბერძენი მწერლის, ჯეფრი ეუგენიდესის "საშუალო სქესმა" გაიმარჯვა, დრამატურგიაში – კუბელი დრამატურგის ნილო კრუზის "ანამ", მუსიკაში კი – ცნობილმა დირიჟორმა და კომპოზიტორმა ჯონ ადამსმა, რომელიც ამ ეტაპზე სან ფრანცისკოს ოპერისთვის ახალ ნაწარმოებს ფრიად "მეტეოროლოგიურ" თემაზე წერს. ოპერას შესაბამისი სახელიც აქვს – "ელ ნინიო". "პულიცერი" კი მან ორკესტრისა და გუნდისთვის დაწერილი ნაწარმოებისთვის – "სულების გადასახლებისთვის" მიიღო, რომელიც 11 სექტემბრის ტრაგედიაში დაღუპულებს ეძღვნებათ. ეს ჯილდო, რომელიც ყველაზე ნაკლებ ეხება ჟურნალისტიკას, პირველად 1943 წელს გაიცა და შუმანის მეორე კანტატას გადაეცა. 90-იანი წლების ბოლოდან კი ის აშკარად "გაჯაზდა" და ჯერ უინტონ მარსალისს, შემდეგ ჯორჯ გერშვინს, და ბოლოს, დიუკ ელინგტონს გადაეცა.

რამდენიმე საინტერესო შემთხვევა ლიტერატურულ "პულიცერსაც" გადახდა თავს. მაგალითად, 1963 წელს ჟიურიმ მოიწონა ედვარდ ოლბის "ვის ეშინია ვირჯინია ვულფის", მაგრამ საბოლოოდ საბჭომ ამ ნაწარმოებს "სექსუალური გულახდილობა" დასდო ბრალად და ჯილდოც უილიამ ფოლკნერს დაუთმო, *The Reivers-ისთვის*. თუმცა, დრომ ლიტერატურული "პულიცერის" ფასეულობები აშკარად გადააფასა და უკვე 1993 წელს ჯილდო გადაეცა შიდსისა და ჰომოსექსუალიზმის თემებით გაჯერებულ ნაწარმოებს, ტონი კაშნერის რომანს "ანგელოზები ამერიკაში: ათასწლეული გვიახლოვდება".

ლიტერატურულ "პულიცერთან" ტკბილ-მწარე მოგონებები აკავშირებდა ერნესტ ჰემინგუეისაც. 1941 წელს უპრიზოდ დატოვეს "ვის უხმობს ზარი", მაგრამ 1953 წელს დააჯილდოეს მისი "მოხუცი და ზღვა".

P.S. და ბოლოს, დავუბრუნდეთ ისევ ჟურნალისტიკასა და ჯოზეფ პულიცერს – კაცს, რომელმაც გაკოტრებული "ნიუ იორკ უორლდის" ტირაჟი, თავისი მყვირალა და ხმაურიანი მასალებით, 20 ათასიდან 250 ათასამდე გაზარდა. მართალია, მას "ყვითელი ჟურნალისტიკის" მამად აღიარებენ, მაგრამ თავად პულიცერს ასეთი განსაზღვრება აღიზიანებდა და აცხადებდა, რომ ცუდის მხილება – არა ტყუილუბრალოდ, არამედ დამსახურებულად, სულაც არ არის "ყვითელი". ასეა თუ ისე, პულიცერი ამერიკული ჟურნალისტიკის ისტორიაში ერთ-ერთ უმთავრეს ფიგურად ითვლება, რომელსაც მრავალი დამსახურებაც მიუძღვის. ერთ-ერთი მათგანი კი, კოლუმბიის უნივერსიტეტში ჟურნალისტიკისთვის განკუთვნილი ფონდის დაარსება გახლავთ. ამ პრიზის მიღება იმდენად პრესტიჟული ამბავია, რომ რიგ შემთხვევებში მისი მიღების სურვილი ჟურნალისტებს ცუდადაც აცდუნებს ხოლმე. ასე ცდუნდა 1980 წელს "ვაშინგტონ პოსტის" რეპორტიორი, ჯანეტ კუკი, რომელმაც ნარკომანიის თემაზე შექმნილი სერიებისთვის "პულიცერის" პრიზი და საქვეყნო აღიარება დაიმსახურა. მხოლოდ რამდენიმე ხნის შემდეგ გამჟღავნდა, რომ მისი მთავარი რესპოდენტი, 8 წლის ჰეროინზე შემჯდარი ბიჭუნა ჯიმი კუკის ფანტაზიის ნაყოფი იყო და რეალურად არ არსებობდა... ბუნებრივია, ჟურნალისტს ჯილდო ჩამოართვეს.

მეტეხის ხიდი

თამაზ ბერსამია

დღეს თბილისში თერთმეტი ხიდია, რომელიც მტკვრის ორივე ნაწილს ერთმანეთს უკავშირებს. მათი უმეტესობა 1950-60-იან წლებშია აგებული და ზუსტად იმ დროს ქალაქის, თითქმის, ყველა მანამდე არსებული ძველი ხიდი ახლით შეცვალა. მიუხედავად ამისა, მაინც არ იქნება ზედმეტი ამ ხიდების მშენებლობის ისტორიის გახსენება, ვინაიდან მათ, გარკვეულად, შეუწყვეს ხელი ქალაქის განვითრებას.

ავლაბრის ხიდი, 1890-იანი წლები

მეტეხის ხიდი, 1880-იანი წლები

პირველ რიგში, ალბათ, მეტეხის ხიდი უნდა გავიხსენოთ, ვინაიდან ეს იყო პირველი ხიდი, რომელიც აშენდა თბილისში ჯერ კიდევ დაახლოებით თხუთმეტი საუკუნის უკან (იგი ააგეს მეტეხის ძირში). ამ ხიდის აშენებამ ხელი შეუწყო ქალაქის შექმნასა და განვითარებას IV-V საუკუნეების მიჯნაზე. საუკუნეთა მანძილზე თვით ხიდის ნაგებობა მრავალჯერ შეიცვალა. მტრის მრავალი შემოსევის დროს იგი არა ერთხელ დანგრეულა, უცვლელი რჩებოდა მხოლოდ ადგილი. უკანასკნელად ხიდი დანგრეულ იქნა 1795 წელს აღა-მაჰმადხანის მიერ თბილისის აოხრების დროს. მისი აღდგენა აუცილებელი იყო ქალაქისათვის და ამიტომაც, თუმცა, იმ დროს ეს არც იმდენად იოლი საქმე იყო, ხიდი კვლავ აღადგინეს. მაგრამ ამ ნაგებობამ მაინც დამაინც დიდხანს ვერ გაძლო. XIX საუკუნის 10-იანი წლების ბოლოს, იგი იმდენად დაძველებული და დაზიანებული აღმოჩნდა, რომ 1821 წელს ახლით შეიცვალა (ძველ აგურის ბურჯებზე ააგეს ახალი ერთმალიანი, ირიბანი სისტემის ხის ხიდი). 1830 წელს მის გვერდით აშენდა მეორე ხიდი. მას ავლაბრის ხიდი უწოდეს. 1840-იან წლებში ორივე ხიდი საფუძვლიანად შეაკეთეს.

უნდა აღინიშნოს, რომ ამ ხიდების დასახელება XIX საუკუნის მანძილზე ხშირად იცვლებოდა. მათ ხან მეტეხის და ავლაბრის ხიდებს უწოდებდნენ, ხან ავლაბრის პირველ და მეორე ხიდს, ზოგჯერ კი ავლაბრის ხიდს - მეიდნის ხიდად მოიხსენიებენ. იყო პერიოდი, როდესაც ავლაბრის და მეტეხის ხიდები, მათი კონსტრუქციის გამო, ზედა და ქვედა "ამერიკული" ხიდების სახელწოდებით იყო ცნობილი.

1866 წელს საგანგებო შემოწმების შედეგად აღმოჩნდა, რომ ორივე ხიდი იმდენად მოძველებული და დაზიანებული ყოფილა, რომ გადაწყდა მათი შეცვლა ახალი, ახლა უკვე ლითონის ხიდებით. ხანგრძლივი შერჩევის შემდეგ აღნიშნული ხიდები 1860-იანი წლების ბოლოს შეუკვეთეს ინგლისში ერთ-ერთ ქარხანას ლონდონის მახლობლად. ავლაბრის ხიდის პროექტის ავტორი იყო თბილისელი ინჟინერი ზეზემანი, ხოლო მეტეხის ხიდის თავდაპირველი პროექტის ავტორი იყო აგრეთვე თბილისში მოღვაწე ინჟინერი ვინჩა, რომელსაც ამასთან ერთად, ამ ხიდების მშენებლობის საერთო ხელმძღვანელობაც ევალებოდა. როგორც იმდროინდელი პრესა აღნიშნავდა, როდესაც ორივე ხიდის პროექტი ინგლისში ჩაიტანეს, მათ გაეცნო ცნობილი ინგლისელი ინჟინერი ორდიში, რომელსაც მეტეხის ხიდის საკუთარი პროექტის შედგენის სურვილი გაუჩნდა. საბოლოოდ შერჩევისას, შეჩერდნენ ინჟინერ ორდიშის მიერ შეთავაზებულ პროექტზე, ვინაიდან ჩათვალეს, რომ ხიდის აწყობა ამ პროექტის მიხედვით უფრო იოლი და მოხერხებული უნდა ყოფილიყო. 1870 წლის გაზაფხულზე ხიდები, უფრო სწორად მათი ნაწილები ჩამოტანილ იქნა საქართველოში, ფოთში, ხოლო ფოთიდან თბილისში სპეციალურად მოწყობილი ურმებით გადმოზიდეს, ვინაიდან, როგორც ცნობილია, ფოთი - თბილისის რკინიგზა, რომელიც პირველი რკინიგზა იყო საქართველოში, ოფიციალურად მხოლოდ 1872 წლის 22(10) ოქტომბერს გაიხსნა. აღნიშნული ლითონის ხიდების აწყობა-დამონტაჟება არც იმდენად მარტივი საქმე იყო და იმდროინდელი თბილისისათვის, თუ გავითვალისწინებთ ქალაქის მწირ ტექნიკურ შესაძლებლობებს. ამ სამუშაოებს ხელმძღვანელობდა თბილისელი მექანიკოსი ბრანდტი, რომელმაც წარმატებით შეასრულა მასზე დაკისრებული მოვალეობა. ამავე წლის ივნისში მეტეხის ხიდი უკვე მზად იყო და გაიხსნა მოძრაობისათვის. აგვისტოს ბოლოს კი ავლაბრის ხიდიც მზად იყო. მეტეხის ხიდის სიგრძე დაახლოებით 27 მეტრს უდრიდა, სიგანე კი 5,5 მეტრს (იგი ტროტუარის გარეშე იყო). ავლაბრის ხიდის სიგრძე დაახლოებით 30 მეტრი, ხოლო სიგანე 8.0 მეტრი, აქედან დაახლოებით 2,5 მეტრს ტროტუარებს, ხოლო დანარჩენი (5,5 მეტრი) სავალ ნაწილს ეკავა. მეტეხის ხიდის წონა, დაახლოებით, 28 ტონა, ხოლო ავლაბრის ხიდისა 58 ტონა იყო. ამ ხიდებმა რამდენიმე ათეული წელი იარსება და ემსახურა ქალაქს და მხოლოდ 1951 წელს დაუთმო ადგილი თანამედროვე მეტეხის ხიდს, რომელიც ამ ხიდების ადგილზე აშენდა.

დაწყევლილი სიმღერა

ანა კორძაია-სამადაშვილი

1959 წელს გამოქვეყნდა "ლედი მღერის ბლუზს", ელეონორა ჰარისის ავტობიოგრაფიული წიგნი. ამ წიგნის წყალობით თაყვანისმცემლებმა, როგორც იქნა, გაიგეს, ვინ იყო სინამდვილეში შესანიშნავი მომღერალი – ბილი ჰოლიდეი.

ის 1915 წლის 7 აპრილს დაიბადა – გუშინწინ ჯაზური მუსიკის მოყვარულნი მის დაბადების დღეს აღნიშნავდნენ.

დედამისი სულ ახალგაზრდა ქალი იყო, სედი ჰარისი – ეს ელეონორამ დანამდვილებით იცოდა. მამის ვინაობას მხოლოდ ვარაუდობდა – გიტარისტ კლარენს ჰოლიდეის მათთან არასოდეს უცხოვრია.

ბალტიმორში გატარებული ბავშვობა უბედური ადამიანის ბიოგრაფიის საუკეთესო დასაწყისი იყო – მათხოვრობაც გამოსცადა, შავი გეტოც, 11 წლისა კი სულაც გააუპატიურეს. ამიტომ საცხოვრებლად ნიუ იორკში გადასული, იმხანად 14 წლის გოგონასთვის დედასთან ერთად მეძავობით ფულის შოვნა დიდი განსაცდელი აღარ ყოფილა. ერთი ეგაა, რომ არ გაუმართლათ – პოლიციამ დააპატიმრა.

მიუხედავად იმისა, რომ არანაირი მუსიკალური განათლება არ ჰქონია, რაც თავი ახსოვდა, ელეონორა სულ მღეროდა, ამიტომ იმ კლუბებში დაიწყო გამოსვლა, სადაც არალეგალურად სპირტიან სასმელსაც ჰყიდდნენ. სწორედ აქ აღმოაჩინა ის ცნობილმა პროდიუსერმა, ჯონ ჰემონდმა, და პირველი ჩანაწერების გაკეთებაში დაეხმარა.

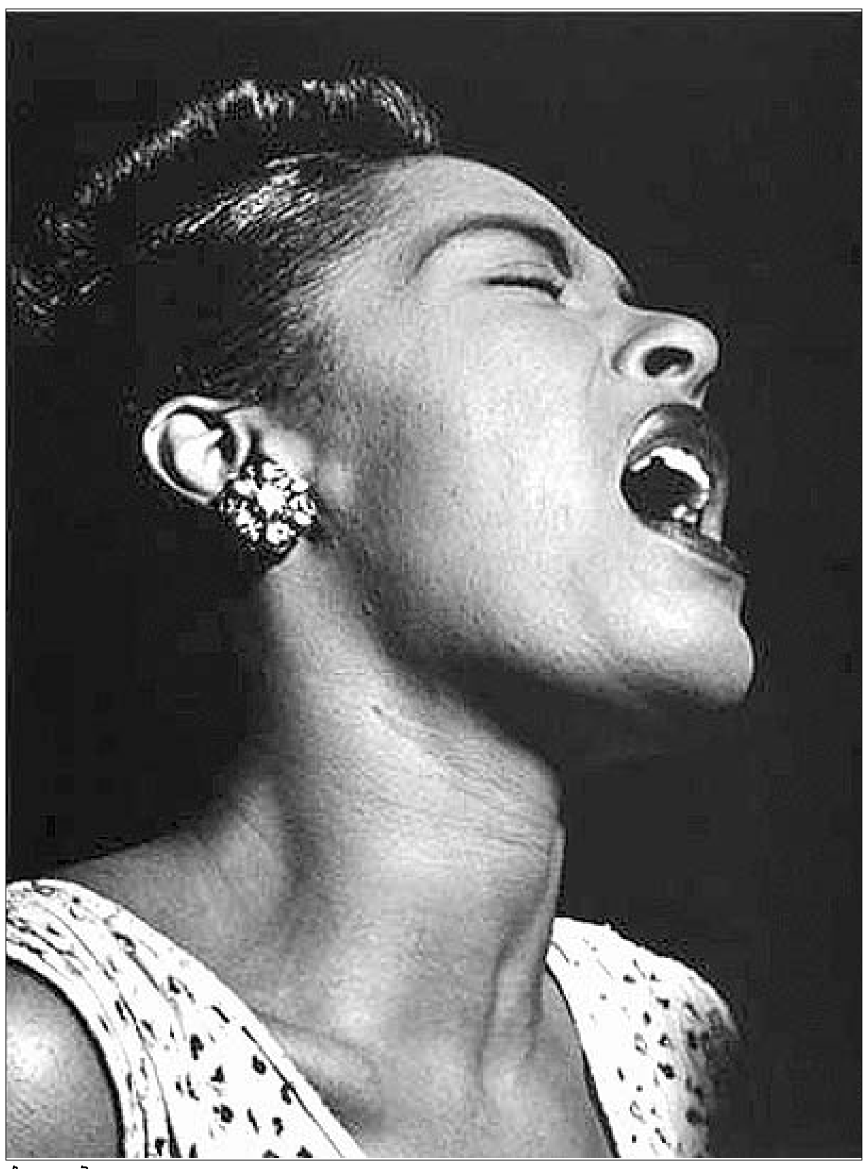
ბილი ჰოლიდეი

1933 წელს ელეონორას ნანატრი გამარჯვება ეღირსა: ბენი გუდმანის ორკესტრთან ერთად ორი სიმღერა შეასრულა, და ამით მისი აღმასვლა დაიწყო.

მართალია, თავდაპირველად მისი სიმღერის მანერა გაღიზიანებასაც კი იწვევდა: ჰარლემის გასართობ კლუბს, "აპოლოს", თითქოს სულ არ უხდებოდა ელეონორა ჰარისის მოდუნებული, "ზარმაცი" შესრულება, მაგრამ პირველი სირთულეები უკვე დაძლეული იყო, და ჰარისმა რალფ კუპერის ორკესტრთან ერთად დაიწყო სიმღერა. სწორედ ამ დროიდან ის ბილი ჰოლიდეიდ გახდა ცნობილი.

1943 წელს, ჟურნალ "ესკვაირის" მიერ ჩატარებული გამოკითხვის საფუძველზე, ბილი ჰოლიდეი საუკეთესო მომღერლად იქნა აღიარებული – ელა ფიცჯერალდს მხოლოდ მესამე ადგილი ერგო. მაგრამ იმხანად ეს ბილისთვის ბევრს აღარ ნიშნავდა: მრავალი წარუმატებელი სასიყვარულო ამბით, სამხრეთ შტატებში გაბატონებული რასისტული დამოკიდებულებით, რამდენიმე პატიმრობით და, რაც მთავარია, ნარკოტიკებით მოტეხილი მომღერალი 44 წლისა გარდაიცვალა – გულისა და ღვიძლის დაავადებების გამო საავადმყოფოში მოხვედრილმა ოპიუმი იშოვნა და ასე დაასრულა თავისი ხანმოკლე ცხოვრების გზა.

ბილი ჰოლიდეის გარდაცვალების შემდეგ ჟურნალებში მომღერლისადმი მიძღვნილი უამრავი სტატია გამოქვეყნდა, წიგნებს წერდნენ, ფილმებს იღებდნენ. 60-იანი წლების ბოლოს კი უცნაური ამბავი "ამოქექეს" – დაწყევლილი სიმღერის ისტორია, რომელმაც, მრავალრიცხოვანი სტატიების ავტორთა აზრით, არამარტო ბილი ჰოლიდეი, არამედ სხვა ადამიანიც "გადაიყოლა". მოკლედ, მომღერლის სიკვდილს Gloomy Sunday-ს აბრალებენ, და აი, რატომ:

1932 წლის დეკემბერში, ერთ მშვენიერ კვირადღეს, კომპოზიტორმა რეცო სერეშმა სიმღერა დაწერა - Gloomy Sunday.

თურმე, წინა დღეს საბრალო მუსიკოსს შეყვარებულმა მოახსენა, რომ მასთან ურთიერთობის სურვილი აღარ გააჩნია. შეყვარებულთან განშორებამ კომპოზიტორზე ძალიან იმოქმედა და უცნაური მელოდია შემოესმა. სიმღერის შინაარსი ასეთია გმირს საყვარელი ქალი უკვდება და მამაკაცი თვითმკვლელობაზე ფიქრობს, რომ როგორმე კვლავ თავის სატრფოსთან შეხვედრა შეძლოს. თითქოს, ბანალური ტექსტია...

თავიდან ხმისჩამწერმა სტუდიებმა სიმღერა არ მიიღეს, მეტისმეტად მელანქოლიურიაო. ერთმა ფირმამ წინასწარმეტყველური აზრიც კი გამოთქვა: ეს სიმღერა ხალხს თვითმკვლელობისკენ უბიძგებსო. ამ აზრის სიმართლეში სულ მალე დარწმუნდნენ.

პირველი თვითმკვლელობის შემთხვევა 1933 მოხდა, როცა ბუდაპეშტის ერთ კაფეში ერთმა ახალგაზრდამ Gloomy Sunday-ს შესრულება მოითხოვა. როცა სიმღერა დამთავრდა, ის შინისაკენ გაეშურა და იარაღით მოიკლა თავი. ამას სხვა შემთხვევებიც მოჰყვა, არამარტო მსმენელთა, არამედ შემსრულებლების თვითმკვლელობებიც. ერთმა ამბავმა ხალხი განსაკუთრებით შეძრა: ბინაში განუწყვეტლივ ჟღერდა Gloomy Sunday, და როცა სიმღერის შეწყვეტის შემდეგ დაეჭვებულმა მეზობლებმა კარი შეამტვრიეს, ოთახში თვითმკვლელის გვამი დახვდათ – იმქვეყნად წასასვლელად უმტკივნეულო გზა შეერჩია, ჰეროინი.

30-იან წლებში ბუდაპეშტში Gloomy Sunday აკრძალეს და მუსიკოსებმა შვებით ამოისუნთქეს. სხვა ქვეყნების რადიოსადგურებმაც ერთბაშად შეწყვიტეს მისი გაშვება, რადგან 200-მდე ოჯახს – საბედნიეროდ, წარუმატებლად – თვითმკვლელობის მცდელობა ჰქონია, და მიზეზად ყველა Gloomy Sunday-ს ასახელებდა.

1941 წელს ბილი ჰოლიდეიმ ამ საშინელი მითოსის გაქარწყლება სცადა, სიმღერა ფირფიტაზე ჩაწერა, და იმხანად უკვე ცნობილი შემსრულებლის მიერ ნამღერი Gloomy Sunday კვლავ რადიოთი გადასცეს.

მეორეს მსოფლიო ომის განმავლობაში მსხვერლი, თითქოს, აღარ ყოფილა – როგორც ჩანს, ხალხი უამისოდაც საკმაოდ დაზაფრული იყო. მაგრამ 1946 წელს, ინდოეთში, პუნაში მყოფმა ინგლისის საჰაერო შეიარაღებული ძალების 76-ე ბატალიონის ჯარისკაცმა აღმოაჩინა, რომ მისი მეწყვილე Gloomy Sunday-ს გაგონებაზე უცნაურად ღელავდა ხოლმე. ერთხელ მან მეგობარს შესჩივლა, Gloomy Sunday-ს მელოდიას თვითმფრინავის ძრავის ხმაურიც კი ვერ ახშობსო. მერე კი თავი მოიკლა.

1968 წელს Gloomy Sunday-მ თავისი შემქმნელიც, კომპოზიტორი რეცო სერეშიც იმსხვერპლა: ის ფანჯრიდან გადახტა. კი ამბობენ, ამ ნაბიჯისკენ საკუთარმა უძლურებამ უბიძგა, მიხვდა, რომ ფასეულს ველარაფერს წერდაო, მაგრამ, ალბათ, ისიც გასათვალისწინებელია, რომ მუსიკოსის დაღუპვამდე რამდენიმე დღით ადრე მისი მრავალი წლის წინათ დაკარგული სატრფო იპოვნეს: თავი ჩამოიხრჩო, მაგიდაზე კი ბარათი დატოვა - Gloomy Sunday.

მაინც, როგორია იდეალური ქალი?

ჰოლანდიაში, უტრეხტის ცენტრალურ მუზეუმში, "იდეალური ქალისადმი" მიძღვნილი გამოფენა გაიხსნა. მისი მიზანია, გაარკვიოს, როგორია თანამედროვე დიზაინერებისთვის ქალურობისა და მიმზიდველობის ეტალონი.

გამოფენაზე ცხრა ინსტალაციაა წარმოდგენილი. თითოეული 100 კვადრატული მეტრის ფართობს იკავებს. მათი ავტორები ვიქტორ და როლფი, ჯონ გალიანო, ვივიენ ვესტვუდი, ვერონიკ ლეროი, ან დემელმაისტერი, ბერნარდ ვილჰელმი, მეისონ მარტინ მარგელა, ჯუნია ვატანაბე და ჰუსეინ ჩალაიანი არიან.

ექსპოზიციამ ნათელჰყო, რომ ქალის სილამაზეს ცალსახად ვერასოდეს შევაფასებთ. ოდესღაც გაბატონებული დასავლური სტილი დღეს სხვადასხვა, ძირითადად, აღმოსავლეთის ქვეყნების დიდ გავლენას განიცდის. გამოფენის ნახვის შემდეგ ერთადერთი დასკვნის გაკეთება შეიძლება: ძლიერი და დამოუკიდებელი ქალი უფრო ქალური და ლამაზი ყოფილა.

მუზეუმის საცავებიდან გამოტანილი საგამოფენო ექსპონატები "ძველ იდეალებსაც" წარმოადგენს, ხოლო მუზეუმისკენ მიმავალ გზაზე, ვიტრინებში, ჰოლანდიელმა დიზაინერებმა თავიანთი "მომავლის ქალები" გამოფინეს.

კროსვორდი

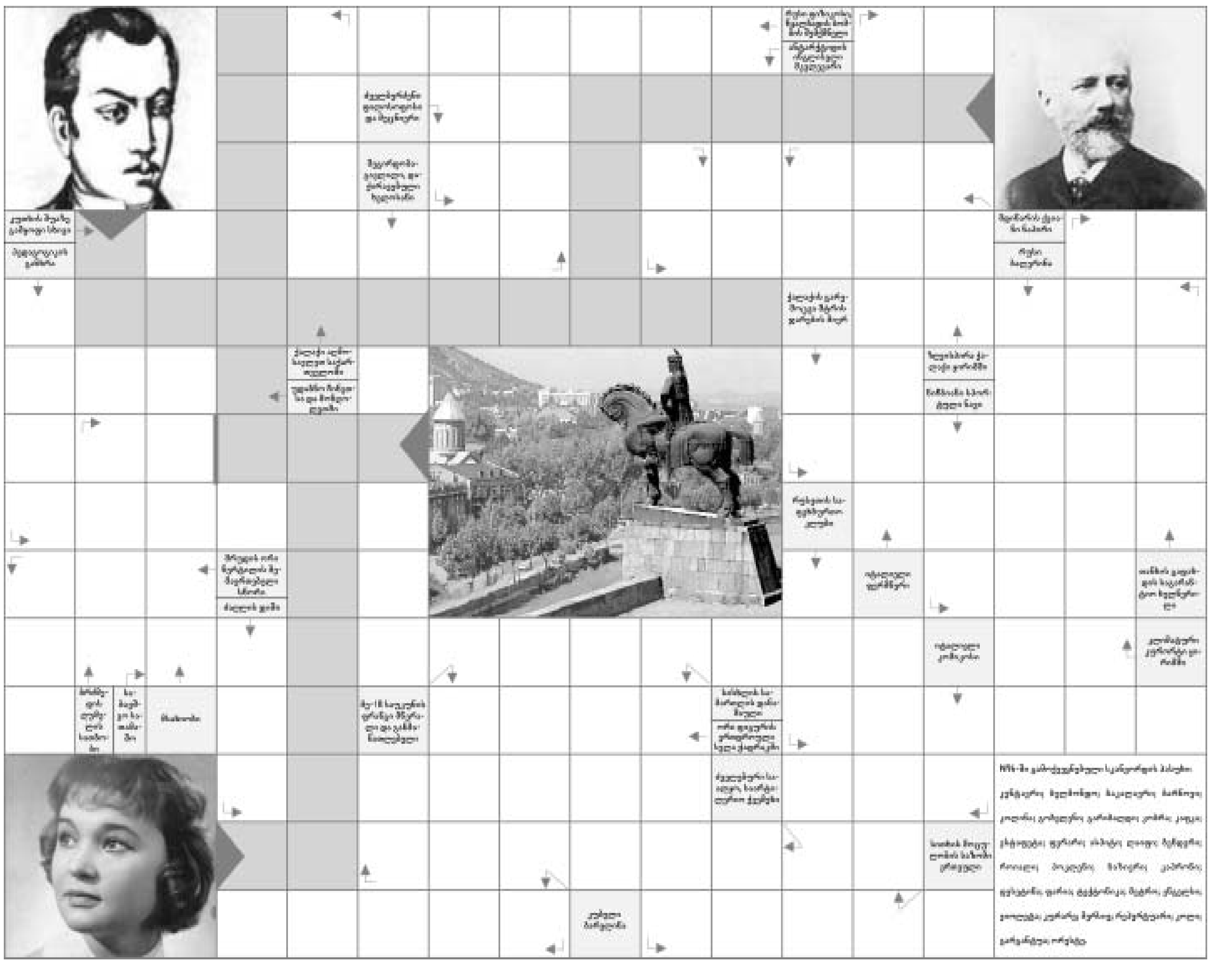

თქვენი რეკლამა
ჩვენს გაზეთში

20-24-24
20-00-24

წამალი "სალხინო"
ქართული ფლორის საოცრება

თუ გაწუხებთ პროსტატიტი, ცისტიტი, ქალური და შარდ-სასქესო ორგანოების დაავადებები; როცა შეიმჩნევა შენელებული და გახშირებული შარდვა, შარდვის დროს წვა, შარდსადენი ხვრელის ბაგეთა მიწებება, სუნი ან გამონადენი; აგრეთვე ტკივილი წელის, გავის ძვლის, თირკმელების არეში; შარდის წვეთწვეთად გამოყოფა, მოშარდვის სურვილის დაუკმაყოფილებლობა, როცა ვითარდება სექსუალური მოშლილობა და იმპოტენცია,მიიღეთ წამალი "სალხინო" და ეს პრობლემები მოგეხსნებათ.

"სალხინო" აწესრიგებს კუჭ-ნაწლავის მოქმედებას და ხსნის ტკივილებს.

"სალხინო" გამოიყენება ჩირქოვანი და ჩირქმბადი ინფექციების სამკურნალოდ, ნაღვლის ბუშტის (ქოლეცისტიტი), ჰეპატიტის, გასტრიტის, ნეფრიტის, გინგივიტის, სტომატიტის, ბრონქიტის და სხვა პათოლოგიური დაავადებების დროს. "სალხინო" აქრობს პირის ღრუდან უსიამოვნო სუნს. წამალი "სალხინო" კურნავს სარძევე ჯირკვლების დაავადებებს - მასტოპათიას, მასტიტს. თუ გამოიყენებთ მშობიარობის შემდეგ, აიცილებთ მასტიტს და გაიუმჯობესებთ ბავშვის კვებას საკუთარი რძით.

წამალ "სალხინოს" თვისებები აპრობირებულია და მოწონებულია საქართველოს, რუსეთის, აზერბაიჯანისა და სხვა ქვეყნების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების მიერ, იგი რეგისტრირებულია. მიღებული აქვს სახელმწიფო პატენტები და ლიცენზია.

იკითხეთ და შეიძინეთ აფთიაქებში.
წამლის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარის ეკვივალენტს არ უნდა აღემატებოდეს ლარებში.